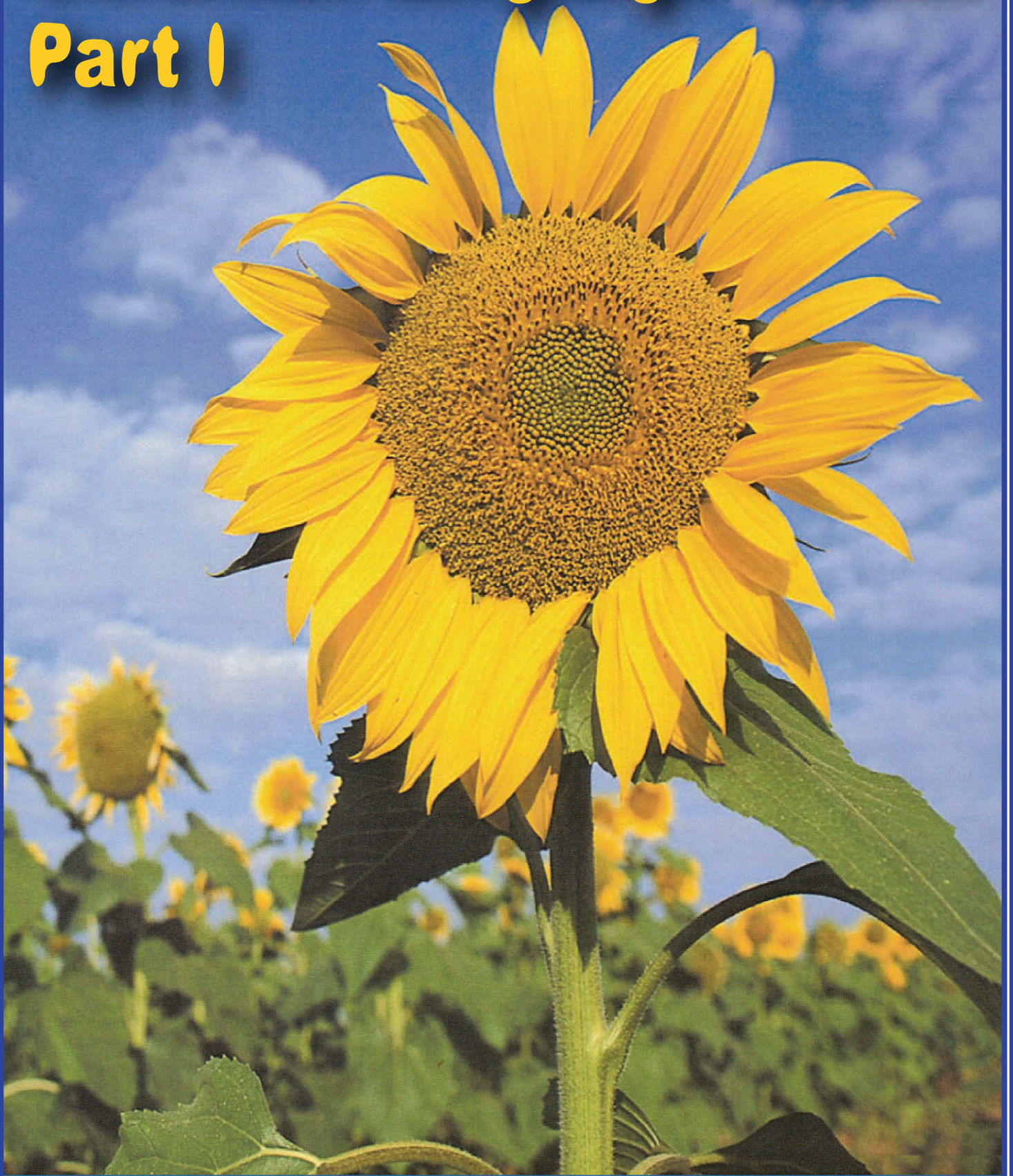

Ukrainian Language Manual

Part I

Peace Corps Ukraine

Preface

*“I feel great when I can speak a little
or make a connection –
just to be more a part of the culture
and know what is going on.”
a PCV*

We would like to welcome you to Peace Corps Ukraine Language program!

While coming to Ukraine you were worried about many things and we know that language was one of them. It is going to be a challenge but still you are neither the first nor the last to go through it.

Our program consists of several parts. You will stay with Ukrainian families for six months, and this “language classroom” will be successful only if you wish it to be so.

You will have four- to six-hour blocks of language classes at your Language/Cross-Cultural Facilitators’ venues five days a week. Each week you will have integrated field trips to assure that the material learned is used in practice. You will also have some time for self-directed learning. We try to create all possible conditions for “total language immersion.”

What is the foundation of the program?

Experiential Learning is based on the principle that people learn more effectively by “doing” rather than “seeing” or “hearing.” It focuses more on the learner's experiences. Instead of having the learner see a demonstration or hear a lecture, structured experiences are used to involve the person more in his/her own learning to make it more relevant. We actively involve the learner in structured experiences that help acquire new knowledge and skills. In the experiential approach, the trainer serves mainly as a facilitator, catalyst or resource. The responsibility for learning is on the learners themselves.

A competency-based curriculum is a performance-based outline of language tasks. This approach focuses not only on language, but also on the cultural context and purpose of communication. Some competencies are closely tied to work tasks, such as reporting an absence or making an appointment. Others reflect basic survival needs like buying food, handling emergencies and using local transportation. These competencies are those we anticipate PCVs will need most during the first several months in Ukraine.

Self-directed language learning plays a very important role. You actually are in charge of your own learning. It is you who decides what to pay attention to, you decide what to work on and you decide how you will study. Most learners hope for good lessons, interesting activities or relevant explanation without realizing that they can learn a lot more working in a self-directed mode. What is the key to learning a language? You want to learn the language – and to want to learn it, you need to have some good reasons, sufficient self-confidence and positive attitude.

The better you learn the language, the more similarities and differences you will find. Similarities will help you make associations with your memory. Speaking about Ukrainian/Russian and English, which at first sight seem different, we may name a lot of common as well as different things, starting from the alphabet, cases and phonetics. If we go deeply into the history of both languages, we will find that Ukrainian/Russian and English are members of the family of the Indo-European languages and are related, but this relationship becomes obvious only if go back centuries. Similarities between some words, e.g. brat* and brother, sestra* and sister clearly illustrate this shared English letters, both in the appearance and in the sounds they represent, e.g. K, M, T, A, E, I and O. Many Ukrainian/Russian letters have equivalent sound in English, but look quite different: Б is B; Г is G; П is P; Ц is TS and Ч is CH. Perhaps most confusing for those unfamiliar with the Cyrillic alphabet are the letters that look like Latin but in Cyrillic represent different sounds: В is V; С is S; Р is R and Н is N.

Unlike English, Ukrainian and Russian express the relationship between words in a sentence by their endings. Nouns and adjectives take different endings depending on their function. In Ukrainian, these functions are grouped into six different cases. Each has its own ending. So the same word may have different endings depending on its usage in a sentence. Number 3 is special, meaningful for Ukrainian and Russian languages. Both have 3 genders, 3 tenses, 3 moods and 3 voices.

Some differences between Ukrainian and Russian

We have good news for you! There is much in common between Ukrainian and Russian phonetics, grammar and vocabulary. Just compare:

Ukrainian

Добровóлець Кóрпусу Мíру
брат
сестра́

Russian

Добровóлець Кóрпуса Мíра
брат
сестра́

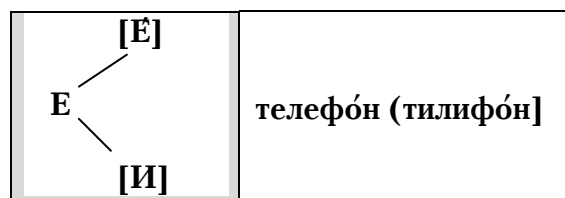
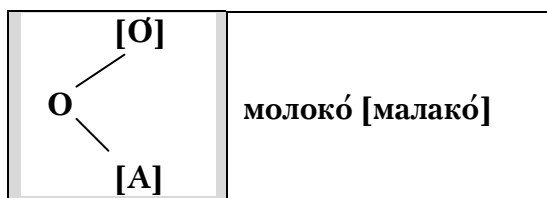
Interaction of the two languages leads to their mutual enrichment. Many Ukrainian words came to the Russian language: борщ, варéники, etc.

But still Ukrainian and Russian are two independent languages with their different features. What features? For example, such Ukrainian letters as і, ї, є and apostrophe sign are absent in the Russian alphabet. And vice versa, such Russian letters as ы, э, ъ are absent in the Ukrainian alphabet.

Similar sounds exist in both languages but their graphic representation is different:

Ukrainian	Russian
и	ы
і	и
е	э

Don't rush to read words without taking into consideration some basic norms of pronunciation in Russian: o is pronounced as [a] and e is pronounced as [и] in an unstressed position.

But there are also some changes in the pronunciation of consonants.

Russian	English
[ш] что	what
[ш] конечно́	certainly

Just keep this in mind!

Language Learning Resources

To make the language learning process easier, we developed the “Language Resource Kit” in Ukrainian and Russian. The materials in the kit were designed by the Ukrainian Peace Corps Language/ Cross-Cultural Team and are based on our experiences while working with Peace Corps Volunteers. Because of the bilingual situation in Ukraine, the manuals in the kit have been developed in two analogous versions in Ukrainian and in Russian.

All the language materials have been developed for 2 years of study either with a teacher, language helper or on your own.

Each “Language Resource Kit” is a set of the language manuals and handbooks, which we hope will be of great help for Trainees, Volunteers, Language/ Cross-Cultural Facilitators and Tutors in the language learning/teaching process for 2 years and more.

It consists of 8 manuals:

1. “Highlights of Ukrainian or Russian Phonetics”
2. “Let’s try to Write in Cursive!” Ukrainian or Russian
3. “Grammar Reference Handbook” Ukrainian or Russian
4. “English-Ukrainian Glossary of TEFL Terminology” or “English-Russian Glossary of TEFL Terminology”
5. “Self-Directed Language Learning Manual” Ukrainian or Russian
6. “Language Manual in Ukrainian or Russian. Part I.”
7. “Language Manual in Ukrainian or Russian. Part II.”
8. “Language Manual in Ukrainian or Russian. Part III.”

“Highlights of Ukrainian or Russian Phonetics” includes the info on:

- the alphabet with “true friends”, “false friends” and “new friends”
- classification and pronunciation of vowels and consonants. Syllables and word stress
- the interchange of sounds
- reading of letter combinations
- the main types of the intonation patterns
- phonetic exercises

“Let’s try to Write in Cursive!” is a workbook which consists of writing rules and practical writing exercises on:

- ABC in cursive
- Writing capital and small letters
- Writing in cursive of announcements, greeting cards, messages, menus

This manual is not mandatory. It is a supplement that can be used only according to the needs of Trainee/PCV.

“Grammar Reference Handbook” is a guide that can be used as an additional material to “Language Manual” for independent language studying. The material given in the handbook is based on the academic approach to studying Ukrainian/Russian grammar. It contains the basic information about:

- the changeable parts of the speech: noun, adjective, pronoun, numeral, verb, participle
- the unchangeable parts of the speech: modals, adverb, conjugation, preposition, verbal adverb

“English-Ukrainian Glossary of TEFL Terminology” or **“English-Russian Glossary of TEFL Terminology”** provides learners with the list of the most usable words of the classroom setting/management, etc. We hope that it will help you to enrich your professional vocabulary in Ukrainian/Russian.

“Self-Directed Language Learning Manual” will help the Trainee/Volunteer to:

- identify and reflect on his/her learning style, attitudes and motivation
- organize his/her language learning
- experiment with a variety of strategies and tools for learning a language on his/her own

“Language Manuals”

Each “Language Manual” consists of: acknowledgements, pictures of PC staff who developed all the materials, preface, table of contents, grammar index and language topics.

“Language Manual. Part I” includes the following language topics: “Getting Acquainted”, “Food: bazaar, store, restaurant”, “Life in a Community.”

“Language Manual. Part II” includes the following language topics: “Time. Weather”, “City”, “Post Office. Telephone. Bank”, “Transport. Traveling.”

“Language Manual. Part III” includes the following language topics: “Shopping”, “Health”, “Appearance. Emotions. Character”, “I am a PCV. I am a Teacher.”

Each language topic in the “Language Manual” consists of the following parts:

1. Behavioral Competencies
2. New Vocabulary
3. Cross-Cultural Highlights with authentic materials: maps, comparative measurement tables, schemes, schedules, etc.
4. “Just Try It!”:
 - vocabulary exercises
 - communicative patterns with grammar explanation and exercises
5. “Let’s Talk!”: dialogues, texts

-
6. “Let’s Sum Up!” – different exercises for revision, which also can be used as home task activities.
 7. “On Your Own:”
 - self-directed tasks
 - tips for self-directed language learning: vocabulary, grammar, communication
 - Enjoy it!: idioms, jokes, poems, songs, superstitions.
 8. Keys to vocabulary and grammar exercises.

Each language topic was developed for different language learning levels: beginning, intermediate and advanced.

Next to the exercises and different tasks you’ll find the stars, which mark the complexity of the task:

- one star -* - marks the tasks for the beginning level,
- two stars -** - the tasks for intermediate level, and
- three stars -***- for advanced level.

We really recommend that you to start with the beginning level, since all the tasks are interconnected. If you’ll find it really easy, than go ahead and continue with intermediate and higher.

The vocabulary exercises do not have the stars next to them, since we recommend all the Trainees/ Volunteers with different levels to try to complete all or at least most of them before you move to the next stage.

We hope this introduction will help orient you to the language materials and clarify the main aspects of the Language Program. Now, let’s open the next page and start this unforgettable journey into the world of language.

We wish you good luck and success in learning Ukrainian or Russian!

*With best regards,
Language/ Cross-Cultural Staff
Peace Corps Ukraine*

Content

<i>Topic 1: Getting Acquainted.....</i>	p. 2 – p. 65
<i>Topic 2: Food: bazaar, store, restaurant.....</i>	p. 66 – p. 145
<i>Topic 3: Time. Weather.....</i>	p. 146 – p. 219

Getting Acquainted

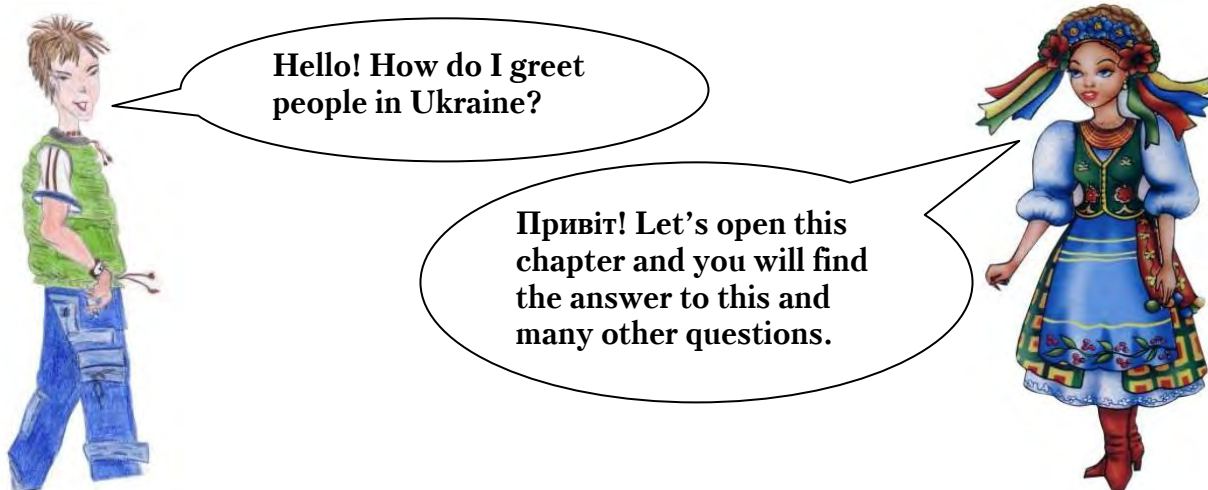
Знайомство

Table of Contents

I. Competencies	4
II. New Vocabulary	6
III. Just Try It!	17
□ Vocabulary exercises	17
□ How to:	
• Introduce people	22
• Say “Yes” or “No”	22
• Tell About People and Things	23
• Ask Questions	23
• Name a Person. Personal Pronouns	24
• Count	26
• Tell Age	28
• Say that You Have Something	28
• Tell About People and Things	30
• Indicate Possession	31
• Express Actions	33
• Say “I learn Ukrainian” and “I speak Ukrainian”	36
• Say “I’m fond of something, I’m interested in something”	39
• Ask Questions	41
IV. Let’s Talk!	42
V. Let’s Sum Up!	47
□ Agreement/Disagreement. Certainty/Uncertainty	49
VI. On Your Own	
□ Self-Directed Tasks	
□ Tips for Self-Directed Language Learning	
• Vocabulary	
• Grammar	
• Communication	
□ Enjoy it!	
• Idioms	
• Jokes	
• Poem	
• Song	
• Superstitions	
VII. Keys to the Exercises	

ЗНАЙОМСТВО GETTING AQUAINTED

You will be able to:

- Greet and be greeted
- Introduce yourself and others
- Identify yourself: name, country of origin, nationality, profession, hobby
- Ask/ answer questions about personal information
- Express a lack of understanding/ ask for clarification
- Make polite requests
- Describe your family
- Inquire about host family members
- Express agreement/ disagreement
- Say goodbye

Нові слова/ New vocabulary

Я – добровóлець Корпусу Міру.
Ласка́во про́симо!

I am a Peace Corps Volunteer.
Welcome!

Приві́тання

*

До́брий ра́нок.
До́брий де́нь.
До́брий ве́чір.
Приві́т.
Ра́дий (m)/ра́да (f) вас ба́чити.
Я теж.
Як спра́ви?
Чудо́во.
До́бре.
Норма́льно.
Непога́но.
Погано́.
А у вас?
**

Здра́стуйте.
Як житт́я?
Все до́бре.
Так собі.

Сто ро́ків вас не ба́чив (m)/
не ба́чила (f).
Давно́ не ба́чилися.
Як ся ма́єте?
Як завжді́.
Прекра́сно.
Жахли́во.

Фо́рмули ввічливості

*

Так.
Ні.
Дякую/ Спаси́бі.
Будь ла́ска.
Про́шу.
Нема́ за що.
Ви́бач (sg)/ви́бачте (pl)
Нічо́го (-нічо́го).
**

На здо́ров'я.

Знайомство

*

Хто це?
Це – Оле́на.
Як вас зва́ти?

Greetings

Good morning.
Good afternoon.
Good evening.
Hi.
Glad to see you.
So am I.
How are you?
Excellent.
Good.
Fine.
Not bad.
Bad.
And you?

Hello.
How's life?
Everything is o.k.
So-so.

Haven't seen you for ages.

Haven't seen you for a long time.
How's life going?
As usual.
Excellent.
Awful.

Polite expressions

Yes.
No.
Thank you.
Please/ You are welcome.
You are welcome.
Not at all.
Excuse me/ I'm sorry.
Never mind.

You are welcome. (= May it be good for
your health)

Acquaintance

Who is this?
This is Olena.
What is your name?

Мене́ зва́ти...

А вас?

Як його́/її зва́ти?

Його́/її зва́ти...

Дуже приємно.

Мені теж.

**

Розкажіть про себе.

Ваше прізвище, ім'я, по-батькові?

Моє прізвище – Браун, ім'я – Джон.

Дозвольте представитися.

Познайомся (sg)/Познайомтеся (pl).

Вік

*

Скільки вам років?

Мені 21 (**рік).

Мені 22 (**ро́ки).

Мені 27 (**ро́ків).

А вам?

Національність

*

Хто ви?

Я – америкáнець (m).

Я – америкáнка (f).

А ви?

**

Звідки ви?

Я з Аме́рики (США), штат..., місто...

Звідки ви приїхали?

Я приїхав (m)/приїхала (f) з Аме́рики (США), штат..., місто...

америкáнець (m)/америкáнка (f)

украї́нець (m)/украї́нка (f)

росі́янин (m)/росі́янка (f)

кана́дець (m)/ кана́дка (f)

мексика́нець (m) / мексика́нка (f)

латиноамерикáнець (m)/

латиноамерикáнка (f)

європе́єць (m)/європе́йка (f)

поля́к (m)/по́лька (f)

чех (m)/че́шка (f)

слова́к (m)/слова́чка (f)

болга́рин (m)/болга́рка (f)

німець (m)/німке́ня (f)

англи́єць (m)/англи́йка (f)

італі́єць (m)/італі́йка (f)

іспа́нець (m)/іспа́нка (f)

My name is...

And you?

What is his/her name?

His/her name is...

Nice to meet you.

Me too.

Tell about yourself.

Your family name, first name, patronymic?

My last name is Brown, my first name is John.

Let me introduce myself.

Let me introduce you.

Age

How old are you?

I am 21 (years old).

I am 22 (years old).

I am 27 (years old).

And you?

Nationality

Who are you?

I am an American.

I am an American.

And you?

Where are you from?

I am from America (USA), state..., city...

Where did you come from?

I came from America (USA), state..., city...

American

Ukrainian

Russian

Canadian

Mexican

Latin-American

European

Pole

Czech

Slovak

Bulgarian

German

English

Italian

Spanish

францу́з (m)/ французка́ (f)
євре́й (m)/ євре́йка (f)
ази́ат (m)/ ази́атка (f)
япо́нець (m)/ япо́нка (f)
кита́єць (m)/ кита́йка (f)
в'єтна́мець (m)/ в'єтна́мка (f)
корéєць (m)/ коре́йка (f)

French
Jewish
Asian
Japanese
Chinese
Vietnamese
Korean

Мова́

*

Ви розмовля́єте | українсько́ю?
 | російсько́ю?
 | англійсько́ю?

Language

Do you speak | Ukrainian?
 | Russian?
 | English?

Так, тро́хи.

Yes, a little.

**

Так, я розмовля́ю...
Так, я тро́хи розмовля́ю українсько́ю.
Я учу́/ вчу́ українськy.

Yes, I speak...
Yes I speak Ukrainian a little.
I study (am studying) Ukrainian.

Які (інозёмні) мо́ви ви зна́єте?
Я зна́ю англійськy (мо́ву).

What (foreign) languages do you know?
I know...

англійська
українська
російська
су́ржик
іспа́нська
францу́зька
німе́цька
іта́лійська
португа́льська
япо́нська
кита́йська
по́льська
діале́кт

English
Ukrainian
Russian
mixture of Russian and Ukrainian
Spanish
French
German
Italian
Portuguese
Japanese
Chinese
Polish
dialect

Профе́сія

*

Хто ви?
Я – бізнесме́н.
еко́лог
учі́тель

Who are you?
I am a businessman.
ecologist
teacher

**

Яка́ ва́ша профе́сія?
ліка́р
інжене́р
журналі́ст
дире́ктор
секретáр
студе́нт (m)/ студе́нтка (f)
спорте́мен (m)/ спорте́менка (f)
тре́нер
мене́джер

What is your occupation?
doctor
engineer
journalist
director
secretary / office-manager
student (higher education)
sportsman
coach
manager

адміністратор	administrator; manager
банкiр	banker
міліціонер	militiamen, policeman
пенсіонер (m)/ пенсіонерка (f)	pensioner
фермер	farmer
агроном	agronomist
економіст	economist
юрист	lawyer
адвокат	lawyer; attorney; barrister; solicitor
консультант	consultant
політик	politician
актор	actor
актриса	actress
фотограф	photographer
продавець	salesperson/ shop assistant
кухар	cook
бармен	bar-tender
ді-джей	DJ
музикант	musician
спеціаліст	specialist
професіонал	professional
аматор	amateur

Хто ви за фахом?	What is your occupation?
перукар	hairdresser's/ barber
стиліст	stylist
модельєр	modeler; couturier
кравець	tailor, dressmaker
домогосподарка	housewife
бухгалтер	accountant
викладач	professor
учень (m)/ учениця (f)	student (secondary education)
вихователь	educator, teacher, mentor
психолог	psychologist
медсестра	nurse
художник	artist
письменник	writer
архітектор	architect
будівельник	builder
дизайнер	designer
рекламіст	advertiser
продюсер	director, producer (cinema, theater)
співак (m)/ співачка (f)	singer
танцюрист (m)/ танцюристка (f)	dancer
балерина	ballet-dancer
водій/ шофер	driver/ chauffer
далекобійник	long-distance driver
охоронець	guard
сторож	watchman
садівник	gardener
перекладач	interpreter
слюсар	metalworker; locksmith; mechanic
токарь	turner, lathe operator

Хóби

*

У вас є хóби?
Моє хóби – спорт.
Що ви любите?
Що ви (не) любите робіти?
Я (не) люблю читати.
Що вам (не) подобається робіти?
Мені (не) подобається... .

*

любіти (II)
знáти (I)
дúмати (I)
відпочивáти (I)
гуля́ти (I)
робіти (II)
вчіти (II)
говоріти (II)
пали́ти (II) (куріти (II) – coll.)

**

писáти (I)
вивча́ти (I)
вишивáти (I)
в'язáти (I)
розмовля́ти (I)
спáти (II)
ловіти (II) ри́бу

працюва́ти (I)
танцюва́ти (I)
малюва́ти (I)
подорожувáти (I)
фотографувáти (I)
колекціонува́ти (I) | листівки
монéти
ма́рки

Спорт

*гра́ти (I) в | те́ніс
футбо́л
бейсбо́л
баскетбо́л

**гра́ти (I) в | ша́хи
ша́шки
ка́рти

***ката́тися (I) на | лі́жах
ковзана́х
са́нях
сноубо́рді

Hobby

Do you have a hobby?
My hobby is sport.
What do you like?
What do you (not) like to do?
I (don't) like to read.
What do you (not) like to do?
I (don't) like...

to like / to love
to know
to think
to rest
to walk / to stroll
to do
to learn
to speak / to talk
to smoke

to write
to learn, to study
to embroider
to knit
to talk
to sleep
to fish

to work
to dance
to draw
to travel
to take pictures
to collect | postcards
coins
stamps

Sport

to play | tennis
football
baseball
basketball

to play | chess
draughts
cards

to ski
to skate
to go sledding
to snowboard

	велосипеди на роliках	to ride a bicycle to roller-skate
займатися (I)	спортом пiдводним плаванням альпiнiзмом серфiнгом	to do sports scuba diving mountain climbing surfing
ходити (II) в походи		to go hiking
Музика *		Music
спiвати (I)		to sing
грати (I) на	гiтарi пiанiно	to play the guitar the piano
слухати (I)	музику радiо	to listen to music the radio
** слухати (I)	класичну сучасну	to listen to classical modern music
Книжки *читати (I)		Books to read
**читати (I)	книги романи детективи фантастику вiршi	to read books novels detective stories fiction poems
***читати (I) художню лiтературу		to read fiction
Телевiзор/Комп'ютер *дивитися (II)	телевiзор фiльм	TV/Computer to watch TV a movie
** дивитися (II)	новини шоу концерт виставу рекламу	to watch the news a show a concert a performance a commercial
***дивитися (II)	кабельне телебачення вiдеомагнiтофон	to watch cable VCR
працювати (I)	на комп'ютерi в iнтернетi	to work on the computer on the Internet
Сiм'я *		Family
У вас є сiм'я? Так/нi.		Do you have a family? Yes/no.

А у вас?	And you?
У вас є брат?	Do you have a brother?
Так, у мене є брат.	Yes, I have a brother.
Хто це?	Who is it? / Who is this?
Це – моя ма́ма.	This is my mother.
**	**
У вас вели́ка/мале́нька сім'я?	Do you have a large/small family?
У мене вели́ка/мале́нька сім'я.	I have a large/small family.
***	***
Я (не) одру́жений (m)/одру́жена (f).	I am (not) married.
Я розлу́чений (m)/розлу́чена (f).	I am divorced.
Я – вди́вець (m)/вдова́ (f).	I am a widower/widow.
*	
ба́тько/та́то	father
ма́ти/ма́ма	mother
діду́сь	grandfather
бабу́ся	grandmother
чоловік	husband
дру́жина	wife
дити́на	child
діти	children
син	son
дочка́	daughter
брат	brother
сестра́ (sg) - се́стри (pl)	sister(s)
ону́к	grandson
ону́ка	granddaughter
дядько	uncle
тітка	aunt
друг (sg) – дру́зи (pl)	friend (m)
по́друга (sg) – по́други (pl)	friend (f)
**	
батьки́ (pl)	parents
вітчим	stepfather
мачуха	stepmother
(най)ста́рший	(the eldest) older (m)
(най)моло́дший	(the youngest) younger (m)
(най)ста́рша	(the eldest) elder (f)
(най)моло́дша	(the youngest) younger (f)
лю́ди (pl)	people
сусід (m)/сусідка (f)	neighbor
знайо́мий (m)/знайо́ма (f)	acquaintance

малю́к	baby
близню́к (sg) - близнюки́ (pl)	twin(s)
підліток	teenager
дорос́лий (m)/дорос́ла (f)	adult
хре́щений	godfather
хре́щена	godmother
хре́сник (m)/хре́сниця (f)	godson/goddaughter
племі́нник	nephew
племі́нниця	niece
пра́внук	great-grandson

пра́внучка	great-granddaughter
праді́дусь (m)	great-grandfather
прабабу́ся	great-grandmother
по́дру́жжя	married couple
тесть (m)	father-in-law (wife's father)
те́ща	mother-in-law (wife's mother)
све́кор	father-in-law (husband's father)
свекру́ха	mother-in-law (husband's mother)
зять (m)	son-in-law
невістка	daughter-in-law; sister-in-law (brother's wife)
зови́ця	sister-in-law (husband's sister)
шу́рін	brother-in-law (wife's brother)
ді́вер	brother-in-law (husband's brother)
сват	matchmaker; father of one's son-in-law or daughter-in-law
кум	godfather of one's child; father of one's godchild; godparent in common
кума́	godmother of one's child; mother of one's godchild; godparent in common
зв́едений брат	stepbrother
зв́едена сестра́	stepsister
двою́рідний брат	cousin (m)
двою́рідна сестра́	cousin (f)
хло́пець	boyfriend / boy
ді́вчина	girlfriend / girl

Уто́чення

*

Я не розумію.

Як українською...?

Як англійською...?

**

Що ви ка́жете?

Повтори́ (sg)/ Повторіть (pl), будь ла́ска.

Повторіть ще раз.

Говори́ (sg)/ Говоріть (pl) повільно.

Переклади́ (sg)/ Перекладіть (pl), будь ла́ска.

Зго́да/Незго́да

*

До́бре./ Га́разд.

Га́рна іде́я.

Мо́жливо.

**

Я так не ду́маю.

Чо́му б ні?

Ви (не) прави́.

Я з ва́ми (не) зго́ден (m)/ зго́дна (f).

Дава́й (sg)/ дава́йте (pl)...

Clarification

I don't understand.

What's the Ukrainian for...?

What's the English for...?

What are you saying?

Repeat, please.

Repeat once again.

Speak slowly.

Translate, please.

Agreement/Disagreement

O.k.

Good idea.

Perhaps.

I don't think so.

Why not?

You are (not) right.

I (do not) agree with you.

Let's...

Впевненість/ Невпевненість

*

Звичайно.

Я (не) знаю.

**

Ви впевнені?

Я (не) впевнений (m)/впевнена (f).

Я не знаю точно.

Я ще не знаю.

Без сумніву.

Безперечно.

Я сумніваюсь.

Я абсолютно в цьому впевнений (m)/
впевнена (f).

Certainty/Uncertainty

Sure.

I (don't) know.

Are you sure?

I am (not) sure.

I (don't) know for sure.

I don't know yet.

There is no doubt.

Indisputably (unquestionable).

I doubt it.

I am absolutely sure in it.

Прощання

*

До побачення.

**

До завтра.

До зустрічі.

Щасливо./ Бажаю успіху.

Вибачте, мені час іти.

Всього найкращого.

(На) добраніч.

Гарного вам дня!

Farewells

Good bye.

See you tomorrow.

See you.

Good luck.

I'm sorry, I have to go.

All the best.

Good night.

Have a nice day!

Colloquial phrases:

Як ти? How are you?
Що-що? What?
Ого! Wow!
Здоров! Hi!
Бувай(те)! So long!

In Ukraine men are expected to shake hands when meeting or leaving, while for women it is not common other than in a business setting.

На уроці/ Classroom management

Слу́хайте!	Listen!
Говоріть!	Speak!
Диві́ться!	Look!
Чита́йте!	Read!
Пишіть!	Write!
Перекладіть!	Translate!
Повторіть!	Repeat!
Скажіть!	Say!
Розкажіть!	Tell about...
Відкри́йте!	Open!
Закри́йте!	Close!
Ду́майте!	Think!
Опишіть!	Describe!
Порівня́йте!	Compare!
Складіть діалог!	Compose a dialogue!
Ві́бачте, я запі́знівся (m)/ запі́знілася (f).	I am sorry, I am late.
уро́к	lesson
перерва	break
запита́ння	question
відповідь	answer
сторі́нка	page
впра́ва	exercise
дома́шнє завда́ння	home task
дома́шня робо́та	home work
Молоде́ць! (sg)/Молодці! (pl)	Good job!

<i>Ukrainian letter</i>	<i>Sounds in English like:</i>
А а	ah – in bus
Б б	b – in book
В в	v – in vase
Г г	h – in happy
Ґ ґ	g – in get
Д д	d – in dot
Е е	e – in ten
Є є	ye – in yes
Ж ж	zh – in pleasure
З з	z – in zone
И и	i – in bit
І і	e – in meet
Ї ї	yee – in yeast
Й й	y – in boy
К к	k – in key
Л л	l – in hill
М м	m – in man
Н н	n – in nose
О о	o – in ball
П п	p – in peace
Р р	r – in rabbit
С с	s – in small
Т т	t – in table
У у	u – in moon
Ф ф	f – in fine
Х х	h – in hook
Ц ц	ts – in gets
Ч ч	ch – chair
Ш ш	sh – in shop
Щ щ	shch – fresh cheese
Ь	no sound it softens the previous consonant
Ю ю	yoo – in youth
Я я	ya – in yard

Спробуйте свої сили! / Just try it!

Лексичні вправи / Vocabulary exercises

1. Find 20 words in the grid across and down.

д	о	б	р	о	в	о	л	е	ц	ь
о	у	к	р	а	ї	н	е	ц	ь	д
б	у	д	ь	л	а	с	к	а	м	і
р	е	к	о	л	о	г	с	т	е	д
и	д	я	к	у	ю	н	і	а	н	е
й	с	к	і	л	ь	к	и	к	е	н
а	м	е	р	и	к	а	н	е	ц	ь
т	е	ж	і	а	з	в	а	т	и	а
х	т	о	к	п	р	и	в	і	т	я

2. Match the beginning and the ending of the cognates.

секре	нер
бізнес	тар
інже	тор
сту	смен
дирек	дент
менед	мен
спорт	жер
пенсі	онер
фото	ліст
сти	граф

3. Make words with the syllables.

фер	тор	мі	ру	міст
ак	рист	пе	ліцію	кар
ю	мер	еко	да	нер
еко	хар	ак	но	са
ку	лог	про	три	вещь

4. Fill in the missing letters.

Model: л - - - р / лікар.

1) д - - - - - ка

2) б - - - - - р

3) в - - - - - ч

4) м - - - - - а

5) х - - - - - к

6) в - - - й

7) п - - - - - ч

8) в - - - - - ь

9) ф - - - - - ф

10) п - - - - - р

5. Match the words with the pictures.

грати в футбол

слухати музику

співати

читати

дивітися

спати

танцювати

гуляти

працювати

писати

вчити

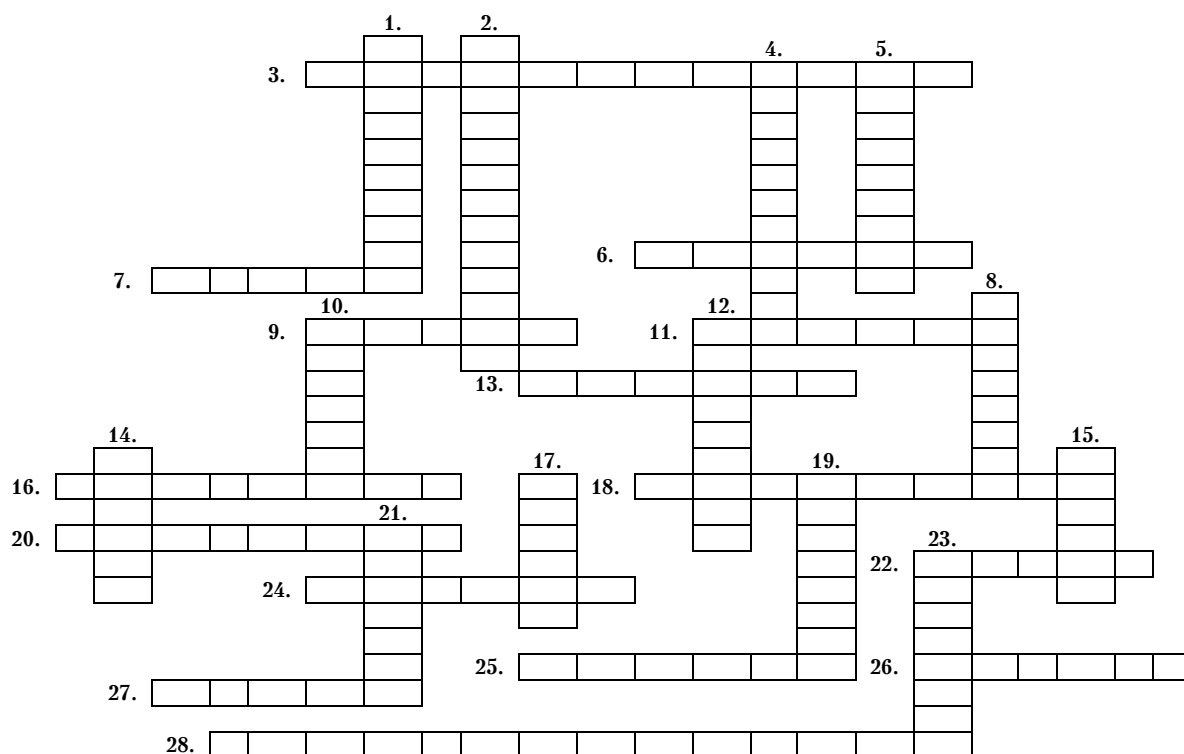
6. Solve the crossword puzzle.

Across:

- 3. to travel
- 6. to catch
- 7. to sleep
- 9. to learn
- 11. to write
- 13. to think
- 16. to ride
- 18. to go in for
- 20. to watch
- 22. to play
- 24. to stroll
- 25. to like
- 26. to do
- 27. to know
- 28. to collect

Down:

- 1. to talk
- 2. to take pictures
- 4. to have rest
- 5. to dance
- 8. to embroider
- 10. to study
- 12. to work
- 14. to smoke
- 15. to knit
- 17. to go
- 19. to draw
- 21. to listen
- 23. to speak

7. Complete the table with corresponding female members of the family.

m	f
та́то ді́дусь чоловік син брат ону́к дядько друг вітчі́м хре́щений хре́щеник племінник пра́внук праді́дусь сусід тесть све́кор зять кум зв́едений брат двою́рідний брат	ма́ма

8. Name the members of the family and state their relations to each other.

брат
сестра

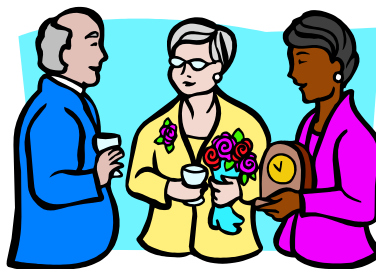
9. Odd one out.

Model: Ма́ма, бабу́ся, ону́к, приві́т, сестра́. (All the rest are members of a family.)

- а) До́брий день, так, до́брий ра́нок, здра́стуйте, приві́т.
- б) До́бре, пога́но, так собі, чудо́во, дякую.
- в) Дякую, ви́бачте, америка́нець, будь ла́ска, нема́ за що.
- г) Америка́нець, украї́нка, хто, росі́янка, кита́єць.
- г) Росі́йська, англíйська, іспа́нська, украї́нська, профе́сія.
- д) Шта́т, учи́тель, бізнесме́н, бухгалте́р, переклада́ч.
- е) Працюва́ти, студе́нт, слуха́ти му́зику, чита́ти, подорожува́ти.
- є) Та́то, діду́сь, батьки́, гара́зд, свекру́ха.
- ж) До побáчення, бува́й, зви́чайно, щасли́во, добра́ніч.
- з) Нормáльно, журналі́ст, піа́ніно, брат, сім'я́.

10. Make your own list of cognates from the chapter.

Model: Америка́нець, шта́т, бізнесме́н, хо́бі, ма́ма,

* How to Introduce People

Це ма́ма.
Це ма́ма і тато.

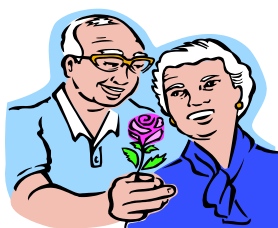
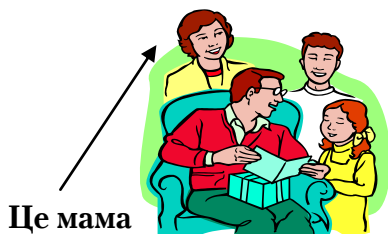
*This is my mother.
his is my mother and my father.*

To introduce people in Ukrainian sentences, the **Demonstrative Pronoun це** (this) can refer to people as well as to things. It is the same form for all genders and numbers. The verb *to be* is not used in Ukrainian in the Present Tense.

* 11. *Read and translate.*

- a) 1. Це Макси́м. 2. Це ма́ма. 3. Це та́то. 4. Це сестра́. 5. Це брат.
6. Це бабу́ся. 7. Це діду́сь. 8. Це доброво́лець Ко́рпусу Ми́ру.
b) 1. Це Са́шко і Оля. 2. Це Ю́ля і Руслан. 3. Це Оле́на і Юрко́.
4. Це брат і діду́сь. 5. Це тітка і дядько. 6. Це бабу́ся і ону́к.

c) *Name the people in the pictures.*

* How to Say “Yes” and “No”

- Це Сашко́? - Так, це Сашко́.
- Це Джон? - Ні, це Джеф.
- Джеф еко́лог? - Ні, Джеф не еко́лог. Джеф учи́тель.

Is this Sasha? Yes, this is Sasha.

Is this John? No, this is Jeff.

Is Jeff an ecologist? No, Jeff is not an ecologist. Jeff is a teacher.

In Ukrainian the equivalent of **not** is **не**. It immediately proceeds the part of the sentence it is negating. Example: - Це дире́ктор? - Ні, це не дире́ктор.

* 12. *Make up the questions and answer them using negations and different Ukrainian names.*

Model: - Богда́н еко́лог?

- Ні, Богда́н не еко́лог. Богда́н – бізнесме́н.

Words to use: студе́нт, секрета́р, учи́тель, бізнесме́н, журналіст, ліка́р, пенсіоне́р, дире́ктор, ме́неджер, інжене́р, юри́ст, доброво́лець.

*** How to Tell About People and Things.**
Personal Pronoun. The Nominative Case

- **Хто ви?** - Who are you?
- **Я бізнесмэн.** - I am a businessman.

Personal Pronoun	я	ти	він	вона́	воно́	ми	ви	вони́
	I	you (sg)	he	she	it	we	you (pl)	they

In Ukrainian the Personal Pronoun **Я** (I) is not capitalized unless the sentence begins with it. Unlike in English, the Ukrainian pronouns **ВІН** and **ВОНА́** may replace not only animate, but also inanimate nouns: **СЛОВНИ́К** (dictionary) – **ВІН**, **МУ́ЗИКА** (music) – **ВОНА́**, **ПІА́НІНО** (piano) – **ВОНО́** as gender in the Ukrainian language is grammatical, not natural.

There is a formal and an informal form of the pronoun *you*. The pronoun **TH** is the singular form. It is used when speaking to one person, and then only to a close friend or relative, small child or animal. The pronoun **BH** is not only the plural form, but it is also used when speaking to more than one person, and is also the polite form of address to a single individual.

How to Ask Questions

There are several ways to form questions in Ukrainian.

**** Using Question Words***

- Хто це?	- <i>Who is this?</i>
- Це брат.	- <i>This is my brother.</i>
- Що це?	- <i>What is this?</i>
- Це сім'я.	- <i>This is a family.</i>

To form questions in Ukrainian 2 useful question words are used: *хто?* (who?) and *що?* (what?). You can respond to both using the Demonstrative Pronoun *це* (this). It is the same form for all genders and numbers. The verb *to be* is not used in Ukrainian in the Present Tense.

*** 13. Ask and answer questions using the pictures.**

Model: - Хто це?
- Це я.

(I)

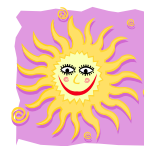
(you, sg)

(he)

(she)

(it)

* 14. *Read and translate.*

- a) 1. Це Максим. Він бізнесмен. 2. Це мама. Вона лікар. 3. Це тато. Він інженер. 4. Це сестра. Вона учитель. 5. Це брат. Він студент. 6. Це друг. Він еколог.

- b) Make up different questions about the statements above as in the model.

Model: Це Максим. Він бізнесмен.

1. Хто це? 2. Хто він? 3. Хто Максим?

**** Using Intonation***

When no interrogative word is used, the word order of the statement can be retained, and the questioning is indicated merely by a different intonation, like in English in general questions.

Example: Він сьогодні працює.

He works today.

Він сьогодні працює?

Does he work today?

* 15. *Ask and answer questions using intonation.*

Model: - Джон еколог.

- Джон еколог?

- Так, він еколог.

Words to use: студент, секретар, учитель, бізнесмен, журналіст, лікар, пенсіонер, директор, менеджер, інженер, юрист, доброволець.

**** How to Name a Person.***
Personal Pronouns. The Accusative Case

- Як вас звати?

- What is your name?

- Мене звати Ганна.

- My name is Anna.

To answer the question about somebody's name use the pattern:

Personal Pronoun Acc. + звати + name

The literal translation of the phrase is "They call me as + name"

Pronoun Nom.	Pronoun Acc.	Verb	Name
я	мене	звати	Максим/ Оксана
ти	тебе		
він	його		
вона	її		
ми	нас		
ви	вас		

ВОНІ	ЇХ	
------	----	--

* 16. Make up sentences using the pronouns in the brackets in the Accusative Case.

Model: (Я) зва́ти Ната́лка. – Мене́ зва́ти Ната́лка.

1. (Ти) зва́ти Сашко́.	4. (Ми) зва́ти Анто́н і Віктор.
2. (Він) зва́ти Ві́тя.	5. (Ви) зва́ти Ві́ра і Вале́ра.
3. (Вона́) зва́ти Га́ля.	6. (Вони́) зва́ти Та́ня і Ю́ля.

** How to Name a Person. Patronymics

- Як вас зва́ти ?	- Мене звати Га́нна Іва́нівна.
- Як вас зва́ти ?	- Мене звати Іва́н Петро́вич.

Patronymics are derived from the father's name by adding suffixes:

- 1) If the stem of the father's name ends in a hard consonant (Петро́) add

-о́вич for sons	Іва́н Петро́вич
-і́вна for daughters	Іри́на Петро́вна
- 2) If the father's name ends in -й (Сергі́й), drop -й and add

-йо́вич for sons	Анто́н Сергі́йович
-і́вна for daughters	А́лла Сергі́ївна
- 3) If the father's name ends in -а/-я (Кузьма́) remove -а/-я and add

-ович for sons	Іва́н Кузьмо́вич
-і́вна for daughters	Ні́на Кузьмі́вна

Patronymics retain the stress of the original names.

** 17. Give the full names of people.

Ім'я	Ім'я ба́тька	Ім'я, по-ба́тькові
Леоні́д →	Мака́р	Леоні́д Мака́рович
Володи́мир	Іва́н	
Максі́м	Володи́мир	
Степа́н	Сергі́й	
Віктор	Матві́й	
Олекса́ндр	Лука́	
Миха́йло	Ілля́	
Га́нна	Рома́н	
Тамара́	Арте́м	
Мари́на	Андрі́й	
Людми́ла	Дмитро́	
Софі́я	Павло́	

***** How to Name a Person.** **Short Names, Diminutive Names**

Це моя дочка Лю́донька.
Це мій син Андрі́йко.

Almost all Ukrainian names have both long forms, short forms and diminutive forms.

Diminutive names are formed by adding suffixes:

1) If the short name ends in **-а**, remove **-а** and add:

-очка Рóма – Рóмочка

-онька Лю́да – Лю́донька

2) If the stem ends in **-й** add:

-ко Сергі́й – Сергі́йко

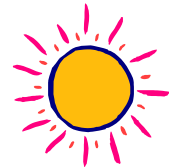
Андрі́й – Андрі́йко

*****Note!** In Ukrainian we don't call people we love "honey." Instead, it is popular to call children and people you love using the diminutive forms of names of some animals.

За́єць – за́йчик (small hare)

Кіт – ко́тик (small cat)

Со́нце – со́нечко (small sun)

Ри́ба – ри́бка (small fish).

Пта́х – пта́шка (small bird).

Possessive pronouns **мій**, **моя** can be used before and after the diminutive form of the noun. Example: Пта́шка **моя** or **моя** пта́шка.

*** How to count.** **Cardinal Numerals**

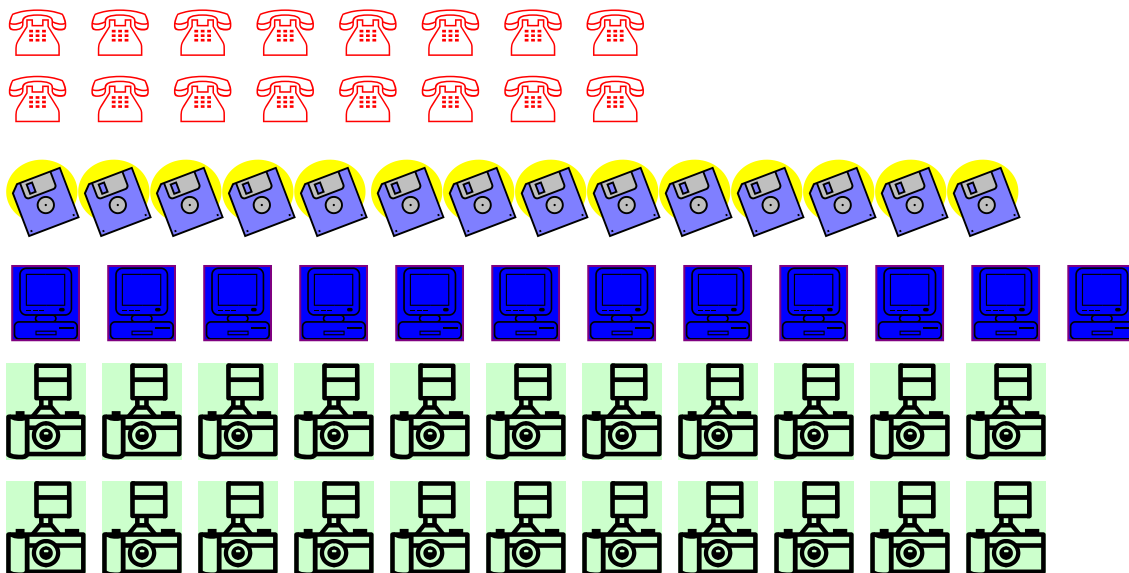
1 оди́н	11 одина́дцять	~~~~~
2 два	12 двана́дцять	20 два́дцять
3 три	13 трина́дцять	30 три́дцять
4 чоти́ри	14 чотирна́дцять	40 со́рок!
5 п'ять	15 п'ятна́дцять	50 п'ятдеся́т
6 шість	16 шісна́дцять	60 шістдеся́т
7 сім	17 сімна́дцять	70 сімдеся́т
8 вісім	18 вісімна́дцять	80 вісімдеся́т
9 дев'ять	19 дев'ятна́дцять	90 дев'яно́сто!

10 д́есять	~~~~~	100 сто!
Memorize! 1 – оди́н (m)/одна́ (f) / одно́ (n) / одні (pl) 2 – два (m/n)/дві (f)		1000 – ти́сяча 1 000 000 – мі́льйон 0 – ну́ль

* 18. Name the numbers in the circles.

* 19. Count these objects using cardinal numerals.

** 20. Do the sums writing the numbers in words.

Model: 2+3=5 два плюс три бу́де п'ять
5-3=2 п'ять мiнус три бу́де два

1) 6 плюс 5 бу́де	6) 60 мiнус 10 бу́де
2) 15 мiнус 7 бу́де	7) 80 мiнус 46 бу́де
3) 9 плюс 6 бу́де	8) 33 плюс 22 бу́де
4) 30 мiнус 12 бу́де	9) 92 плюс 8 бу́де
5) 44 плюс 15 бу́де	10) 79 мiнус 37 бу́де

*** How to count. Collective Numerals

У мене дво́є братiв.
У неї тро́є дітeй.

I have two brothers.
She has three children.

The meaning of the Collective Numerals is similar to that of Cardinal Numerals; they also denote the quantity of objects and answer the question **скільки?** (how many?)

Collective Numerals include дво́є (two), тро́є (three), чéтверо (four), п'я́теро (five), шéстеро (six), сéмеро (seven), во́сьмеро (eight), дéв'ятеро (nine), дéсятеро (ten) and require a Noun in the Genitive Case plural. Example: тро́є студéнтів/три студéнти (m); тро́є студéнток/три студéнтки (f).

The words **обидва** (m)/ **обидві** (f) (both) are also Collective Numerals: **обидва брати** (both brothers), **обидві сестри** (both sisters).

*** 21. *Read and translate the sentences, using collective numerals.*

1. There are 5 students in our group: 2 boys and 3 girls.
2. There are 3 brothers and 2 sisters in my family.
3. Both my sisters are married.
4. Both of my brothers study in the university.
5. My 2 nephews live in Colorado, 2 aunts and 3 nieces live in Florida.

**** How to Tell Age.***

Personal Pronouns. The Dative Case

- Скільки вам років?	- How old are you?
- Мені 25 (двадцять п'ять) років.	- I am 25 years old.

To answer the question about somebody's age use the pattern:
Personal Pronoun Dat. + Cardinal Numeral

Pronoun Nom.	Pronoun Dat.	Age	
я	мені	1 (один)	рік
ти	тобі		
він	йому	2 (два), 3, 4	роки
вона	їй		
ми	нам	5...20, 30, 100	років
ви	вам		
вони	їм		

* 22. Tell about the age of people.

Model: (Я) 35. – Мені 35 років.

1. ти – 25	4. вони – 32	7. вона – 16
2. він – 43	5. ви – 41	8. ти – 40
3. вона – 54	6. він – 63	9. я – 35

**** How to Say that You Have Something.***

Personal Pronouns. The Genitive Case

- У вас є син?	- Do you have a son?
- Так, у мене є син.	- Yes, I have a son.

To say that you have something/somebody you use the pattern:

*Personal Pronoun Gen. + **є** + Noun Nom.*

The literal translation of the phrase is "At me there is a son".

Pronoun Nom.	Pronoun Gen.	Verb	Noun
я	у мене	є	брат
ти	у тебе		бабуся
він	у нього		сестра
вона	у неї		сім'я
ми	у нас		

ВИ ВОНІ

У ВАС У НИХ		
----------------	--	--

****Note!** The verb **є** is used only to denote possession in the form which corresponds to construction "somebody has". The form **є** is used for all gender, cases and numbers. The verb **є** is used in the following cases:

1. If somebody owns something.	У мене є сім'я.	I have a family.
2. If something exists in a certain place.	У Києві є метро.	There is metro in Kiev.
3. If something happens at some specific time.	Сьогодні є урок.	There is a lesson today.

The verb **є** is almost never used in similar constructions if there is an adjective there. Example: У мене велика сім'я. I have a large family.

* 23. a) Read and translate the text.

У мене є друг. Його звати Антон. У нього є подруга Міла. У неї є сім'я. У неї є сестра і брат. А у вас є сестра, брат? У вас є друзі?

b) Translate into Ukrainian.

I have a family. I have a mother, a father and a sister. She has a husband and a son. They have a friend Amy. She has a dog and a cat. Do you have a dog or a cat?

* 24. Complete the dialog.

-
- Так, у мене є тато.
-
- Так, у мене є мама.
-
- Так, у мене є брат.
-
- Так, у мене є дві сестри.

****Note!** The Cardinal Numerals 1 and 2 agree in gender with the nouns they are followed by: **один брат, два брати, одна сестра, дві сестри.**

Gender	Numeral	Noun
m	1 (один)	син, брат, онук
f	1 (одна)	дочка, сестра, онука
m	2 (два), 3,4	сини, брати, онуки
f	2 (дві), 3,4	дочки, сестри, онуки
all genders	5-20	синів, братів, онуків дочок, сестер, онук

* 25. a) Read the following text using the correct forms of numerals.

У мене велика сім'я. У мене є тато і мама, 2 бабусі і 1 дідусь. У мене є 2 дядьки, 3 тітки, 2 сестри, 4 брати, 1 собака, 2 кішки і 1 папуга.

b) Retell the text.

*** How to Tell About People and Things.**
Nouns. The Gender of Nouns. The Nominative Case

A Ukrainian noun belongs to one of the three genders: masculine, feminine or neuter. The gender of nouns denoting persons is determined by the sex of the person concerned. The gender of all other nouns is determined by their endings.

Gender	Noun	Ending
m	брат син	cons.
f	сестра́ сім'я́	- а - я
n	село́ мо́ре облі́ччя	- о - е - я

The words **чоловік** (man), **дідусь** (grandfather), **батько/тато** (father), **дядько** (uncle), **хлопчик** (boy), which denote males, are masculine. The words **жінка** (woman), **дівчина** (girl), **мати** (mother), **дочка́** (daughter), **бабуся** (granny), **сестра́** (sister) are feminine. All masculine names (whatever their endings are) belong to the masculine gender. Example: Іва́нко, Сашко́ - masculine gender.

26. * a) *Read, translate and define the gender of the following nouns. Ask questions хто? (who?) and що? (what?) about each of the nouns.*
Model: ма́ма – f, хто? теа́тр – m, що?

Україна	сестра́	футбо́л	доброво́лець
Аме́рика	телеві́зор	бі́знес	бейсбо́л
брат	му́зика	ді́дусь	та́то
еко́лог	спорт	ліка́р	дя́дько
штат	син	фі́льм	лі́терату́ра

- ** b) *Write a story, using the words from the last column.*

**** Note!** Some nouns end in -ь. These nouns may be either of masculine or feminine gender. The gender of these nouns is indicated in the Ukrainian dictionary. However, it is sometimes possible to determine the gender.

1. All the nouns with the suffix -ість are feminine. Example: *ра́дість, сві́жість.*
2. Nouns denoting names of the months are masculine. Example: *сі́чень, бе́резень.*

- ** 27. Group the nouns into two columns (masculine and feminine).**

Квіте́нь, спеціа́льність, липе́нь, я́кість, ве́ресень, жо́вте́нь, гру́день,
мо́лодість, тра́вень, ю́ність, че́рвень, кі́лькість, се́рпень.

***** Note!** Nouns of occupations are traditionally of masculine gender. When they are used in regards to women, the adjectives that go with them will still be in masculine form. Example: **Він** досвідчений юри́ст. He is an experienced lawyer. **Вона́** досвідчений юри́ст. She is an experienced lawyer.

- *** 28. Translate the sentences.**

Model: My sister/brother is an excellent teacher.

Моя сестра – прекрасний педагог. Мій брат – прекрасний педагог.

1. He/she is a good doctor. 2. Ann/Bob is a lead specialist. 3. His sister/brother is a young lawyer. 4. My nephew/niece is an experienced doctor. 5. My aunt/uncle is a respected professor. 6. Nina/Victor is a good architect. 7. His daughter/son is a talented photographer. 8. Nina/Maksym is a good hairdresser. 9. He/she is a famous conductor. 10. My brother/sister is a professional musician. 11. He/she is an excellent secretary. 12. Ann/Bill is a professional cook. 13. Sandy/Scott is a new volunteer. 14. Amy/Michael is our new coworker. 15. Anna/Victor is an experienced consultant.

*** How to Indicate Possession.**

Possessive Pronouns. The Nominative Case

Це мій брат.	<i>This is my brother.</i>
Це моя сестра.	<i>This is my sister.</i>
Це моє село.	<i>This is my village.</i>
Це мої діти.	<i>These are my children.</i>

Possessive Pronouns agree in gender, number and case with the nouns they modify.

	m	f	n	pl
Whose?	чий?	чия?	чиє?	чий?
my	мій	моя	моє	мої
your (sg)	твій	твоя	твоє	твої
his	його	його	його	його
her	її	її	її	її
our	наш	наша	наше	наші
your (pl)	ваш	ваша	ваше	ваші
their	їхній	їхня	їхнє	їхні

*** 29. Translate the possessive pronouns in the brackets.**

- У мене є брат. (My) брат – інженер.
 У мене є сестра. (My) сестра – учитель.
 У мене є тато. (My) тато – еколог.
 У мене є мама. (My) мама – секретар.
 Це – (my) друзі. (My) подруги – студентки.
 Це – (my) село. Це – (my) батькі.
 (My) хобі (n) – спорт.

**** 30. Translate into Ukrainian using possessive pronouns.**

1. My hobby is sport. 2. This is my family. 3. My profession is a teacher. 4. My parents are pensioners. 5. My father is a lawyer. 6. My sister is a student. 7. My grandfather is from America. 8. My friends are students. 9. His sister is a tennis player. 10. Her brother is a journalist. 11. Our friend is an architect. 12. Your hobby is traveling. 13. Their sister likes to cook. 14. His talent is to take pictures. 15. Our colleagues are fond of fishing and traveling. 16. Their speciality is psychology.

**** 31. Insert the appropriate possessive pronouns.**

- Model:** Я інженер, а _____ дружина лікар.
 Я інженер, а моя дружина лікар.

1. Ти працюєш у школі? А де працює _____ сестра?
2. Він живе у Харкові, а _____ мама живе у Києві.
3. Віра добре знає англійську, а _____ подруга добре знає іспанську.
4. Ми вчимо українську мову, а _____ друг учить російську.
5. Ви любите спорт, а _____ дружина любить театр.
6. Ганна Іванівна - викладач, а _____ дочка – студентка.
7. Я повторюю слова, а _____ подруга читає текст.
8. Ти не знаєш, де _____ сестра: у школі чи в бібліотеці?
9. Володимир – лікар, а _____ дружина – інженер.
10. Я живу на вулиці Шевченка, а _____ подруга – на вулиці Хмельницького.

*** 32. *Read and translate. Underline possessive pronouns together with the nouns they modify. Ask questions чий? чия? чие? чий? (whose?).*

Одного разу до мене в гості приїхав мій друг Сергій з Одеси і показав фотографії: «Це мій брат Сашко. Він живе у Києві і працює у бізнес-центрі. Його дружина Ніна працює у школі. Її школа велика і нова. А це Ніна та її колеги. Це її учні. Це – мій брат Сашко, його дружина Ніна та їхня собака Джой. А це їхні діти: дочка Олена і син Петрик. Влітку вони часто їздять в село. Там живуть їхні бабуся і дідусь. Це – їхній будинок.

Ось уся наша сім'я: мій батько, моя мама, мій брат та його дружина. А це – мої друзі. Вони лікарі. Ми разом працюємо у нашому місті.»

** 33. *Ask questions чий? чия? чие? чий? (whose ?) about the following phrases.*

Model: - Стівен – мій друг. - Чий друг Стівен?

1. Ольга – наша подруга. 2. Петро – ваш учитель. 3. Олена – їхня сестра. 4. Ірина – його знайома. 5. Ваня – мій племінник. 6. Це – її батькі. 7. Чіппі – його собака. 8. Віктор – твій директор. 9. Максим – її колега. 10. Марія – їхня дочка. 11. Ловити рибу – його хобі. 12. Тання і Олена – наші сусіди. 13. Це твоя книга. 14. Діма і Сашко – мої студенти.

*** 34. *Use the possessive pronouns in the brackets in appropriate cases.*

Model: Ви читали (наш) газету? – Ви читали нашу газету?

1. Як (ваш) ім'я?
2. Як (ваш) прізвище?
3. Де (ваш) документи?
4. Розкажіть, будь-ласка, про (ваш) сім'ю.
5. Познайомтесь з (наш) друзями.
6. Я хочу розказати про (мій) роботу.
7. Як звати (твій) подругу?
8. Я не знаю (її) номеру телефону.
9. (Наш) мами немає вдома.
10. Запиши (його) адресу.
11. У (мій) квартирі є телефон.
12. Я хочу зустрітись з (твій) колегами.
13. Ось лист від (її) друзів.
14. Ми познайомились з (їхній) викладачем.
15. Ти бачив (його) нову машину?

***** How to Indicate Possession.**
Noun. The Genitive Case

Це фотографія сестри́. This is the picture of my sister.
Це сім'я́ брата́. This is the family of my brother.

To express possession use the pattern:

Noun Nom. + Noun Gen.

The literal translation is "Something / somebody of some-body."

*** 35. Ask whose objects these are and answer using the pattern with noun in the Genitive case.

Model: – Чия́ це кімна́та? – Це кімна́та брата́ (Gen.).

кімна́та

брат

кни́га

доброво́лець

маши́на

по́дру́га

соба́ка

сусі́д

наре́чений – сестра́

кішка

дві́рник

син

ті́тка

портре́т

дру́жина

дру́г

сі́м'я́

*** How to Express Actions.**
Verbs. The Infinitival Form

The initial form of the verb is the Infinitive. Most of the Infinitives in Ukrainian end in

- **ТИ**: **чита́ти** (to read), **писа́ти** (to write).

Ukrainian verbs exist in three Tenses: **Present**, **Past** and **Future**.

* The Present Tense. Conjugation

Я читаю. Він читає теж. I am reading. (I read) He is reading (reads) also.

The Ukrainian Present Tense corresponds to the English Present Continuous and Present Indefinite Tense. Present Tense is formed by changing the endings of the Infinitive form. In the Present Tense Ukrainian verbs are inflected for persons, which means that there are different personal endings added to the stem of the verb. According to the vowel before personal endings all the verbs are divided into two groups of Conjugations. Most verbs with vowel **-и-** before Infinitive's ending **-ти** belong to Conjugation II. Most verbs with other vowels before Infinitive's ending belong to Conjugation I.

To Conjugate a Verb Use the Pattern:

- Find the Infinitive
 - Take off the ending **-ти**
 - Define the Conjugation (I or II)
 - Add the Personal ending

In Conjugation II verbs with the infinitival ending **-ти** also drop the proceeding vowel **-и**. Example: уч и ти – я учу; говор и ти – я говорю.

Pronoun	Conjugation I		Conjugation II	
	читати (to read)	нести (to carry)	вчити (to learn)	говорити (to speak)
я	читаю	несу	вчу	говорю
ти	читаєш	несеш	вчиш	говориш
він	читає	несе	вчить	говорить
вона	читає	несе	вчить	говорить
ми	читаємо	несемо	вчимо	говоримо
ви	читаете	несете	вчите	говорите
вони	читають	несуть	вчать	говорять

Pronoun	Conjugation I		Conjugation II	
	Stem ends in			
	Vowel	Consonant	Consonants ж, ч, ш, щ	Vowel / soft consonant
я	- ю	- у	- у	- ю
ти	- єш	- еш	- иш	- иш
він	- є	- е	- ить	- ить
вона́	- є	- е	- ить	- ить
ми	- ємо	- емо	- имо	- имо
ви	- єте	- ете	- ите	- ите
вони́	- ють	- уть	- ать	- ять

* 36. Insert the verb **знати** (to know) in proper form.

1. Я _____ російську мову.
2. Ти _____ українську мову.
3. Він _____ англійську мову.
4. Вона _____ російську мову.
5. Ми _____ українську мову

6. Вони _____ кита́йську мо́ву.

* 37. Insert the verb **вчи́ти** (to learn /study) in the necessary form.

1. Ти _____ українську, а я _____ російську мо́ву.

2. Він _____ англійську.

3. Вони _____ діалог.

4. Ми _____ текст.

5. Ви _____ слова́?

****Note!** Ukrainian has several verbs that correspond to the English verb “to study”.

The verb **навча́тися** (to study) is used to express that someone is a student or goes to school somewhere. It can also be used to indicate what kind of a student someone is.

The verb **вчи́ти/вивча́ти** (to learn, to study) on the other hand, is used to indicate what subject one is taking; the subject studied must always be mentioned when this verb is used. **Вчи́ти** can also mean “to learn by heart” (to memorize)

Context	Навчатися (to study)	Вчи́ти/вивча́ти (to learn, to study, to teach)
no complement	Я навча́юся. I am a student.	-----
place	Я навча́юся в університеті. I go to the university.	-----
quality of process	Я до́бре навча́юся. I do well in school.	-----
subject of studing	-----	Я вчу/вивча́ю українську. I study Russian.
teaching somebody		Я вчу Мари́ю англійській мові. I teach Maria English language.

*****Note!** Neither **вивча́ти** nor **навча́тися** is a daily activity verb. **Займа́тися** means “to study” in the sense of doing one’s homework. It cannot take a direct object.

**** 38. Read and translate the following sentences.**

1. Я вчу українську мо́ву.
2. Ми вчимо́ українську мо́ву.
3. Він вчить істо́рію Аме́рики два ро́ки.
4. Вона́ навча́ється в Га́рвардському університеті.
5. Мій друг навча́є студе́нтів в коле́джі.
6. Я хо́чу навча́тись в університеті.
7. Мої студе́нти вивча́ють англійську мо́ву.

**** 39. Translate into Ukrainian.**

1. I study in the university.
2. His son studies well.
3. Tom, do you study Russian or Ukrainian?
4. We study Ukrainian phrases.
5. They study a lot.
6. I learn these phrases by heart.

**** 40. Read and translate the sentences, choose the appropriate verb in the brackets.**

1. Я (вчу́/навча́юся) українську мо́ву.
2. Ти (вчи́ш/навча́єшся) в шко́лі чи в інститу́ті?
3. Ольга (вчить/навча́ється) ду́же до́бре.
4. Ви (вчите/навча́єтесь) грама́тику?
5. Ми (вчимо́/навча́ємося) діалог.

6. Вони не працюють, вони (вчать/ навчаються).

How to Say “I Learn Ukrainian” and “I Speak Ukrainian”

Verb	Constant	construction
говоріти розмовляти читати писати	українською (мовою)	-----
знати вчити вивчати	-----	українську (мóву)
розуміти	-----	Я розумію українську (мóву)

***Note! You can say: “Я вчу українську./ Я вчу українську мову.» It’s like in English: “I study Ukrainian” and “I study the Ukrainian language”.

** 41. a) *Read and translate the sentences.*

1. Я погано говорю англійською.
2. Хто добре розуміє українську?
3. Він говорить українською дуже повільно.
4. Вона говорить англійською швидко, а українською повільно.
5. Джейсон вільно говорить українською.

b) *Make up your own sentences, following the pattern above and using the adverbs.*

well	дóбре	distinctly	чітко
badly	погано	clearly	розбірливо
quickly	швídко	aloud	вгóлос
slowly	повíльно	silently (to myself)	про себе
freely	вільно	with difficulty	лédве

*Memorize the conjugation of the verb **писати** (to write). There is a consonant interchange: - **с** - changes into - **ш** - in all forms in the Present Tense.

Pronoun	Verb
я	пишú
ти	пи́шеш
він/ вона́	пи́ше
ми	пи́шемо
ви	пи́шете
вони́	пи́шуть

* 42. *Insert the appropriate forms of the verb писати.*

1. Що ви _____ ?
2. Я _____ гáрно?
3. Він _____ швídко.
4. Вона́ _____ повíльно.
5. Ти _____ в Аме́рику?
6. Ми _____ багáто.

7. Вони _____ текст.

***Note!** The verb *грати* (to play), unlike in English, is followed by prepositions in Ukrainian:

Verb	kind of sport	kind of musical instrument
грати	у футбол	на гітарі
	у волейбол	на піаніно
	у шахи	на саксофоні

* 43. Insert the verb *грати* in appropriate forms.

- Я _____ в футбол.
- Ти _____ в бейсбол.
- Джек добре _____ шахи.
- Джейн _____ на піаніно, а ви _____ ?
- Стів не _____ на гітарі.
- Мої друзі _____ в хокей.

* 44. a) Conjugate the verb *робити* (to do). Use the correct form of the verbs in the brackets.

- Що ти (робити) зараз? – Я (читати) текст.
- Що він (робити)? – Він (грати) в шахи.
- Що вона (робити)? – Вона (вчити) українську.
- Що ви (робити)? – Ми (спати).
- Що вони (робити)? – Вони (дивитися) телевизор.

***Note!** In the majority of verbs with suffixes **-ва-** in the Infinitive, the suffix is dropped while conjugating them in the Present Tense. Example: фотографу **ва** ти – я фотограф **у** ю; танцю **ва** ти – я танц **у** ю

45. * a) Conjugate the verbs in the brackets.

- Оксана (танцювати), і я теж (танцювати).
- Вони гарно (малювати), і ми теж гарно (малювати).
- Вона (фотографувати) добре, а ви (фотографувати) добре?
- Я багато (подорожувати), а ти багато (подорожувати)?

- *** b) 1. Мій друг (радіти) мені подивитися світ, він часто (подорожувати).
- Він (радіти) усьому новому та цікавому в житті.
 - У вільний час мої батьки (подорожувати) у різні країни.
 - У походах ми (ночувати) в лісі та (воювати) з комарами.

***Memorize** that with the verbs of Conjugation II whose stems end in **б, п, в, ф, м** the consonant **-л-** is added to the stem before personal ending in the 1st person singular and the 3rd person plural, Present Tense.

Pronoun	Verb
я	люблю
ти	любиш
він/вона	любить
ми	любимо
ви	любите

ВОНІ	ЛЮБЛЯТЬ
------	---------

In fact, the verb **любіти** means “to love”. The verb “to like” is translated into Ukrainian with the help of the following construction:

Pronoun Nom.	Pronoun Dat.	Verb	English
я	мені	подобається	I like
ти	тобі		you like
він	йому		he likes
вона	їй		she likes
ми	нам		you like
ви	вам		you like
вони	їм		they like

***Memorize** that the verb **хотіти** (to want) has changes in the stem when being conjugated in the Present Tense.

Pronoun	Verb
я	хочу
ти	хочеш
він/вона	хоче
ми	хочемо
ви	хочете
вони	хочуть

After the verbs **хотіти**, **любіти**, **подобатися** the Infinitive form of the verb is used.

* 46. a) *Make up sentences using the pictures.*

Model: Я   . – Я люблю читати.

Я .	Я .	Я .
Я .	Я .	Я .
Я .	Я .	

b) *Interview your group mates and fill in the table.*

Хто?	Що він/вона любить робити?	Що він/вона не любить робити?

* 47. Make up as many sentences as you can using the pictures and conjugating the verbs.

Model: Він любить фотографувати.

Ми хочемо учити українську мову.

Мені подобається танцювати.

1.

2.

3.

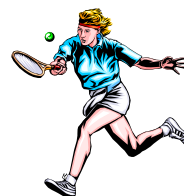
4.

5.

6.

**** How to Say “I’m fond of something, I’m interested in something”.
Reflexive Verbs «займатися», «захоплюватися», «цікавитися»**

- **Чим ви захоплюєтеся?**
- Я захоплююся музикою.

- What are you fond of?
- I am fond of music.

Verbs ending in particles **-ся/-сь** are called Reflexive Verbs. Such verbs are conjugated in the same way as the verbs without the suffix: personal endings are added to the stem before the postfix. Postfix **-сь** is used after a vowel. Postfix **-ся** is used after a consonant. Example: *цікавл^юсь* - *цікави^ться*.

Pronoun Noun	Verb		
	займатися	цікавитися	захоплюватися
я	займаюсь	цікавл ^ю сь	захоплююсь
ти	займаєшся	цікави ^ш ся	захоплюєшся
він/вона	займається	цікави ^т ься	захоплюється
ми	займаємось	цікави ^м ось	захоплюємось
ви	займаєтесь	цікави ^т есь	захоплюєтесь
вони	займаються	цікавля ^т ься	захоплюються

Ukrainian verbs **захоплюватися** (to be fond of), **займатися** (to go in for; to be occupied with), **цікавитися** (to be interested in) are followed by nouns in the Instrumental Case.

Question word	Verb	Noun Instr.	English
Чим?	захоплюватися	театром (m)	to be fond of theater
	займатися	йогою (f)	to go in for yoga
	займатися	плаванням (n)	to go in for swimming
	цікавитися	танцями (pl)	to be interested in dances

***Note. To describe occupations you can also use the Instrumental Case.

Example: бути лікарем – to be a doctor; працювати вчителем – to work as a teacher.

Gen.	Noun Nom.	ending	Noun Instr.	ending
m	екóлог учітель	cons. - ь	екóлогом учітелем	- ом - ем
f	актріса ня́ня	- а - я	актрісою ня́нею	- ою - ею
n	мистецтво́ пла́вання	- о - я	мистецтвом пла́ванням	- ом - ем

Verbs that require the Instrumental Case:

Verb	Question	Case	Example
бу́ти ста́ти працюва́ти займа́тися захо́плюватися ціка́витися познайо́митися зустрі́тися говорі́ти/розмовля́ти	ким? ким? ким? чим? чим? чим? з ким? з ким? з ким?	Instr.	ме́неджером лікарем учітелем реаліза́цією спóртом мистецтвом з партне́ром з дру́гом

*** 48. *Make up statments and ask questions then using the model.*

Model: Джон захо́плюється спóртом. – Чим захо́плюється Джон?

1. Ме́ггі займа́ється	му́зика
2. Ми ціка́вимося	джаз
3. Ви захо́плюєтесь	мисте́цтво
4. Га́нна займа́ється	балéт
5. Йо́го брат захо́плюється	се́рфінг
6. Ми хо́чемо займа́тися	йо́га
7. Мої дру́зі захо́плюються	бейсбо́л
8. Студéнти ціка́вляться	істо́рія
9. Я не ціка́влюся	та́нці

** 49. *Fill in the table with the information about your family members and your friends.*

Хто?	що він/ вона ро́бить?	чим?
мій брат	займа́ється	футбо́лом

**** How to Ask Questions.
Question Words Review***

Question word	Запитання	Example
Who?	хто?	Хто ви? Хто це?
What?	що?	Що це? Що ви робите?
How?	як?	Як вас звати? Як справи?
How many?	скільки?	Скільки вам років?
Whose?	чий? чий? чиє? чий?	Чий це брат?

****** How to Ask Questions.
Interrogative Particles***

- **Чи** вмієте ви співати? - Can you sing?
- **Хіба** ти не знаєш його? - Don't you know him? Do you really not know him?
- **Невже** ти не знаєш його? - Don't you know him? Do you really not know him?

To express a question, the Interrogative Particles **чи, хіба, невже** are used. These particles add various nuances of the meaning either to individual words or whole sentence. **Чи, хіба, невже** do not have any independent meaning; therefore they can not function as a part of a sentence and they do not answer the questions. The particle **чи** refers to one particular word and invariably follows that word. The particles **хіба** and **невже** are similar in meaning. In addition to asking a question they express doubt, disbelief or surprise. The particles **хіба** and **невже** refer to the whole sentence and generally stand at the beginning of the sentence.

The interrogative particles **хіба** and **невже** are generally placed at the beginning of the sentence and the direct object is changed from the Accusative case into Genitive.

***** 50. Read and translate the sentences.**

1. Чи любите ви українську ніч?
2. Хіба ви не були в Україні раніше?
3. Невже вам не подобаються українські пісні?
4. Хіба ви не хочете поїхати в Карпати?
5. Невже ви не були в Кримі?
6. Чи знаєте ви гарно російську чи українську мову?

***** 51. Fill in an interrogative particle in the appropriate place.**

Model: Знаєш ти це правило (чи)? - Чи знаєш ти це правило?

1. Ти не хочеш поїхати в Київ (невже)?
2. Знаєш ти українську кухню (чи)?
3. Ти не плавав у морі (хіба)?
4. Хочеш ти подивитися цей новий фільм (чи)?
5. Увечері ішов дощ (хіба)?
6. Ти не знаєш, як пишеться це слово (невже)?

***** 52. Complete sentences using the given words and translate them.**

Model: – Чи, правильно, пишу, я?
 – Чи я правильно пишу?
 – Am I writing correctly?

1. Знаєте, чи, ви, мову, українську?
2. Ви, не, пам'ятаєте, хіба, правила, цього?
3. Ви, чи, розумієте, я, що, говорю?
4. Невже, не, я, права?
5. Хіба, знайомі, не, ми?
6. Не, пам'ятаєте, не, ви, мене?
7. Учили, чи, раніше, ви, це?
8. Невже, відпочивати, тут, ви, не, хочете?
9. Була, вона, хіба, тут?
10. Хіба, не, знаєш, ти?
11. Ви, мене, не, впізнаєте?
12. Допомогти, чи, мені, ви, не, можете?

Давайте Поговорімо! / Let's Talk!

* 53. *Read and translate the dialogues.*

- а) – Привіт! Як справи?
– Дякую, добре. А у тебе?
– Непогано.
- б) – Це Сашко?
– Так, це Сашко.
– Це Оксана?
– Ні, це не Оксана. Це Руслана.
- в) – Хто це? Це Максим.
– А хто це?
– Це Іра.
- г) – Добрий ранок! Як вас звати?
– Мене звати Оля. А вас?
– Мене звати Тім.
– Дуже приємно.
– Мені теж.
- д) – Добрий вечір. Мене звати Емі.
– Радий вас бачити. Мене звати Вадим.
– Скільки вам років?
– Мені 18. Я студент. А хто ви?
– Я учитель. Я доброволець Корпусу Міру.
- е) – Хто ви?
– Я американець.
– У вас є сім'я?
– Так, у мене є сім'я. У мене є тато, мама, дружина, син і дочка.
- є) – Майкл, звідки ви?
– Я з Америки, штат Каліфорнія. А ви?
– Я з України, місто Чигирин. Майкл, у вас є сім'я?
– Так, у мене є сім'я. У мене є мама, тато, брат і сестра. А у вас?
– У мене є дочка і син.

- ж) – Вибачте, ви говорите українською?
– Я говорю англійською і трохи українською. Я вчу українську мову.

**** 54. Read and translate the dialogue.**

Ганна: Добрий день!
Нік: Добрий день!
Ганна: Менé звáти Гáнна. Як вас звáти?
Нік: Менé звáти Нік.
Ганна: Дуже приємно!
Нік: Мені теж.
Ганна: Звідки ви?
Нік: Я з Амéрики, штат Колора́до, місто Дéнвер. А ви?
Ганна: Я з Одéси. Хто ви за профе́сією?
Нік: Я – бізнесме́н. Я – доброво́лець Ко́рпусу Ми́ру. А ви?
Ганна: Я – учи́тель. Нік, у вас вели́ка сім'я?
Нік: Так, у мене є та́то, ма́ма, брат, сестра́, бабу́ся і діду́сь.
Ганна: Що ви любите робіти?
Нік: Я люблю́ чита́ти детекти́ви.

**** 55. a) Read and translate the dialogue.**

Та́ня: Здра́стуйте, Джон. Ра́да вас ба́чити.
Джон: Добрий день! Я теж дуже ра́дий вас ба́чити. Як життя́?
Та́ня: Все до́бре. Це – мій друг Дми́тро.
Джон: Дуже приємно. Ви теж з Одéси?
Дми́тро: Ні, я з Ви́нниці.
Джон: Скільки вам ро́ків?
Дми́тро: Мені 47 ро́ків.
Джон: Ви розмовля́єте англійською?
Дми́тро: Тро́хи, але́ я вчу́ англійську.
Джон: У вас є дру́жина?
Дми́тро: Так, її звáти Сві́тла́на. Вона́ – перука́р.
Джон: Хто-хто? Повторі́ть пові́льно, будь ла́ска.
Дми́тро: Пе-ру-ка́р.
Джон: У вас є діти?
Дми́тро: Так, у мене є син. Йому́ 20 ро́ків. Він – студéнт. Він любить колекціонува́ти монéти.
Джон: Дми́тро, у вас є хо́бі?
Дми́тро: Я займа́юся спо́ртом і люблю́ чита́ти ромáни.
Та́ня: Я теж люблю́ чита́ти і займа́тися спо́ртом.

b) Answer the questions using the dialogue.

1. Звідки Дми́тро?
2. Скільки йому́ ро́ків?
3. Дми́тро розмовля́є англійською?
4. Хто Сві́тла́на за профе́сією?
5. Що любить робіти син?
6. Скільки йому́ ро́ків?
7. Хто він за профе́сією?
8. Що любить чита́ти Дми́тро?

**** 56. Match the questions with the answers.**

1. Як вас зва́ти?	Так. Моє хобі - спорт.
2. Скільки вам ро́ків?	Я - америка́нець.
3. Хто ви?	Так, тро́хи.
4. У вас є сім'я?	Мені 24 ро́ки.
5. Звідки ви?	Я – учи́тель.
6. Хто ви за профе́сією?	Я з Аме́рики.
7. У вас є хобі?	Так, мене є сім'я
8. Ви розмовля́єте украї́нською?	Мене́ зва́ти Тім.

**** 57. Ask questions about the statements.**

Все до́бре.
 Її зва́ти Оле́на.
 Йому́ 22 ро́ки.
 Вона́ з Аме́рики.
 Я – америка́нець.
 Я розмовля́ю украї́нською.
 Він – інжене́р за профе́сією.
 Моє хобі – баскетбо́л.
 Я люблю́ бігати.
 Мені подоба́ється пла́вати.
 У мене ма́ленька сім'я.
 У мене є брат.
 Це – моя́ ма́ма.
 Мені 31 рік.

***** 58. a) Read and translate the dialogue.**

Оля: Привіт! Давно́ не ба́чилися. Як життя́?
 Катері́на: Як завжди́. До ре́чі¹, познайо́мся – це мій друг Джон Сміт.
 Джон – ім'я́, Сміт – прізвище.
 Оля: Ду́же прие́мно. Звідки ви приї́хали?
 Джон: Я приї́хав із США, штат Арізо́на, місто Фе́нікс.
 Оля: Вам подоба́ється Украї́на?
 Джон: Так, ду́же.
 Оля: О, я помітила², що ви непога́но розмовля́єте украї́нською.
 Джон: Дякую́ за компліме́нт, але́ я ще не ду́же до́бре розумію́ всі³
слова́⁴ і фра́зи і гово́рю з акце́нтом.
 Оля: А які ще інозе́мні мо́ви ви зна́єте?
 Джон: Іспа́нську та по́льську, а за́раз вивча́ю ще одну́ слов'я́нську
 мо́ву – ро́сійську.
 Оля: Це ціка́во⁵. Я теж люблю́ вивча́ти мо́ви. Я зна́ю
 францу́зьку і тро́хи англійську. А що ви любите робі́ти у
 Джо́н: вільний час?
 Оля: Я люблю́ ходи́ти в походи́, і мені ду́же подоба́ється
 Джо́н: підво́дне пла́вання. А ви?
 Оля: Я люблю́ слуха́ти класи́чну му́зику і чита́ти худо́жню
 Джо́н: літера́туру.
 Оля: Я теж. У нас бага́то спільного⁶.

¹ до ре́чі – by the way
² помітити – to notice
³ всі – all

⁴ слова́ – words
⁵ ціка́во – interesting
⁶ бага́то спільного – a lot in common

b) Ask questions about the dialogue.

*** 59. Compose a dialogue for the picture.

Use the following words and phrases:

Українка, французький, знати, вивчати, художник, подорожувати, ходити в походи, слухати сучасну музику, ще, вільний час, одружений, кохана дівчина, ого, здоров, мені вже час.

* 60. a) Read and translate the text.

Мене звати Марія. Я з Канади. Мені 40 років. Я – учитель. У мене велика сім'я. У мене є чоловік. Його звати Віктор. Він банкір. Він любить грати на гітарі. У мене є син. Його звати Андрій. Йому 19 років. Він студент. Йому подобається грати в футбол. У мене є дочка. Її звати Дана. Їй 5. Вона любить співати і танцювати.

b) Answer the questions about the text.

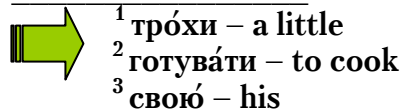
1. Звідки Марія?
2. Хто вона?
3. Скільки їй років?
4. Хто її чоловік?
5. Як його звати?
6. Що він любить робити?
7. Хто її син?
8. Як його звати?
9. Скільки йому років?
10. Що йому подобається робити?
11. Що любить робити Дана?
12. Скільки їй років?

** 61. Translate the sentences into Ukrainian.

1. His name is Volodya and her name is Yulya.
2. Her hobby is to play tennis.
3. He is from Odessa.
4. My brother is a teacher.
5. She is 24.
6. I have a big family.
7. My daughter is small.
8. She likes to read books.

** 62. a) Read and translate the text.

У мене є друг. Його звати Сергій. Йому 24 роки. Він з України, місто Черкаси. Сергій лікар. Він розмовляє українською і трохи¹ англійською. Сергій вчить англійську мову. Йому подобається грати в теніс. У нього велика сім'я. У нього є тато. Його звати Олександр. Йому 47 років. Він економіст. Він любить грати у футбол. У Сергія є мама. Її звати Тетяна. Їй 44 роки. Вона – журналіст. У неї є хобі. Їй подобається подорожувати. А ще у нього є брат, дідусь і бабуса. Брат – студент. Його звати Роман. Йому 18 років. Він любить слухати рок-музику. Дідусь – пенсіонер. Його звати Василь. Йому 70 років. Йому подобається читати фантастику. Бабуса теж пенсіонерка. Її звати Катерина. Їй 68 років. Вона любить готувати². Сергій любить свою сім'ю.

b) Fill in the table using the information from the text.

Name	Age	Profession	Hobby
Сергій			
Олексáндр			
Тетя́на			
Ромáн			
Васи́ль			
Катерíна			

c) Ask questions about the text.

** 63. Tell about your family.

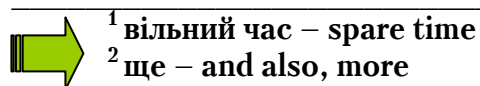
** 64. Translate the text into Ukrainian.

My name is Olga. I am a teacher. I have a large family. I have a mother. Her name is Victoria. She is a doctor. She likes to watch TV. I have a father. His name is Sasha. He is a businessman. He likes to play football. I have a sister. Her name is Irina. She is a student. I have a brother. His name is Oleg. My brother is an engineer. I like to listen to music. I speak Russian and I study English.

*** 65. Tell about your family using the model.

Model: Model:

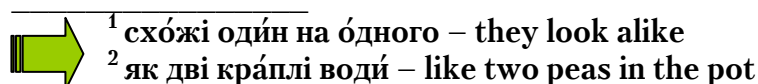
Познайо́мтесь – це моя́ ма́ма. Ї́й зва́ти Ната́ля. Ї́й 42 ро́ки. Вона́ переклада́ч за фа́хом. Вона́ розмовля́є кита́йською та япо́нською. У вільний час¹ вона́ любить слуха́ти класи́чну му́зику. Ще² їй подоба́ється ходи́ти в теа́тр.

*** 66. a) Read and translate the text.

Приві́т! Я – Ната́ша. Я студéнтка. У ме́не є сім'я́: ба́тько, ма́ти, два браті́, Олексáндр і Наза́р, та сестра́ На́дя. Наза́р і На́дя бли́знюкі. Вони́ схо́жі оди́н на одного¹ як дві кра́плі води́². Мій та́то адво́кат, а ма́ма – космето́лог. Наза́р і На́дя навча́ються в гімна́зії в п'я́тому клáсі. Вони́ вивча́ють іспа́нську, францу́зьку і німе́цьку мо́ви.

Мій ста́рший брат Олексáндр навча́ється в Ки́ївському університе́ті на еконо́мічному факультéті. Він хо́че бу́ти ме́неджером. А я навча́юсь в Оде́сі в університе́ті на філоло́гічному факультéті. Там я вивча́ю англійську мо́ву і літера́туру. Я хо́чу бу́ти вчи́телем англійської мо́ви. Ще я захо́плююся кіберне́тикою і пара́психоло́гією.

b) Match the parts of the sentences.

Мій брат	навчаються в гімназії в п'ятому класі.
Мій тато	захоплююсь кібернетикою і парапсихологією.
Назар і Надя	хоче бути менеджером.
Я	адвокат.

c) Write out the names of all the professions from the text. Make sentences with them.

d) Fill in the blanks using the text.

1. Там я англійську мову і літературу.
2. Мій брат Олександр навчається в Київському університеті на економічному факультеті.
3. Я хочу бути мови.
4. Вони схожі один на одного як водій.

*** 67. a) Read and translate the text.

У мене є двоюрідний брат. Його звали Микола Петрович Вольков. Йому 35 років. Він росіянин за національністю. Він живе в Україні лише 2 роки, тому¹ зараз він вивчає українську мову. У вільний час він любить ловити рибу та грати у шахи. Він одружений вже² 5 років. Його дружина Лідія – молдованка, вона приїхала з Молдови. Їй 32 роки. Вона не тільки добре розмовляє українською, але й³ російською. Дружина брата викладач. Вона викладає математику і обожнює⁵ працювати на комп'ютері. У них велика сім'я: дві дочки, Катя і Аня, і один син Антон. Катя і Аня – близнюки. Вони дуже люблять малювати і дивитись мультфільми. А син Антон ще дуже маленький, йому 2 роки. Він такий непосидючий⁶! У них є машина «Таврія». Микола Петрович дуже любить водити машину. Він чудовий водій. У них є дача⁷, там вони люблять відпочивати.

¹ тому – that's why

² вже – already

³ не тільки, але й – not only... but also

⁴ тому що – because

⁵ обожнювати – adore

⁶ непосидючий – fidget

⁷ дача – country house

b) Make up sentences using the words.

Тому, тому що, вже, не тільки... але й, обожнювати, дача.

c) Ask 10 questions about the text.

Давайте Підведемо Підсумки/Let's Sum Up

* 68. Complete the dialogues.

- a) – ранок! вас звати?
– Мені Оксана. А вас?
– звати Том.
– приємно.
– Мені

- b) – ви?
– Я з Америки. А ви?

- Я України. Хто ви
- Я – інженер. А ви?
- еколог.

- с) – Що ви робити?
- Я люблю
 - У вас велика.....?
 - Ні,..... У мене мама, тато, дружина і син.

* 69. Interview your groupmate and fill the table with the information s/he gives you

Name	Age	Country of origin	Language	Profession	Hobby	Family

* 70. Tell a new Ukrainian friend about yourself. Use the plan below.

- Добрий день! Мені звати
- Я – американець. Я – доброволець Корпусу Міру.
- Я з Америки, штат, місто
- Мені рік/ роки/ років.
- Я вчу українську
- Моя професія –
- Моє хобі -
- У мене велика/ маленька сім'я:

* 71. Fill in the blanks.

- ! Мені звати Ден.?
- Мені звати
- Дуже приємно.
- Мені теж., Ден?
- Я з Америки, штат А ви?
- Я з України, Київ. Я – журналіст.
- Вибачте,, будь ласка.
- Я – жур-на-ліст.
- Ви англійською?
- Так, трохи. А ще я іспанською.
- Говоріть повільно, Я не розумію.
- Я іспанську.
- Я теж. Мені іспанська і українська.

** 72. Today you have your first meeting with your colleagues. Tell them about yourself.

- Здрастуйте! Мені звати
- Я – американець. Я – доброволець Корпусу Міру.
- Я приїхав/приїхала з Америки, штат, місто
- Мені рік/ роки/ років.
- Я розмовляю
- і зараз я вчу

Моя професія –
 Моє хобі -
 Ще я люблю
 У мене велика/маленька сім'я. У мене є

** 73. Draw your family tree. Tell about your family members.

F	M
Це – моя мама. Її звати Катя. Їй 41 рік. Вона –інженер.	Це – мій тато. Його звати Петро. Йому 45 років. Він – менеджер.

*** 74. You are going to meet with the new director of your organization/school. Tell him/her about yourself using the following plan. Start with: “Дозвольте відрекомендуватися! ...”

1. Прізвище, ім'я.
2. Вік.
3. Країна, штат, місто.
4. Національність.
5. Іноземні мови.
6. Професія.
7. Хобі.
8. Сім'йний стан.
9. Сім'я.

*** 75. Using the plan below ask questions about the picture.

1. First name, last name
2. Age
3. Nationality
4. Language spoken
5. Foreign languages
6. Profession
7. Hobby
8. Family
9. Marital status

***** Згода. Незгода/Agreement. Disagreement.**
Впевненість. Невпевненість/Certainty. Uncertainty

*** 76. Read the dialogues and translate them.

- a) – Я хочу подивитися фільм “Титанік”, це такий романтичний і добрий фільм.
 – Я не згоден. Це сумна історія. Давайте краще дивитися новіни.
 – На мою думку, це не дуже гарна ідея.
 – Тоді давайте дивитися концерт. Зараз співає «Океан Ельзи».
 – Добре, чому б ні!
- b) – Мені подобається той чоловік.
 – Даремно.

- Чому?
- У нього троє дітей.
- Це неможливо! Він навіть не одружений!
- Усе можливо...
- Я так не думаю!
- Гарзд. Я просто жартую¹.

¹ жартую – I'm joking.
² гарзд – ok

*** 77. Find Certainty/Uncertainty phrases in the dialogue.

- Хто це?
- Мені здається, це Роман.
- Ти впевнений?
- Я точно не знаю, я давно його не бачив.
- Я теж сумніваюсь.
- ...
- Без сумніву, це він.

*** 78. Translate and complete the dialogue.

-
- I'm absolutely sure about that.
- I don't know for sure.
-

*** 79. Read the dialogues and translate them.

- Ви розмовляєте українською?
- Так, звичайно, я давно вчу українську мову.
- Мені здається, що ця мова дуже важка.
- Я з вами не згоден, я вважаю, що можна швидко вивчити українську. Хочете спробувати? Я можу допомогти.
- Чому б ні? Давайте. Це чудова ідея.

ON YOUR OWN. SELF- DIRECTED TASKS

1. Show your Host Family/ Counterpart your photo album and tell them your relatives' names, age, occupations and hobbies.
2. Invite a friend to your house and introduce him/her to your HF/ other friend.
3. Get acquainted with a new person – your colleague, your HF's friend, ask them questions about their hobbies and families and tell them about yours.
4. Visit another HF, get acquainted with them, tell about yourself, your hobbies, family and ask them about theirs. Come back to your HF and tell them what you have learned about the other HF.
5. Make a list of your colleagues. What is their average age? What are their most typical hobbies? Why do you think it is so? Tell your colleagues about some of your friends in America.
6. Take a survey of 5-10 Ukrainian families:
 - members of the family;
 - age;
 - names;
 - occupations;
 - hobbies.
 - a) What trends have you noticed? What are the most typical female/male names for older and younger generations?
 - b) How large is an average Ukrainian family? What are the most typical members of the family? How many generations usually live together? Why do you think it is so?
 - c) What is an average life expectancy for women/ men in Ukraine? Why do you think it is so?
 - d) How many children did older generations usually have? How many children does an average Ukrainian family have now? What do you think has caused these changes?
 - e) Discuss it all with your HF/ Counterparts and ask for their explanation. Tell them about the same things in America.

SOME USEFUL TIPS FOR SELF- DIRECTED LEARNING

ЛЕКСИКА/VOCABULARY

1. If you want to learn the vocabulary from this or any other chapter better and faster, we suggest you prepare special Flash Cards – small pieces of paper with a new Ukrainian word (or phrase) on one side and its English translation or a picture on the other. Working with these flash cards, you can start with translating the words from Ukrainian into English, in this way building your passive vocabulary. Then, you can move to the next stage – translate words from English into Ukrainian, thus building your active vocabulary.

GRANDFATHER	→	ДІДУСЬ
КУХАР	→	

2. Alphabetize the vocabulary from the chapter. Try to do it in cursive.
3. In order to remember the phrases from the chapter better, you can prepare a grid for the game Tic-Tac-Toe with words or phrases written in squares depending on what you want to practice. Also prepare 5 X and 5 O tokens. Take the X tokens and give the O tokens to your game partner. Choose a square on the grid (e.g. МЕНЕ ЗВАТИ...), read it and translate into English (e.g. MY NAME IS...). If you can translate the phrase and do it correctly (you can always check yourself using the book or ask someone to do it), you put a token on it. Then your partner takes his/her turn. The first person to get three Xs or Os in a row (diagonal, horizontal or vertical) wins.

Мене звати...	Скільки вам років?	Добрий ранок!
У вас велика сім'я?	Раді вас бачити.	Я люблю читати.
До побачення!	Звідки ви?	Як справи?

Or you can write the phrases in the grid in English and play the game by translating them into Ukrainian.

ГРАМАТИКА/GRAMMAR

1. Personal Pronouns

In order to learn the Personal Pronouns faster, you can prepare two sets of cards – Personal Pronouns in English and in Ukrainian and match the English and Ukrainian.

Я	→	I
МИ	→	WE

2. Gender of Nouns

Using your Flash Cards, distribute the Nouns into four groups:

Masculine	Feminine	Neuter	Plural
брат	ба́буся	пла́вання	діти
ю́рист	украї́нка	мо́ре	ба́тьки

3. Possessive Pronouns

- a) Find a partner to help you practice the Possessive Pronouns. You show a card with a Personal Pronoun, your partner says the corresponding Possessive Pronoun, e.g.

Я	→ МІЙ, МОЯ, МОЄ, МОЇ
ВИ	→ ВАШ, ВАША, ВАШЕ, ВАШІ

- b) Pick out the cards with Possessive Pronouns and the cards with the Nouns from your Flash Cards. Match the cards so that they form word combinations, e.g.

МІЙ	ДРУГ	МОЄ	ФОТО
МОЯ	СІМ'Я	МОЇ	МАРКИ

4. Numerals

- a) In order to learn the Cardinal Numerals you can prepare two sets of cards: cards with numbers on them and cards with Numerals in Ukrainian. Mix them and try to match the number with its Numeral, e.g.

5	П'ЯТЬ	12	ДВАНADЦЯТЬ
---	-------	----	------------

- b) You already know the Cardinal Numerals. You can always practice them counting everything you see around: books on the shelves, cars in the street, steps when going upstairs or downstairs, etc.

5. Verbs

- a) If you want to make friends with Ukrainian Verbs we strongly suggest you keep a special notebook for them where you will have charts like this:

Infinitive – ЧИТАТИ (conjugation I)			
	Present Tense	Past	Future
Я	чита́Ю		
ТИ	чита́єШ		
ВІН/ВОНА	чита́є		
МИ	чита́ємо		
ВИ	чита́єте		
ВОНИ	чита́ють		
Imperative	– ЧИТАЙ(ТЕ)!		

As you continue learning the language, you will accumulate verbs in your vocabulary as well as their different forms. Keep a book of verbs, gradually filling it in, and you will become best friends.

- b) Every week choose the “verb of the week” and try to use it two-three times a week in conversation.

СПІЛКУВАННЯ/COMMUNICATION

1. One of the many ways to practice the new language is to actually use it. You can try the following situations.
 - Get acquainted with your counterpart.
 - You are on the train. People want to get acquainted with you. Try to start and maintain a conversation.
 - You are at a restaurant. There is a man/woman sitting at the table with you. How will you start a conversation?
2. One of the extremely useful Self Directed Language Learning Techniques is to watch TV in the language you are learning. And you can start in the first chapter already. Having watched a dubbed or original movie in Ukrainian, summarize its characters – their names, age, occupation, and hobbies. Tell a friend about these characters.
3. Using pictures from a magazine make up/write a story about a person – give this person a name, age, origin, occupation, family, hobbies.
4. Not to waste your time when on bus or train or at a cafe alone, look around, choose a “victim” and think what name and occupation would suit him/her best, what you think this person’s age and origin is, how big his/her family is, how many and what languages you think the person speaks. In this way, make up a story about this person in Ukrainian. But if you happen to get to know this person, do not be surprised if it turns out that “Перше враження оманливе” – The first impression is misleading.

5. From your first days in Ukraine you can already begin keeping a diary in Ukrainian. Of course, your first entries can be discouragingly short and take a lot of time and work with a dictionary. But as you continue, you will improve and develop and, very soon you may speak Ukrainian very well.

НАСОЛОДЖУЙСЯ! / ENJOY IT!

Do you want to make your language brighter? Then you cannot do without things like jokes, poems, songs and, of course, idioms.

Ідіоми / Idioms

With idioms we suggest the following activity. Here you have some idioms in Ukrainian and their English translation. Fill in the table with your own interpretation of each idiom. Then ask a native speaker to explain the real meaning to you. Compare them and find an English equivalent of the idiom (if any).

Idiom	Translation	Your interpretation	Its meaning	English equivalent
Чоловік в сім'ї голова, а дружина – шія.	The husband is the head in the family, and the wife is the neck.			
Діти – квіти життя.	Children are the flowers of life.			
Скажи мені, хто твій друг, - і я скажу, хто ти.	Tell me who your friend is – and I will tell you who you are.			
Маленькі діти не дають батькам спати, а великі – жити.	Small children do not let their parents sleep, big children do not let their parents live.			
Маленькі діти – маленькі проблеми, великі діти – великі проблеми.	Small children – small problems, big children – big ones.			

We also suggest you keep a book of idioms, which will help you enrich your vocabulary.

Жарти/Jokes

We suggest you use a dictionary to be able to understand the following jokes.

1. Художник-абстракціоніст одружився. Через декілька місяців подруга запитує дружину:
 - Як життя?
 - Добре, - відповідає дружина, - чоловік малює, а я готую обід. Потім ми відгадуємо, що він намалював і що я приготувала.
2. - Іван Іванович! Яка зустріч! Сто років тебе не бачив! Ти дуже змінився. І зачіска у тебе інша, і очі...
 - Вибачте, але мене звати не Іван Іванович, а Микола Степанович.
 - Як! Ти навіть ім'я змінив?
3. Мати говорять синові:
 - Якщо будеш палити, ти ніколи не станеш дорослим.
 - Але дідусь палить, а йому вже 70 років!
 - Так, але якби він не палив, йому було б 80.

Вірш/Ром

This poem, written in middle of the 20th century, is an appeal of a father to a son, and also it is an appeal to any Ukrainian person. Every educated and self respecting Ukrainian knows and can recite this poem.

Виростеш ти, сину, вирушиш в дорóгу,
Вирушать з тобою приспані тривóги.
За тобою зáвше бóдуть мандрувати
Очі материнські і білява хáта.
А якщо впадеш ти на чужóму полі,
Прийдуть з України вéрби і тополі.
Стануть над тобою, лісьям затріпóчуть,
Тóгою прощáння дóшу залоскóчуть
Мóжна вибрати дру́га і по дóху бра́та,
Та не мóжна рідну ма́тір вибирáти.
Мóжна все на світі вибирáти, сину,
Вибрати не мóжна тільки Батьківщину.
Васи́ль Симонéнко.

Пісня/Song

This is a Christmas folk song greeting and giving praise to the host and his family.

(sing after each line)

Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоров'я!

Ой сива́я та і зозуле́нька
Усі са́ди та і обліта́ла,
А в одно́му та і не бува́ла.
А в тім са́ду три теремі́:
А в пе́ршому – кра́сне со́нце,
А в дру́гому – я́сен місяць,
А в тре́тьому – дрі́бні зі́рки.
Ясен місяць – пан госпо́дар,
Кра́сне со́нце – жі́нка йо́го,
Дрі́бні зі́рки – йо́го діти.

Повір'я / Superstitions

Living in Host Families and, later, on your own you will get acquainted with many superstitions. Here are some cultural peculiarities on this topic for you.

They say:

- If there is a thread sticking to your clothes, take it off and see how many times it can wind around your finger. The letter with the same number in the alphabet will be the first letter in your future husband or wife's name. The color of the thread will identify if your husband will be blond or dark-haired.
- One shouldn't return to pick up something one has left at home, otherwise one will have bad luck.
- We never shake hands or pass something over the threshold; this is a sign of distrust.

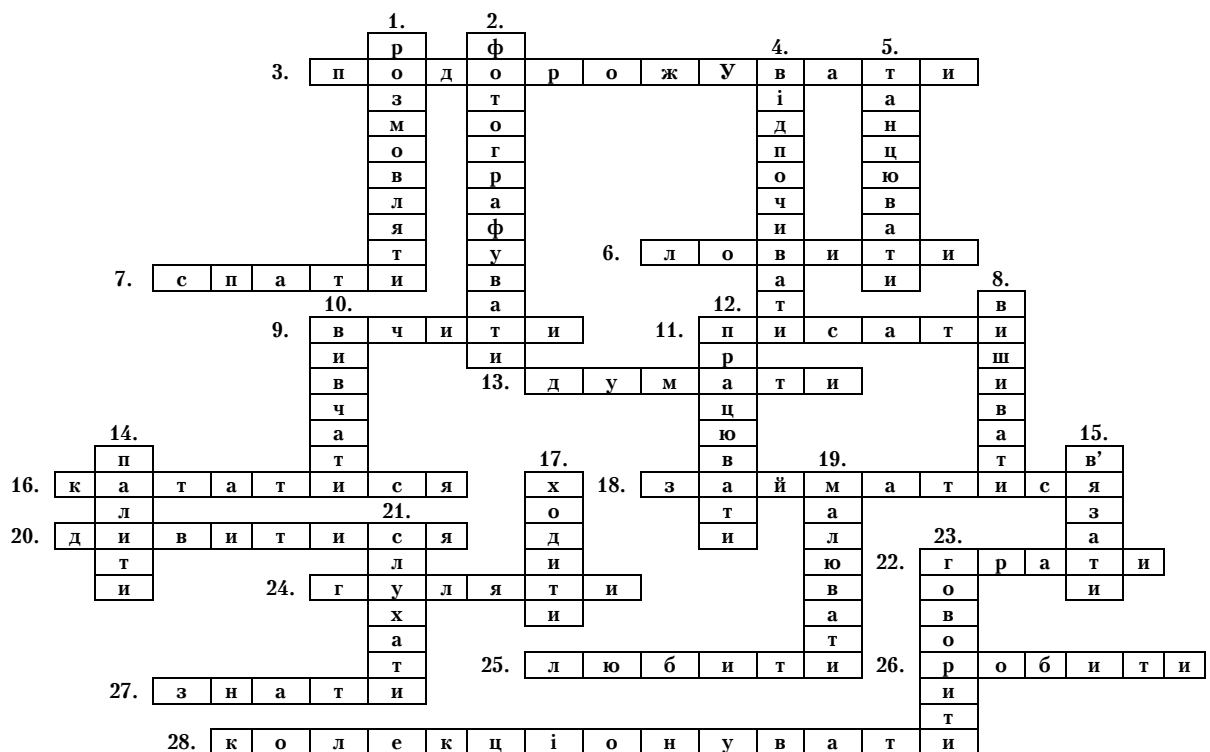
Keys to the Exercises

1.

1) добровóлець	11) дякую
2) українець	12) скільки
3) америка́нець	13) будь ла́ска
4) Аме́рика	14) теж
5) до́брий	15) зва́ти
6) ні	16) хто
7) так	17) приві́т
8) день	18) як
9) ме́не	19) рік
10) еко́лог	20) ти

4. 1) домогосподáрка 6) водій
 2) бухгал́тер 7) переклада́ч
 3) виклада́ч 8) вихова́тель
 4) медсестра́ 9) фотóграф
 5) худо́жник 10) перука́р

6.

9. а) так (all the rest are greetings)
 б) дякую (all the rest are replies to the question “How are you?”)
 в) америка́нець (all the rest are polite expressions)
 г) хто (all the rest are nationalities)
 ґ) профе́сія (all the rest are languages)

- д) штат (all the rest are occupations)
- е) студент (all the rest are hobbies)
- є) гаразд (all the rest are family members)
- ж) звичайно (all the rest are ways to say "Good bye")
- з) сім'я (all the rest are cognates)

- * 14. а) 1. This is Maksim. He is a businessman.
 2. This is a mother. She is a doctor.
 3. This is a father. He is an engineer.
 4. This is a sister. She is a teacher.
 5. This is a brother. He is a student.
 6. This is a friend. He is a ecologist.

- * 16. а) 1. тебе 4. нас
 2. його 5. вас
 3. її 6. їх

- ** 17. Володимир Іванович
 Максिम Володимирович
 Степан Сергійович
 Віктор Матвійович
 Олександр Лукович
 Михайло Ілліч
 Ганна Романівна
 Тамара Артемівна
 Марина Андріївна
 Людмила Дмитрівна
 Софія Павливна

- * 20. 1. шість плюс п'ять буде одинадцять
 2. п'ятнадцять мінус сім буде вісім
 3. дев'ять плюс шість буде п'ятнадцять
 4. тридцять мінус дванадцять буде вісімнадцять
 5. сорок один плюс п'ятнадцять буде п'ятдесят шість
 6. шістдесят мінус десять буде п'ятдесят
 7. вісімдесят мінус сорок шість буде тридцять чотири
 8. тридцять три плюс двадцять два буде п'ятдесят п'ять
 9. дев'яносто два плюс вісім буде сто
 10. сімдесят дев'ять мінус тридцять сім буде сорок два

- *** 21. 1. У нашій групі п'ятеро студентів: двоє хлопців і три дівчини.
 2. У моїй сім'ї троє братів і дві сестри.
 3. Обидві мої сестри заміжні.
 4. Мої обидва брати вчаться в університеті.
 5. Мої двоє племінників живуть у Колорадо, дві тітки і три племінниці живуть у Флориді.

- * 22. 1. тобі – 25 років 4. їм – 32 роки 7. їй – 16 років
 2. йому – 43 роки 5. вам – 41 рік 8. тобі – 40 років
 3. їй – 54 роки 6. йому – 63 роки 9. мені – 35 років

- * 23. б) У мене є сім'я. У мене є мама, тато і сестра. У неї є чоловік і син.
 У них є подруга Емі. У неї є собака і кіт. У вас є собака чи кіт?

- ** 27. Masculine:** квітень, липень, вересень, жовтень, грудень, травень, червень, серпень;
Feminine: спеціальність, якість, молодість, юність, кількість, елегантність.

- *** 28.** 1. Він/вона – гарний лікар.
2. Ганна/Боб – ведучий спеціаліст.
3. Його сестра/брат – молодий юрист.
4. Мій племінник/моя племінниця – досвідчений лікар.
5. Моя тітка/мій дядько – шановний професор.
6. Ніна/Віктор – гарний архітектор.
7. Його дочка/син – талановитий фотограф.
8. Ніна/Максим – гарний перукар.
9. Він/вона – відомий диригент.
10. Мій брат/моя сестра – професійний музикант.
11. Він/вона – відмінний (чудовий) секретар.
12. Ганна/Білл – професійний кухар.
13. Сенді/Скот – новий доброволець.
14. Емі/Майкл – наш новий співробітник.
15. Ганна/Віктор – досвідчений консультант.

- * 29.** У мене є брат. Мій брат – інженер.
У мене є сестра. Моя сестра – учитель.
У мене є тато. Мій тато – еколог.
У мене є мама. Моя мама – секретар.
Це – мої друзі. Мої подруги – студентки.
Це – моє село.
Це – мої батьки.
Моє хобі – спорт.

- ** 30.** 1. Моє хобі – спорт.
2. Це моя сім'я.
3. Моя професія – учитель.
4. Мої батьки – пенсіонери.
5. Мій батько – юрист.
6. Моя сестра – студентка.
7. Мій дідусь з Америки.
8. Мої друзі – студенти.
9. Його сестра грає в теніс.
10. Її брат – журналіст.
11. Наш друг/наша подруга – архітектор.
12. Ваше хобі – подорожувати.
13. Їхня сестра любить готувати.
14. Його талант – фотографувати.
15. Наші колеги люблять ловити рибу і подорожувати.
16. Їхня спеціальність – психологія.

- ** 31.** 1. Ти працюєш у школі? А де працює твоя сестра?
2. Він живе у Харкові, а його мама живе у Києві.
3. Віра добре знає англійську, а її подруга добре знає іспанську.
4. Ми учимо українську мову, а наш друг учить російську.
5. Ви любите спорт, а ваша дружина любить театр.
6. Ганна Іванівна - викладач, а її дочка – студентка.
7. Я повторюю слова, а моя подруга читає текст.

8. Ти не знаєш, де твоя сестра: у школі чи в бібліотечі?
9. Володимир – лікар, а його дружина – інженер.
10. Я живу на вулиці Шевченка, а моя подруга – на вулиці Хмельницького.

*** 33. 1. чия. 2. чий. 3. чия. 4. чия. 5. чий. 6. чий. 7. чий. 8. чий. 9. чий. 10. чия.
11. чий. 12. чий. 13. чия. 14. чий.

*** 34. 1. ваше. 2. ваше. 3. ваші. 4. про вашу. 5. з нашими. 6. про мою. 7. твою.
8. її. 9. нашої. 10. його. 11. в моїй. 12. з твоїми. 13. її. 14. з їхнім. 15. його.

*** 35. кімната – брата, книга – добровольця, машина – подруги, собака – сусіда,
наречений – сестри, кішка – двірника, син – тітки, портрет – дружини,
друг – сім'ї.

* 36. 1. знаю. 2. знаєш. 3. знає. 4. знає. 5. знаємо. 6. знають.

* 37. 1. вчиш. 2. вчить. 3. вчать. 4. вчимо. 5. вчите.

*** 39. 1. Я навчаюся в університеті.
2. Його син навчається добре.
3. Том, ти вчиш російську чи українську?
4. Ми вчимо українські фрази.
5. Вони багато навчаються.
6. Я вчу ці слова напам'ять.

** 40. 1. вчу. 2. навчаєшся. 3. навчається. 4. вчите. 5. вчимо. 6. навчаються.

* 42. 1. пишете. 2. пишу. 3. пише. 4. пише. 5. пишеш. 6. пишемо. 7. пишуть.

* 43. 1. граю. 2. граєш. 3. грає. 4. грає. 5. грає/граєте. 6. грають.

* 44. 1. робиш/читаю. 2. робить/грає. 3. робить/учить. 4. робите/спимо.
5. роблять/дивляться.

45. * а) 1. танцює/танцюю
2. малюють/малюємо
3. фотографує/фотографуєте
4. подорожую/подорожуєш

** б) 1. радить/подорожує
2. радіє
3. подорожують
4. ночуємо/воюємо

** 48. 1. музикою 2. джазом 3. мистецтвом 4. балетом
5. серфінгом 6. йогою 7. бейсболом 8. історією 9. танцям

*** 51. 1. Невже ти не хочеш поїхати в Київ?
2. Чи знаєш ти українську кухню?
3. Хіба ти не плавав у морі?
4. Чи не хочеш ти подивитися цей новий фільм?
5. Хіба увечері ішов дощ?
6. Невже ти не знаєш, як пишеться це слово?

- *** 52. 1. Чи знаєте ви українську мову?
2. Хіба́ ви не пам'ята́єте цього́ пра́вила?
3. Чи розумі́єте ви, що я говорю́?
4. Невже́ я не права́?
5. Хіба́ ми не знайо́мі?
6. Невже́ ви мене́ не пам'ята́єте?
7. Чи учи́ли ви це ра́ніше?
8. Невже́ ви не хо́чете тут відпочива́ти?
9. Хіба́ вона́ тут була́?
10. Хіба́ ти не зна́єш?
11. Невже́ ви мене́ не впізна́єте?
12. Чи не мо́жете ви мені допо́могти?

- ** 61. 1. Його́ зва́ти Володи́я, а її́ зва́ти Ю́ля.
2. Її́ хо́бі – гра́ти в те́ніс.
3. Він із Оде́си.
4. Мій брат вчи́тель.
5. Їй 24 ро́ки.
6. У мене́ вели́ка сім'я́.
7. Моя́ дочка́ мале́нька.
8. Вона́ любі́ть чита́ти кни́ги.

**FOOD: bazaar,
restaurant, store**

**ЇЖА: базар,
ресторан, магазин**

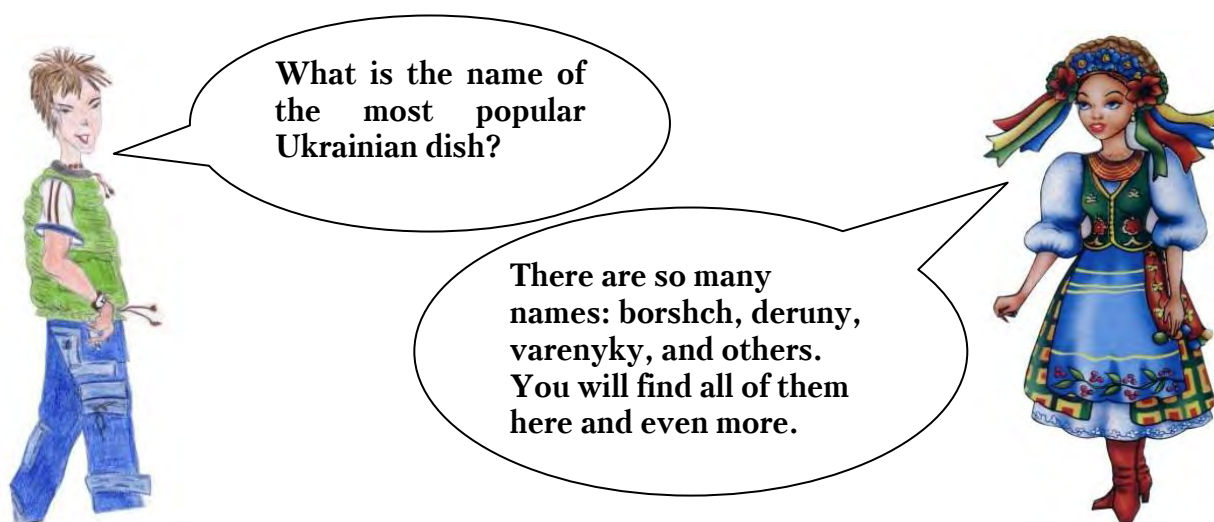
Table of Contents

I. Competences	68
II. New Vocabulary	70
III. Just Try It!	90
□ Vocabulary exercises	90
□ How to:	
• Distinguish Cases	94
• Ask About Price	97
• Describe Likes and Dislikes	98
• Say їсти (to eat) / Пїти (to drink)	98
• Say “I would like”	101
• Say That You Don’t Have Something	102
• Say “Without Something”	104
• Say “A Packet / A Bottle of Something”	105
• Ask for 1, 2, 3, 4, 5 ... Objects	106
• Say “With Something”	107
• Describe Things. Adjective. The Nominative Case	109
• Emphasize Something	111
• Describe Things. Adjective. The Genitive and the Accusative Cases	111
• Compare the Quality of Objects	112
• Order Food	115
IV. Let’s Talk!	116
□ At the Table	116
□ Recipes	118
□ At the Store. At the Market	120
□ At a Cafe. At a Restaurant	121
V. Let’s Sum Up!	124
□ Asking for and Offering Suggestions	125
VI. On Your Own	
□ Self-Directed Tasks	
□ Tips for Self-Directed Language Learning	
• Vocabulary	
• Grammar	
• Communication	
□ Enjoy it!	
• Idioms	
• Jokes	
• Poem	

- Song----- 135
- Superstitions----- 136

VII. Keys to the Exercises----- 138

ЇЖА FOOD

You will be able to:

- Inquire about typical host country food
- Express your food preferences
- Identify different foods eaten at meals
- Act appropriately as a guest in a host family
 - respond to an invitation to eat foods new to you
 - request specific foods
 - accept/refuse additional food
 - compliment a host/hostess
- Describe dietary needs
- Locate places to buy food/ food items
- Select food (price, container, size, quantity)
- Purchase food at a food store/ bazaar
- Order food at restaurants, cafes
- Explain and understand a simple recipe
- Cook a Ukrainian dish
- Use the metric system of measurement
- Identify currency by name/ value

Нові слова/ New vocabulary**Смачного!**

*

У вас є салат?
 Так, у нас є салат.
 Ні, у нас немає салату.
 Дай (sg)/ дайте (pl), будь ласка, піцу.
 Ось.
 Це багато.
 Це мало.
 Дуже смачно.
 Мені не можна.

**

Їж (sg)/ їжте (pl), будь ласка.
 Пий (sg)/ пийте (pl), будь ласка.
 Передай (sg)/ передайте (pl), будь ласка, сіль.
 Хочеш (sg)/ хочете (pl) ще?
 Можна ще трохи?
 Прощу до столу.

Скуштуй (sg)/ скуштуйте (pl) цю страву.
 Пригощайся (sg)/ пригощайтесь (pl).
 Із задоволенням.

Уподобання

*

Вам/ тобі подобається риба?
 Мені (не) подобається риба.
 Ви любите каву?
 (Не) дуже.
 Що ви любите їсти/ пити?

**

Що ви любите їсти/ пити/ **на**

сніданок?
 обід?
 вечерю?

Я обожнюю ...
 Я ненавиджу ...
 Я терпіти не можу ...
 Я хотів би (m)/ хотіла б (f)...

Відмова від їжі/ напоїв

*

Я не хочу їсти/ пити.
 Я не їм/ п'ю багато.
 Я більше не хочу.
 Трошки, будь ласка.

**

Половину, будь ласка!

Bon appetit!

Do you have salad?
 Yes, we have salad.
 No, we don't have salad.
 Give me a pizza, please.
 Here you are.
 That's a lot.
 That's too little.
 It's very delicious.
 I can't. (= I am not allowed)

Eat, please.
 Drink, please.
 Pass me the salt, please.

Would you like some more?
 May I have a little more?
 Welcome to the table. (= "Dinner is served")
 Try this dish.

Help yourself.
 With pleasure.

Likes/ Dislikes

Do you like fish?
 I (don't) like fish.
 Do you like coffee?
 Very much/ not really.
 What do you like to eat/ drink?

What do you like to eat/ drink for

breakfast?
 lunch?
 dinner?

I adore...
 I hate...
 I can't stand...
 I'd like...

Refusing meals/ drinks

I don't want to eat/ drink.
 I don't eat/ drink too much.
 I don't want any more.
 Just a little, please.

Half a portion, please.

Дякую, досить.

Я на дієті.

У мене алергія на ...

Я вегетаріанець (m)/вегетаріанка (f).

Я не голодний (m)/не голодна (f).

Я наївся (m)/наїлася (f).

Я не їм	жирну	їжу.
	смажену	
	копчену	

Фрукти

*

ківі (n)

манго

лимон

банан

кокос

грейпфрут

мандарин

авокадо

**

апельсин

персик

ананас

яблуко

груша

виноград

абрикос

диня

кавун

хурма

айва

гранат

фінік

інжир

папайя

ягода

вишня

черешня

слива

алича

малина

смородина

агрус

полуниця

суніця

ожина

калина

журавлина

горобина

терен

Thanks, that's enough.

I am on diet.

I have an allergy to...

I am a vegetarian.

I am not hungry.

I'm full.

I don't eat	fat	food.
	fried	
	smoked	

Fruit

kiwi

mango

lemon

banana

coconut

grapefruit

tangerine

avocado

orange

peach

pineapple

apple

pear

grapes

apricot

melon

watermelon

persimmon

quince

pomegranate

date

fig

papaya

berry

cherry

sweet cherry

plum

variety of plum

raspberry

currant

gooseberry

strawberry

wild strawberry

blackberry

viburnum

cranberry

rowanberry; ashberry

sloe

барбаріс шипшина родзінки курага чорнослив горіх арахіс мигдаль (m) фундук фісташка лісовий горіх волоський горіх кедровий горіх мускатний горіх кісточка <u>Овочі</u> * картопля помідор огірок морква капуста буряк цибуля соя ** салат редіс перець (m) солодкий перець (m) часник боб квасоля горох кукурудза кабачок (sg) - кабачки (pl) цукіні (n) баклажан патисон гарбуз гриб олівка маслина артишок хрін редька зелена цибуля спаржа портулак біла капуста червона/ синя капуста	barberry hips raisins dried apricots prune nut peanut almond filbert pistachio hazelnut walnut cedar nut nutmeg pit (of a fruit like cherry or peach) <u>Vegetables</u> potato tomato cucumber carrot cabbage beet onion soy lettuce radish pepper sweet pepper (Spanish paprika) garlic bean haricot bean; kidney bean; French bean peas corn squash zucchini aubergine/ eggplant squash pumpkin mushroom olive black olive artichoke horse-radish black radish leeks asparagus <i>purslane</i> white cabbage red cabbage
---	--

кольо́рова капу́ста брюссельська капу́ста пеки́нська капу́ста кита́йська капу́ста кольра́бі (n) бро́колі (n) шпіна́т квашена капу́ста зе́лень (f) кріп петру́шка селе́ра м'я́та щаве́ль (m) пастерна́к бази́лік майора́н кінза́ ре́вень (m) припра́ва *** <u>Їстівні гриби</u> білий гриб шампіньо́н опе́ньок лисі́чка рі́жик масльо́нок ве́шенка <u>Хліб</u> * хлі́б бато́н бу́лка ** чо́рний білий сірий пшени́чний житні́й баге́т (францу́зький бато́н) окра́єць *** здо́ба пирі́г пиріжо́к руле́т екле́р пря́ник ріжо́к са́йка бу́блик	cauliflower Brussels sprouts Pekinese cabbage celery Kohlrabi cabbage Broccoli spinach sauerkraut greens dill parsley celery mint sorrel parsnip basil marjoram Coriander Rhubarb seasoning, condiment, dressing <u>Edible Fungi</u> white mushroom meadow mushroom/ field mushroom honey fungus, little cluster fungus chanterelle saffron milk cap Brown Ring Boletus hanging mushroom <u>Bread</u> bread French bread roll, bun black white grey wheat rye French loaf, French stick, baguette crust, heel (fancy) cakes pie turnover roll eclair spice cake horn-shaped roll finger roll ring-shaped roll
---	---

плю́шка		sweet roll; bun	
кала́ч		kind of roll with a distinctive shape	
сло́йка		puff	
ватру́шка		pastry with cheese or jam	
по́нчик		doughnut, bismarck	
суха́рь (m)		rusk	
грі́нка		toast	
солóмка		saltstick	
круаса́н		croissant	
па́ска		Easter cake	
глазу́р		icing	
ті́сто		dough	
тістечко		cookie, pastry	
<u>* М'ясо/Ріба/Птиця</u>		<u>Meat/ Fish/ Poultry</u>	
**			
ку́рка		chicken	
ялови́чина		beef	
теля́тина		veal	
свини́на		pork	
са́ло		suet, fat, lard	
інді́чина		turkey	
бара́нина		mutton	
ягня́		lamb	
ковбаса́		sausage	
соси́ска		hotdog	
сарде́лька		small sausage	
фарш		ground meat	
паште́т		paste; pate	
консе́рви (pl)		can/ tin/ canned food	
чо́рна/ черво́на ікра́		black/ red caviar	
яйце́		egg	
перепели́ні яйця́		quail eggs	
со́єві проду́кти (pl)		soy products	

бекóн		bacon	
бали́к		smoked meat	
шинка́		ham	
руле́т		beef roll	
буже́нина		cold boiled pork	
тушо́нка		tinned stew(ed meat)	
печі́нка		liver	
окі́ст/ стеге́нце		ham, gammon; leg of veal / mutton/ chicken	
фі́ле		sirloin; fillet	
ви́різка		undercut, fillet, sirloin; tenderloin	
ва́рена	ковбаса́	boiled	sausage
ко́пчена		smoked	
напівко́пчена		half-smoked	
лі́верна		liver	
кров'яна́		blood	
жир		fat; grease	

ри́б'ячий жир *** <u>Морепродукти</u> креве́тка кальма́р ома́р у́стриця краб кра́бові па́лички (pl) морська́ капу́ста (pl) *** <u>Ри́ба</u> ко́роп щу́ка лящ сом о́кунь (m) тріска́ камбала́ оселе́дець (m) ко́пчений оселе́дець (m) суда́к осетри́на лосо́сь хек ску́мбрія шпроти; кілька хамса́ осетер па́лтус сьо́мга форе́ль (f) горба́нь (m) кара́сь (m) річна́ ри́ба морська́ ри́ба <u>Молочні продукти</u> * молоко́ сир ма́сло марга́рін ** смета́на йо́гурт кефір дома́шній сир сиро́к *** ря́жанка простоква́ша сиро́ватка	cod-liver oil <u>Sea food</u> shrimp/prawn squid lobster oyster crab crab sticks laminaria, sea kale <u>Fish</u> carp pike bream sheat-fish perch cod plaice herring kipper pike-perch sturgeon salmon hake mackerel, scomber sprats khamsa sturgeon halibut, turbot salmon trout hunchback salmon crucian (carp) river fish sea fish <u>Dairy Products</u> milk cheese butter margarine sour cream yogurt kefir cottage cheese small sweet cottage cheese ryazhenka curdled milk, clabber, sour clotted milk whey; buttermilk
--	---

брінза вершко́вий сир пла́влений сир сир легке́ ма́сло то́плене молоко́ пастерізо́ване молоко́ молоко́ трива́лого збері́гання <u>Бакалія</u> * рис макаро́ни (pl) спаге́ті (pl) верміше́ль (f) цúкор мю́слі (pl) ** крупá греча́на крупá (грéчка – coll.) ма́нна крупá (ма́нка – coll.) вівсья́на крупá (вівсья́нка – coll.) пшо́няна крупá (пшоно́ – coll.) перло́ва крупá (перло́вка – coll.) *** мак бо́рошно пшени́чне бо́рошно жи́тнє бо́рошно кукурудзя́не бо́рошно лапша́ крохма́ль (m) цúкор-пісо́к рафіно́ваний цúкор цукро́ва пúдра желатін сухе́ молоко́ вівсья́ні пластівці (pl) кукурудзя́ні пластівці (pl) кукурудзя́ні па́лички (pl) <u>Спе́ції/Припра́ви (pl)</u> * ке́тчуп сі́ль (f) со́ус со́да пе́рець (m) майоне́з па́ста ** о́цет кори́ця	pot cheese (<i>Brinza</i>) cream cheese processed/ melted cheese; cheese spread cottage cheese light butter baked milk pasteurized milk long-life milk <u>Grocery</u> rice macaroni spaghetti vermicelli sugar muesli (cereal, granola) grains/ pasta buckwheat semolina oatmeal millet pearl-barley poppy-seeds flour wheat flour rye flour corn flower noodles starch granulated sugar refined sugar, lump sugar sugar powder gelatin(e) dried milk oatmeal corn flakes corn sticks <u>Spices/ Condiments</u> ketchup salt sauce baking soda pepper mayonnaise paste vinegar cinnamom
--	---

імбі́р хрі́н гірчі́ця вані́лін дрі́жджі (pl) *** лавро́вий лист вані́льний цу́кор со́єва олі́я оли́вкова олі́я росли́нна олі́я кмин сеза́м, кунжу́т ка́рі (n) <u>Напо́ї (pl)</u> * вода́ сі́к лимо́над кока-ко́ла фа́нта спрай́т пе́псі чай ка́ва кака́о капу́чіно компо́т кисі́ль (m) пи́во квас морс ром бре́нді (n) ко́ктейль (m) вино́ гори́лка ко́ньяк ма́ртіні (n) ве́рмут ліке́р ві́скі (n) текі́ла абсе́нт ша́мпанське ** міне́ральна вода́ вода́ без га́зу вода́ з га́зом газо́вана вода́	ginger horse-radish sauce mustard vanilla yeast bay leaf vanilla sugar soy sauce olive oil sunflower-seed oil caraway-seeds sesame, til curry <u>Drinks</u> water juice lemonade coca-cola fanta sprite pepsi tea coffee cocoa cappuchino stewed fruit kissel beer kvass fruit drink rum brandy cocktail wine vodka cognac martini vermouth liqueur whisk(e)y tequila absinth(e) champagne mineral water uncarbonated water carbonated water soda
--	--

ма́нговий ба́нановий апельси́новий мандари́новий грейпфру́товий анана́совий абрикóсовий пе́рсииковий грана́товий сливо́вий мали́новий огірко́вий груше́вий вишне́вий чере́шневий мультивітамі́нний лимо́нний виногра́дний морквя́ний тома́тний я́блучний полуни́чний суни́чний полуни́чно-ба́нановий сливо́во-я́блучний некта́р моло́чний кокта́йль (m) *** розчи́нна натура́льна ме́лена гранульо́вана еспрéсо у зéрнах без кофе́їну чо́рний зеле́ний кві́ткóвий фрукто́вий листо́вий крупнолисто́вий середньолисто́вий мілколисто́вий гранульо́ваний чай у пакéтиках каркаде́	сік ка́ва чай	mango banana orange tangerine grapefruit pine-apple apricot peach pomegranate plum raspberry cucumber pear cherry sweet-cherry multivitamin lemon grape carrot tomato apple strawberry wild-strawberry strawberry-and-banana plum-and-apple nectar milk shake dissolvable natural ground granular espresso coffee grains decaffeinated coffee black green flower fruit leaf big-leaf medium-leaf fine-leaf granular tea bags Sudan rose	juice coffee tea
--	------------------------------------	---	---------------------------------------

тёмне світле біле червоне безалкогольне слабоалкогольне пиво в банці пиво в плящі пиво на розлив	пиво	dark light white (weiss) red alcohol-free low-alcohol canned beer bottled beer draught beer	beer
сухе напівсухе солódке напівсолódке десéртне столóве	вино	dry semidry sweet semisweet dessert table	wine
безалкогольний напій		soft drink	
<u>Десéрт</u>		<u>Dessert</u>	
*			
цукéрка шоколад мед желé варéння/ джем пéчиво торт крем пúдинг		candy chocolate honey jelly jam cookie torte/ cake cream pudding	
**			
рулét тістечко морóзиво повідло мармелад халва карамéль (f) льодя́ник іріс ірі́ска рахат-луку́м зефір безé бісквіт кекс ва́флі (pl) суфлé цукáт нугá марципа́н трюфель (m)		Swiss roll pastry ice-cream jam, fruit butter fruit candy / drops; fruit jelly / jellies halva(h) caramel fruit-drop, sugar candy; lollipop toffee a toffee (a piece of toffee) rahat lakoum, Turkish delight marsh-mallow kiss (pastry out of whisked egg whites) sponge cake, sponge-cake (fruit) cake wafers souffle candied fruit, candied peel nougat marzipan chocolate truffle	

сироп		syrup
кленовий сироп		maple syrup

жувальна гумка (жуйка - coll.)		chewing gum
згущене молоко		condensed milk
здобне печиво		pastry
сухе печиво, крекер		biscuit(s)
галетне печиво		(ship's) biscuit
збиті вершки		whipped cream
білий	шоколад	white
чорний		black
молочний		milk
десертний		dessert
пористий		airy
батончик		chocolate stick
плітка		chocolate bar
<u>Страви</u>		<u>Dishes</u>
*		
кухня		cuisine
бульйон		broth, bouillon, clear soup
суп		soup
борщ		borsch
пампушки		pampushkas (garlic buns for borsch)
сэндвіч		sandwich
бутерброд		open sandwich
салат		salad
омлет		omelet
яєчня		fried eggs
каша		porridge, boiled grains
млинєць (sg) – млинці (pl)		pancake(s)
оладка		fritter, thick pancake
пюре		mashed potatoes
картопля фри		French fries
котлета		cutlet
шашлік		shish kabob
курка-гриль		grilled chicken
плов		pilaf
ragy (n)		stew
голубець (sg) - голубці (pl)		stuffed cabbage-rolls
вареники (pl)		dumplings/varenyky
пельмені (pl)		dumplings with meat / pelmeny
картопля фри		french fries
печення		pot roast
деруні (pl) (coll.)		potato pancakes
піца		pizza
сірники (pl)		cottage cheese pancakes
чіпси (pl)		potato chips
попкорн		popcorn
**		
гарячий бутерброд		hot sandwich

бутербро́д з си́ром бутербро́д з ковбасо́ю сала́т з огірків «шу́ба» я́чня-глазу́ня я́чня-болту́ня варéники з си́ром варéники з карто́плею варéники з капу́стою варéники з карто́плею та печі́нкою варéники з карто́плею та гриба́ми варéники з ви́шнями карто́пля з м'ясо́м запіка́нка налі́сник хачапу́рі беля́ш чебу́ре́к тюфте́льки (pl) бифште́кс бу́ргер кроке́т шніце́ль (m) нарі́зка заку́ска гарні́р начинка со́ус *** ю́шка соля́нка капуста́няк суп-харчо́ котле́та по-ки́ївськи парова́ котле́та відбивна́ (котле́та) ру́блена котле́та м'ясна́ котле́та ри́бна котле́та свина́ котле́та ку́ряча котле́та холо́дна заку́ска легка́ заку́ска біфште́кс з кро́в'ю до́бре просма́жений біфште́кс * холо́дний те́плий гаря́чий (не)сма́чний, (не)до́брий сві́жий доро́гий	cheese sandwich sausage sandwich cucumber salad “furcoat” salad (herring under vegetables) fried eggs, sunny-side up eggs scrambled eggs dumplings with cottage cheese dumplings with potatoes dumplings with cabbage dumplings with potatoes and liver dumplings with potatoes and mushrooms dumplings with cherries stewed meat and potato baked pudding semolina pancake khachapuri (puff with cheese/meat/etc.) belyash (meat turnover) cheburek (Caucasian/ Crimean meat pie) (small) meat-balls steak burger croquet schnitzel (fillet); cutlet slices hors d'oeuvres, appetizer side dish filling sauce fish soup sour soup with vegetables and meat cabbage soup Caucasian soup chicken Kiev steamed cutlet chop cutlet, hamburger meat cutlet fish cake pork chop chicken cutlet cold appetizer light snack medium steak well-done steak cold warm hot (un)tasty fresh expensive
--	---

дешевий	cheap
голодний	hungry
**	
варений	boiled
смажений	fried
солодкий	sweet
кислий	sour
гіркий	bitter
солоний	salty
гострий	hot, spicy
кип'ячений	boiled
печений	baked
копчений	smoked
жирний	fat, greasy
рідкий	watery
пісний	lean
сочний	juicy
густий	thick
черствий	stale
м'який	soft
корисний	good for health; healthy
шкідливий	harmful
здоровий	healthy
апетитний	appetizing
міцний	strong
п'яний	drunk
ситий	full
споживний	substantial, filling
поживний	nourishing

калорійний	calorie
висококалорійний	high calorie
низькокалорійний	low calorie
консервований	preserved/ tinned/ canned
маринований	marinated, pickled
морозжений	frozen
свіжоморозжений	fresh-frozen
охолоджений	chilled, cooled, refrigerated
рафінований	purified
нерафінований	unrefined
очищений	refined
<u>Посуд</u>	<u>Kitchenware</u>
*	
тарілка	plate
чашка	cup
склянка	glass
ложка	spoon
виділка	fork
ніж	knife
чайник	(tea) kettle
**	
каструля	saucepan, pot

кри́шка	lid
сковорі́дка	frying pan
серве́тка	napkin
зубочи́стка	toothpick

ча́рка	shot glass
те́ртка	grater
ми́ска	bowl
блю́дце	saucer
глибо́ка тарі́лка	bowl (soup plate)- literally "deep plate"
(мі́лка) тарі́лка	plate – literally "shallow plate"
столо́ва ло́жка	table spoon
десе́ртна ло́жка	dessert spoon
ча́йна ло́жка	tea spoon
гле́чик	jug
ча́йник із свистко́м	whistling kettle
свисто́к	whistle
ві́дкрива́лка	bottle opener
консе́рвний ні́ж	tin-opener, can-opener
што́пор	corkscrew
скорова́рка	pressure cooker
м'ясо́ру́бка	mincer, meat chopper
друшля́к	basket, drainer
підно́с, та́ця	tray
су́пниця	soup tureen
ке́лих	wineglass
ка́вовий серві́з	coffee set
ча́йний серві́з	tea set
столо́вий серві́з	dinner set
ка́вник, кофе́йник	coffee pot
цу́корниця	sugar bowl
пе́річниця	pepper pot
сі́льнийка	salt cellar
опо́лони́к	soup ladle
ві́ничок	whisk
со́усник	sauceboat/gravy boat
хлі́бниця	bread basket
сала́тниця	salad bowl
масля́нка	butter dish
до́щечка	board
соломи́нка (Colloquially: тру́бочка)	drinking straw
зава́рювальний ча́йник	tea pot
столо́вий прибо́р	cover, place setting
пла́стиковий по́суд	plastic utensils
одно́разовий по́суд	disposable utensils
*	
сніда́нок	breakfast
сніда́ти (I)	to have breakfast
оби́д	lunch
оби́дати (I)	to have lunch
вече́ря	dinner
вече́ряти (I)	to have dinner

їсти (II)	to eat
піти (I)	to drink
готувати (I)	to cook
**	
варити (II)	to boil
пекти (I)	to bake
смажити (II)	to fry
тушкувати (I)	to stew
кип'ятити (II)	to boil
мити (I)	to wash
перчити (II)	to pepper
солити (II)	to salt
дати (I)	to give
передати (I)	to pass
скуштувати (I)	to taste

розмішувати (I)	to stir
чистити (II)	to peel
різати (I)	to cut
терти (I)	to grate
молотити (I)	to grind
додавати (I)	to add
охолодити (II)	to cool
підігріти (I)	to warm
заморозити (II)	to freeze
розморозити (II)	to unfreeze
пересолити (II)	to over-salt
недосолити (II)	to put not enough salt
заправити (II)	to dress
ненавидіти (II)	to hate
обожнювати (I)	to adore
віддавати (I) перевагу	to prefer

щіпка, пучка	pinch (measure – 2-3 grams)
на кінці ножа	at the tip of the knife (measure 1-2 gr.)
за смаком	to your taste
напівготовність	half-readiness of the dish
готовність	readiness of the dish
** Тости	<u>Toasts</u>
*	
За мир!	To peace!
За Україну!	To Ukraine!
За Америку!	To America!
За вас!	To you!
За нас!	To us!
**	
За дружбу!	To friendship!
За жінок!	To women!
За кохання!	To love!
На коня!	One for the road!

За ваше здоров'я!	To your health!

За господарів дому! Ще по одній? Компліменти * Дуже смачно! Ви дуже добрий кучар! ** Все було дуже смачно! Ви чудовий кучар! *** Ви чудовий господар (m)/чудова господиня (f). Смакота! Їжа просто тоне у роті. Магазін/Гастронóm/Базár * Скільки коштує (sg)/кошують (pl)...? Це дешево/дорого. Покажіть, будь ласка. Я вас слухаю. ** Дайте 200 грамів. Хто останній?/Хто крайній? (coll.) Скільки з мене? (coll.) Зараз моя черга. Вибачте, де моя здача? Можна дешевше? *** Поступіться трохи. Допоможіть мені вибрати, будь ласка. Мені потрібна ваша порада. * гроші (pl) гривня копійка грам кілограм півкіло ** черга здача півкілограма упаковка хлібина пачка коробка пакет пляшка банка кусок/шматок річ	To the host and hostess of the house! Well, one more? (Offering to drink) Compliments Very tasty/delicious! You are a very good cook! Everything was very delicious! You are an excellent cook! You are a good host/hostess. Just out of this world! The food is melting in my mouth! Store/Food store/Bazaar How much does it /do they cost? It's cheap/expensive. Show me, please. I'm listening to you. Give me 200 grams, please. Who is the last person (in the line)? How much do I owe you? It's my turn now. Excuse me, where is my change? Will you sell it cheaper? Reduce the price a little, please. Could you help me choose, please? I need your advice. money hryvnya kopeck gram kilogram half a kilo line change half a kilo wrap loaf bundle, packet box paper/plastic bag bottle jar, can piece thing
--	--

покупéць продавéць ціна каса касі́р ко́шик візо́к прила́вок етике́тка гату́нок ви́щий гату́нок пе́рший гату́нок дру́гий гату́нок я́кість (f) Відчи́нено. Зачи́нено. *** робі́ти поку́пки ходи́ти по поку́пки паперо́вий паке́т поліети́леновий паке́т <u>Рестора́н/Кафе́</u> * Вільно? Вільно. За́йнято. ** Офіціа́нт, підійдіть, будь ла́ска. Що у вас на пе́рше? дру́ге? *** У вас є вільний сті́л? Що ви реко́менду́єте? Що ви хо́чете замóвити? Обслу́жіть мене́ шви́дше. нас Виба́чте, тут за́йнято. Принесі́ть раху́нок, будь ла́ска. Зда́чі/ре́шти не тре́ба. * кліе́нт ба́рмен офіціа́нт вільний сті́л меню́ (n) заку́ски (pl) замóвлення пор́ція раху́нок чайові́ (pl) **	customer shop assistant/ salesperson price cashier's desk cashier food basket cart counter label brand extra rate (extra quality) first rate second rate quality Open. Closed. to do the shopping to go shopping paper bag plastic bag/ sack/ sachet <u>Restaurant/ Cafe</u> Is it vacant? It is vacant. Occupied/ Reserved. Waiter, would you come here, please? What do you have for the first course? second Do you have a vacant table? What would you recommend? What do you want to order? Serve me quicker. us Excuse me, this place is occupied. Check, please. Keep the change. client, customer bartender waiter vacant table menu hors d'oeuvres (appetizers) order portion bill tip
--	---

перші стра́ви (pl) дру́гі стра́ви (pl) ри́бні стра́ви (pl) м'я́сні стра́ви (pl) асортимéнт ку́хар шеф-ку́хар *** прейскура́нт вин * купи́ти (II) плати́ти (II) вибира́ти (I) ра́дити (II) ** замовля́ти (I) рекомендува́ти (I) торгува́тися (I) поступи́тися (II) Плати́ (sg)/ плати́ть (pl). Візьми́ (sg)/ візьми́ть (pl).	first courses second courses fish dishes meat dishes assortment, variety cook chef, head-cook wine list to buy to pay to choose to advise to order to recommend to bargain to reduce the price Pay. Take it.
--	--

Colloquial phrases:

Смакота! - It's delicious!

The fact that Ukrainians buy eggs by tens instead of dozens is a bright example of the metric system used in Ukraine to measure capacities, volumes, weight, cooking units and many others.

Capacities or Volumes

1 bushel (U.S.) struck measure	35.238 liters
1 cubic centimeter	0.061 cubic inch
1 cubic foot	28.316 cubic decimeters
1 cubic inch	16.387 cubic centimeters
1 cubic meter	1.308 cubic yards
1 cubic yard	0.765 cubic meter
1 gallon (U.S.)	3.785 liters 0.833 British gallon
1 gallon (British Imperial)	1.201 U.S. gallons 4.546 liters
1 liter	1.057 liquid quarts 0.908 dry quart 61.024 cubic inches
1 milliliter	0.061 cubic inch
1 ounce, fluid or liquid (U.S.)	29.574 milliliters 1.041 British fluid ounces
1 peck	8.810 liters
1 pint, dry	0.551 liter
1 pint, liquid	0.473 liter
1 quart, dry (U.S.)	1.101 liters 0.969 British quart

1 quart, liquid (U.S.)	0.946 liter 0.833 British quart
1 quart (British)	1.032 U.S. dry quarts 1.201 U.S. liquid quarts
1 tablespoon, measuring	3 teaspoons $\frac{1}{2}$ fluid ounce
1 teaspoon, measuring	$\frac{1}{3}$ tablespoon
1 carat	200 milligrams 3.086 grains
1 grain	64.798 91 milligrams
1 gram	15.432 grains 0.035 ounce
1 kilogram	2.205 pounds
1 milligram	0.015 grain
1 ounce	28.350 grams
1 point	2 milligrams
1 pound	453.592 37 grams
1 ton, metric	2,204.623 pounds 1.102 net tons
1 ton, net or short	2,000 pounds 0.907 metric ton

Volume Measure

1 liter (l)	1,000 milliliters
1 hectoliter (hl)	100 liters

Weight

1 gram (g)	1,000 milligrams (mg)
1 kilogram (kg)	1,000 grams
1 metric ton (t)	1,000 kilograms

Cubic Measure

1 cu centimeter (cm ³)	1,000 cubic millimeters (mm ³)
1 cu decimeter (dm ³)	1,000 cubic centimeters = 1,000,000 cu millimeters
1 cu meter (m ³)	1,000 cubic decimeters = 1,000,000 cu centimeters = 1,000,000,000 cu millimeters

Conversion Factors

To change	To	Multiply by
bushels	cubic inches	2150.4
bushels (U.S.)	hectoliters	.3524
cubic feet	cubic meters	.0283
cubic meters	cubic feet	35.3145
cubic meters	cubic yards	1.3079
cubic yards	cubic meters	.7646
gallons (U.S.)	liters	3.7853
grains	grams	.0648
grams	grains	15.4324
grams	ounces (avdp)	.0353
grams	pounds	.002205
hectoliters	bushels (U.S.)	2.8378
kilograms	pounds (avdp or troy)	2.2046
liters	gallons (U.S.)	.2642
liters	pecks	.1135
liters	pints (dry)	1.8162

To change	To	Multiply by
liters	quarts (dry)	.9081
liters	quarts (liquid)	1.0567
metric tons	tons (long)	.9842
metric tons	tons (short)	1.1023
ounces	grams	28.3495
ounces	pounds	.0625
pecks	liters	8.8096
pints (dry)	liters	.5506
pints (liquid)	liters	.4732
pounds	kilograms	.4536
pounds	ounces	16
quarts (dry)	liters	1.1012
quarts (liquid)	liters	.9463
tons (long)	metric tons	1.016
tons (short)	metric tons	.9072
tons (long)	pounds	2240

liters	pints (liquid)	2.1134
--------	----------------	--------

tons (short)	pounds	2000
--------------	--------	------

Cooking Measurement Equivalents

1 tablespoon (tbsp)	=	3 teaspoons (tsp)
$\frac{1}{16}$ cup	=	1 tablespoon
$\frac{1}{8}$ cup	=	2 tablespoons
$\frac{1}{6}$ cup	=	2 tablespoons + 2 teaspoons
$\frac{1}{4}$ cup	=	4 tablespoons
$\frac{1}{3}$ cup	=	5 tablespoons + 1 teaspoon
$\frac{3}{8}$ cup	=	6 tablespoons
$\frac{1}{2}$ cup	=	8 tablespoons
$\frac{2}{3}$ cup	=	10 tablespoons + 2 teaspoons
$\frac{3}{4}$ cup	=	12 tablespoons
1 cup	=	48 teaspoons
1 cup	=	16 tablespoons

U.S.–Metric Cooking Conversions

U.S. to Metric

Capacity		Weight	
$\frac{1}{5}$ teaspoon	1 milliliter	1 oz	28 grams
1 teaspoon	5 ml	1 pound	454 grams
1 tablespoon	15 ml		
1 fluid oz	30 ml		
$\frac{1}{5}$ cup	47 ml		
1 cup	237 ml		
2 cups (1 pint)	473 ml		
4 cups (1 quart)	.95 liter		
4 quarts (1 gal.)	3.8 liters		

Metric to U.S.

Capacity		Weight	
1 milliliter	$\frac{1}{5}$ teaspoon	1 gram	.035 ounce
5 ml	1 teaspoon	100 grams	3.5 ounces
15 ml	1 tablespoon	500 grams	1.10 pounds
100 ml	3.4 fluid oz	1 kilogram	2.205 pounds
240 ml	1 cup		35 oz
1 liter	34 fluid oz 4.2 cups 2.1 pints 1.06 quarts 0.26 gallon		

Спробуйте свої сили! / Just try it!

Лексичні вправи / Vocabulary exercises

1. Write the words in the proper column.

Фрукти	Овочі	Хліб	М'ясо	Молочні продукти	Спеції	Напої	Десерт

Апельсін, пудинг, вода, гірчиця, булка, бекон, перець, молоко, кетчуп, бублик, сіль, ковбаса, масло, ананас, картопля, йогурт, ікра, коктейль, піріжок, торт, шоколад, капуста, курка, сир, яблуко, пряник, помідор, пиво, джем, сік, соус, полуниця, редіс, квас, халва, батон, виноград, сосиска, сметана, майонез.

2. Name the dishes in the pictures and write down their ingredients.

3. Find 20 words from the chapter in the grid across and down.

м	о	р	к	в	а	п	д	и	н	я	м
п	ц	и	т	б	у	л	ь	й	о	н	м
о	у	б	о	р	о	ш	н	о	з	ш	е
л	к	а	б	у	т	е	р	б	р	о	д
у	е	г	а	н	о	ц	е	т	ю	г	п
н	р	р	в	г	д	ж	д	є	ш	і	е
и	к	и	у	о	л	р	и	с	к	р	р
ц	а	б	а	т	о	н	с	х	а	о	с
я	б	у	р	я	к	о	к	о	с	к	и
т	с	м	е	т	а	н	а	н	а	с	к

7. *Do the sums and come up with verbs.*

Model: сіль + суп = соли́ти

1) вода́ + ча́йник =	6) борщ + плита́ =
2) ло́жка + кастрю́ля =	7) м'ясо + пе́рець =
3) каву́н + ніж=	8) макарóни + сіль =
4) карто́пля + ніж =	9) яйця + сковорідка =
5) те́ртка + мо́рква =	10) грóші + ка́са =

8. *Describe the process of cooking the following dishes, using infinitives.*

Model: Пюре – мити, чистити, різати, варити і соли́ти.

Борщ, піца, карто́пля фри, салат, ка́ша.

9. *Odd one out.*

Model: Лимон, яблуко, черешня, помідор, кавун. (All the rest are fruit.)

- а) Карто́пля, апельси́н, цукіні, капу́ста, огіро́к.
- б) Хлі́б, бу́лка, ватру́шка, пиріжо́к, м'ясо.
- в) Ковбаса́, ку́рка, ри́ба, сир, фарш.
- г) Молоко́, сметана́, рис, ма́сло, сир.
- г) Гірчи́ця, спаге́ті, цу́кор, боро́шно, крупа́.
- д) Со́ус, о́цет, оли́вкова оли́я, ванілі́н, чай.
- е) Пі́во, ка́ва, желе́, вино́, сік.
- є) Бульйо́н, шокола́д, мармела́д, безе́, пе́чиво.
- ж) Ка́ша, плов, пюре́, смачни́й, варе́ники.
- з) Тарі́лка, ча́шка, ніж, обід, ча́рка.
- и) Сніда́ти, їсти, ве́черяти, обіда́ти, готува́ти.
- і) Гривня́, паке́т, ба́нка, пля́шка, па́чка.
- ї) Меню́, офіціа́нт, ара́хіс, раху́нок, чайові́.
- й) Масло́нок, шампи́ньйо́н, опе́ньок, ве́шенка, караме́ль.
- к) Сом, у́стриця, хек, карп, лосо́сь.
- л) Гре́чка, ма́нка, ві́всянка, крохма́ль, перло́вка.
- м) Ва́рена, лі́верна, морська́, ко́пчена, напівко́пчена.
- н) Те́мне, напівсолóдке, сві́тле, безалкого́льне, бі́ле.
- о) Зелéний, чо́рний, мо́лочний, поро́стий, бі́лий.
- п) Кокте́йль, ма́нго, десéрт, омле́т, ло́жка.

10. *Make your own list of cognates from the chapter.*

Model: Сала́т, ківі, реді́с, бекон, спаге́тті,

*** How to Distinguish Cases.** **NOUNS**

Nouns in Ukrainian, depending on the role they play in a sentence, may change their form through taking on different endings. These different forms of nouns are called case forms, and the endings – case endings. There are seven cases in Ukrainian – **Nominative, Genitive, Dative, Accusative, Instrumental, Locative (or Prepositional) and Vocative.**

Primary Meaning and Function Of Cases

Nominative	Denotes the subject or agent of an action
Genitive	Shows possession “of”; used with amounts, numbers and negative verbs
Dative	Denotes the indirect object of an action
Accusative	Denotes the direct object of an action
Instrumental	Indicates the means of completing an action; generally implies “with”
Locative (Prepositional)	Used with prepositions, especially to show location
Vocative	Used to address people.

The Nominative Case Singular is the dictionary form of the Noun. It is used when the noun is the subject of the sentence or nominative predicate. Example: Борщ смачний. *The borsch is tasty.* Це борщ. *This is borsch.*

*** Noun. The Nominative Case.** **Singular and Plural Forms**

Це лимон.

Це лимони.

Це слива.

Це сливи.

To Form the Nominative Case Plural Use the Pattern:

- Define the Nominative Case Singular form
 - Take off the gender ending of the Noun
 - Add the ending for Plural form

Gender	Nom. sg		Nom. pl	
	Noun	ending	Noun	ending
m	лимо́н	cons.	лимо́ни	- и
	пельме́нь	- ь	пельме́ні	- і
	корова́й	- й	корова́ї	- ї
f	цукерка	- а	цукерки	- и
	ді́ня	- я	ді́ні	- і
	по́рція	- ія	по́рції	- ії
n	я́блуко	- о	я́блука	- а
	яйце́	- е	яйця́	- я

- * 11. a) Define the gender of these nouns;
 b) Form the plural or singular forms of the following nouns, and fill in the table.

sg	pl	pl	sg
суп бутербро́д сала́т цукерка помідо́р йо́гурт яйце́ вино́ пельме́нь апельси́н буря́к		я́годи рестора́ни пакети́ гра́ми я́блука яйця́ гриби́ обіди огірки́ пі́ци ковба́си	

Ukrainian cooking today is quite varied, though by Western standards, Ukrainians eat too much flour food. For example, stuffed dumplings called **вареники** are a long-standing tradition in Ukraine; open-faced baked pastries with fruit filling are called **пирогі**; a popular appetizer made of baked dough and stuffed either with sour cabbage, meat, mushrooms or cheese is called **пиріжок** and **пиріжки** in the plural. Special Ukrainian ritual breads – for weddings **корова́й**, for Christmas **кала́ч**, and for Easter **па́ска** are very sophisticated in appearance and taste.

***Note!** The plural of masculine and feminine nouns with a stem ending in **-ж-**, **-ш-**, **-ч-**, **-щ-** is formed by means of the ending **-і**:

Example: **-ж-** ніж – ножі
-ш- лава́ш – лаваши́
-щ- борщ – борщи́
-ч- кала́ч – калачі

- * 12. a) *Define the gender of the nouns.*
b) *Form the plural of nouns.*

sg	pl
сік бу́лка гори́х пирі́г сосі́ска ка́ша пу́динг борщ шашлі́к варе́ник гру́ша	

****Note!** 1) Letter *-i-* in the masculine form in a closed syllable becomes *-o-* in an open syllable. Example: ніж (sg) – но́ - жі (pl); сік (sg) – со́ - ки (pl); пи-ріг (sg) – пиро-гі (pl).

2) The vowel *-o-/-e-* usually appears in the masculine form singular when the stem ends in two consonants and is omitted in the masculine form plural. Example: голубе́ць (sg) – голу́бці (pl); огіро́к (sg) – огі́ркі (pl); пиріжо́к (sg) - пирі́жкі (pl); кабачо́к (sg) – кабачкі́ (pl); млине́ць (sg) – млинці́ (pl).

****Memorise Nouns which are Used Only in the Singular Form.**

Meaning	Noun
denoting substances	молоко́, чай, са́ло, рис, ма́сло, сир, м'ясо сі́ль, цу́кор, пе́чиво;
denoting vegetables, cereals, berries	карто́пля, цибу́ля, мо́рква, капу́ста, часні́к, горо́х, квасо́ля, петру́шка, виногра́д, мали́на.

- ** 13. Translate into Ukrainian. Write down the underlined words in the second column. Make up sentences with these words.**

Phrases to use:	Singular only
1. These are tasty <u>grapes</u> .	виногра́д
2. These are good <u>potatoes</u> .	
3. The <u>onions</u> are not expensive.	
4. These are fresh <u>beets, cabbage, beans, carrots and onions</u> , I'm cooking borsch today.	
5. I don't like salad if there are green <u>peas</u> in it.	
6. I prefer green <u>grapes</u> , though I like purple <u>grapes</u> , too.	
7. My sister doesn't like <u>parsley</u> .	
8. I can't stand <u>garlic</u> .	
9. My brother doesn't eat <u>meat</u> often.	
10. I think that fresh <u>bread</u> is very tasty.	
11. We bought some foodstuff - <u>rice, cheese, butter, sugar and milk</u> .	

*****Memorize Nouns which are Used Only in the Plural Form.**

Консерви, дріжджі, вершки, макарони, спагеті, грóші, ва́ги.

*** 14. a) *Translate the sentences and write the translation in the second column.*

Phrases to use:	Plural only
1. This is good <u>canned fish</u> (meat). 2. I bought fresh and tasty cream. 3. To bake a pie I need <u>fresh yeast</u> . 4. Usually I cook <u>long spaghetti</u> . 5. The <u>macaroni</u> today are a bit <u>salty</u> . 6. This looks like <u>fake money</u> .	Це до́брі ри́бні (м'я́сні) консе́рви.

b) *Make up sentences using the Nouns which are used only in:*

1. the singular form
2. the plural form

**** How to Ask About Price.
Nouns. The Nominative Case***

Скільки ко́штує лимóн? How much does the lemon cost?
 Скільки ко́шту́ють банáни? How much do the bananas cost?

To ask about price use the pattern:

Скільки + ко́штує (sg)/ко́шту́ють (pl) + Noun Nom.

Question word	Verb	Noun	Example
Скільки	ко́штує (sg)	Nom. sg	Скільки ко́штує чай?
	ко́шту́ють (pl)	Nom. pl	Скільки ко́шту́ють банáни?

* 15. *Practice asking about the price. Fill in the table.*

Скільки ко́штує..?	йóгурт
Скільки ко́шту́ють...?	óвочі

Words to use: шокола́д, банáни, кúрка, хлі́б, фру́кти, óвочі, мо́рква, помідо́ри, сосі́ски, сала́т, вода́, вершки́, м'я́со, виногра́д, ко́ка-ко́ла, сі́к, макарóни.

**** How to Describe Likes and Dislikes.
Nouns. The Nominative Case***

Мені подобається борщ. I like borsch.
Мені подобаються вареники. I like varenyky.

To ask about preferences use the pattern:

Pronoun Dat. + подобається (sg)/подобаються (pl) + Noun Nom.

Подобатися is a regular Conjugation I verb, but its form for this pattern is in the 3rd person.

Pronoun Dat.	Verb	Noun Nom.	Example
мені тобі йому їй	подобається (sg)	Nom. sg	Мені подобається чай.
вам нам	подобаються (pl)	Nom. pl	Йому подобаються цукерки.

* 16. *Practice asking and answering questions about likes/dislikes.*

Model: - Вам подобається обід?
- Так, подобається.
- Вам подобаються пельмені?
- Ні, не подобаються.

Words to use: піца, салат, голубці, пироги, шоколад, цукерки, морозиво, кефір, печиво, овочі, сир, вареники, спагеті, омлет.

**** How to Use the Verbs Їсти (to eat) / Піти (to drink).
Conjugating the Verbs Їсти (to eat) / Піти (to drink)***

Ви хочете їсти? Do you want to eat? /Are you hungry?
Ви хочете піти? Do you want to drink? /Are you thirsty?

Pronoun	Verb їсти	Verb піти
я	їм	п'ю
ти	їси́	п'єш
він/вона́	їсть	п'є
ми	їмо́	п'ємо
ви	їсте́	п'єте
вони́	їдять	п'ють

* 17. *Insert the verb їсти in the proper form.*

- Що ти _____ на обід?
- Ви _____ м'ясо?
- Він любить _____ млинці?
- Чому вона не _____ суп?

5. Ми _____ цукерки.
6. Що вони _____ на десерт?
7. Я _____ бутерброд і йогурт на сніданок.

* 18. Insert the verb **п'їти** in the proper form.

1. П'авло і Джон _____ п'їво.
2. Оксана _____ лимонад.
3. Що ви _____ ?
4. Я часто _____ сік.
5. Ми не _____ молоко, ми _____ кефір.
6. Ти _____ чай чи каву?
7. Мій син _____ какао.
8. В кафе ми _____ коктейль.

Memorize The Imperative Forms of the Verbs Їсти and П'їти !

Infinitive	Imperative (sg)	Imperative (pl)
їсти	їж	їжте
п'їти	пий	пийте

** Noun. The Accusative Case*

- Що ви їст'є?	- What do you eat?
- Я їм борщ і рибу.	- I eat borsch and fish.
- Що ви п'їте?	- What do you drink?
- Я п'ю воду і молоко.	- I drink water and milk.

Gender	Nom.		Acc.	
	Noun	ending	Noun	ending
m	сік	cons.	сік	no change
f	вод'а дін'я порція	- а - я - ія	воду діню порцію	- у - ю - ію
n	яйце п'їво	- е - о	яйце п'їво	no change
pl	котлети діні яблука ййця	- и - і - а - я	котлети діні яблука ййця	no change

Accusative Case Plural endings coincide with Nominative Case Plural endings for all genders.

Memorize Some Verbs that Require Nouns in Accusative Case.

Verb	Noun
хотіти	Асс.
любити	
купіти	
їсти	
піти	
готувати	
замовити	
м'яти	

- * 19. *Make up sentences using the nouns in the Accusative Case. Write out those which change their endings in the Accusative Case.*

Model: Я не люблю яєчню.

Я (не) люблю	фрукти, овочі, піца, торт, полуниці, пиво, картопля
Я (не) хочу	шоколад, капуста, помідори, гриби, каша, м'ясо, вареники
Я (не) хочу їсти / піти	сік, сметана, ковбаса, кока-кола, ікра, морква, кава, квасоля, шинка, кориця, гірчиця, масло, какао, яйця

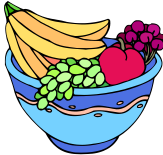
- * 20. *Replace the pictures with nouns in the Accusative case.*

1. Я хочу .

2. Я не їм .

3. Ви любите ?

4. Він не п'є .

5. Вона готує на вечерю. 6. Джон хоче купити .

7. Я хочу замовити на обід. 8. Моя сестра любить їсти на десерт.

9. Я люблю .

- ** 21. *Insert the necessary verb and translate the text.*

На базарі я хочу картоплю, капусту, буряк, моркву, квасолю, м'ясо, цибулю. Сьогодні моя мама борщ на обід. А зараз моя мама м'ясо. Я дуже їсти смажене м'ясо. Це смачно. Ще я люблю фруктовий сік і мінеральну воду.

смажити
готувати
подобатися
любити
піти
купити

**** Memorize Some Verbs and Phrases that Require the Accusative Case of Nouns after them.**

English	Ukrainian	Case
to boil	варіти	Асс.
to fry	смажити	
to bake	пекти	
to cut	різати	
to salt	солити	
to pepper	перчити	
to add	додавати	
to grate	терти	
to peel	чистити	
to try	покуштувати	
to wash	мити	
to wipe	втирати	
I can't stand	я терпіти не можу	

**** 22. Read and translate the text, change the nouns in the brackets into the Accusative Case.**

Сьогодні ми з друзями готуємо обід. Ми купили продукти. Сьогодні ми варимо (юшка), смажимо (курка), печемо (млинці) і робимо салат. Мій друг Олег добре готує м'ясо. Він завжди смажить (біфштекси, котлети, яловичина і свинина). Він ріже (курка), солить і перчить (м'ясо), додає (майонез і спеції). Я завжди чищу (картопля), тру (морква і буряк), ріжу (риба і овочі) для салату і варю (юшка). Юшка – це рибний суп. Потрібно не забути посолити і покуштувати (бульйон), додати (спеції).

Я терпіти не можу мити (посуд). Мої друзі мінють (тарілки і каструлі), я витираю (ложки, виделки, чашки).

***** How to Say "I would Like".** **Conditional Mood**

- Що б ви хотіли?	- What would you like?
- Я хотів би піцу.	- I would like a pizza.
- А я хотіла б десерт.	- And I would like a dessert.

The Ukrainian phrase **Я хотів/хотіла би** consists of the particle **би/б** and the verb **хотіти** in the Past Tense. The particle **би/б** is not necessarily attached to the verb. It may stand anywhere in the sentence. Remember that this construction requires a noun in the Accusative Case.

***** 23. Make your statement more polite.**

Model: Я хочу салат. – Я хотів би салат. Я хотіла б салат.

1. Він хоче пиво.
2. Вона хоче воду.
3. Я хочу сік.

4. Вона хоче кúрку.
5. Я хóчу пельмéні.
6. Ми хóчемо молоко́.

*** 24. Say what each of the people sitting in the cafe would like to eat.

Model: Він хотів би яéчною.

Вона хотіла б омлét.

Ендрю:	суп, салáт, піца, вода́.
Скотт:	бутербрóд, варéники, капúста, сiк.
Джон і Дейв:	голубці, сметáна, шашлiк, салáт, вода́.
Марія:	iкра́, бутербрóд, млинці, чай.
Емі:	сир, хлiб, олі́вки.
Річард:	котлéта, карто́пля, капúста, пiво.
Міла і Тánя:	морóзиво, торт, полунiці, вершкi.

**** How to Say that You Don't Have Something.
Noun. The Genitive Case 1***

- У вас є вода́? - Do you have water?
 - У мене не́має водí. - I don't have water.

**To indicate absence or nonexistence use the pattern:
Немає + Noun Gen.**

Gender	Nom.		Gen.	
	Noun	ending	Noun	ending
m	хлiб	cons.	хлiба	- a
	мед	cons.	мéду	- y
	голубéць	- ь	голубцíя	- я
	чай	- й	чаю́	- ю
f	рiба	- a	рiби	- и
	дiнiя	- я	дiнi	- i
	по́рцiя	- iя	по́рцiї	- ii
	сiль	- ь	со́ли	- i
n	пiво	- o	пiва	- a
	яйцé	- e	яйцíя	- я

****Note!** Due to historical changes, nouns of masculine gender singular ending in a consonant take endings -a/-я or -y/-ю in the Genitive Case Singular.

*** Some Tips to Help you Choose the Correct Endings.

Ending –а / –я		Ending –у / –ю	
Nouns which denote:	Example	Nouns which denote:	Example
1. people's names, surnames, occupations	бізнесме́на Сергі́я	1. substance, material	ме́ду, напо́ю but: хлі́ба
2. names of objects/ things	телеві́зора сті́льця (chair)	2. collective notions	кварте́ту (quartet) анса́мблю (ensemble)
3. names of cities, towns, villages	Ки́єва Ко́рсуня	3. names of buildings, constructions	аеропóрту вокза́лу (station) магазі́ну
4. measurements of weight and time, days of the week, months	кілогра́ма, вівто́рка (Tuesday) сі́чня (January) but: ро́ку (year)	4. names of organizations, institutions, establishments	інститу́ту ба́нку музе́ю (museum)
5. names of monetary units	до́лара	5. names of nature phenomena	морóзу (frost) ві́тру (wind)
6. names of the trees and animals	кле́на (maple) півня́ (rooster)	6. names of games and dances	футбо́лу те́нісу ва́льсу (walz)
		7. names of rivers, lakes, mountains, lands, countries	Кри́му (the Crimea) Ре́йну (the Rhein)

However, there is a tendency in the Ukrainian language to use the ending -у/-ю.

* 25. a) Answer the questions.

Model: - У вас є ри́ба?

- Ні, у нас нема́є ри́би.

Words to use: цу́кор, сі́ль, ка́ва, молоко́, чай, сала́т, суп, борщ, часни́к, кефі́р, хлі́б, марга́рін, ма́сло, сир, ку́рка, вода́, капу́ста, я́єчня, ши́нка.

b) Write the Genitive case forms of the nouns.

Gen.		
m	n	f
цу́кру	пи́ва	ри́би

***** The Genitive Case. Plural Form***

Gender	Nom. sg		Gen. pl	
	Noun	ending/ last letter	Noun	ending
m	лимо́н	cons.	лимо́нів	- ів
f	по́рція	- ія	по́рцій	- ій
	гру́ша	- а	гру́ш	no ending
	ди́ня	- я	ди́нь	
n	вино́	- о	вин	no ending
	яйце́	- е	яє́ць	

****Note!** The major part of feminine nouns ending in **-а** have the suffix **-к-** preceded by another consonant. Example: *сосіска, ложка*. In the Genitive Case plural form for the sake of a more convenient pronunciation vowel **-о** appears between the consonants. Example: *сосіска – сосісок ; ложка - ложок*.

**** 26. Form Genitive Case plural of the following nouns.**

- 1) лимон, сік, йогурт, бутерброд, млинєць, апельсин, банан, помідор, салат, гриб, пельмєнь, сухар;
- 2) груша, котлєта, яблуко, ягода;
- 3) курка, шоколадка, цукєрка, сосіска, булка, сервєтка, кревєтка.

**** 27. Practice the dialogues, using the nouns in the Genitive Case Plural.**

Model: - У вас є лимони?

- У нас немає лимонів.

1. фрукти, яблука, банани, апельсини, груші, ягоди;
2. овочі, помідори, огіркі, гриби, баклажани, салати;
3. булки, пиріжки, пряники, сосіски, яйця, макарони;
4. соки, голубці, варєники, деруні, сирники, котлєти.

**** How to Say “Without something”.***

Noun. The Genitive Case 2

- Їжте хліб.

- Eat the bread.

- Я їм борщ без хліба.

- I eat borsch without bread.

After preposition **без** (without) the Genitive Case is used.

28. Make up phrases using the Genitive Case with preposition без.

*** a) singular**

Model: чай/лимон – чай без лимону.

1. суп/м'ясо	7. хліб/масло	13. спагєті/часнік
2. кава/цукор	8. торт/крем	14. борщ/квасоля
3. салат/майонєз	9. борщ/сметана	15. каша/масло
4. салат/цибуля	10. бутерброд/сир	16. котлєта/м'ясо
5. кава/кофеїн	11. коктейль/алкоголь	17. пельмєні/оцет
6. вода/газ	12. кава/молоко	18. м'ясо/сало

**** b) plural**

Model: - пиріг/яблука

Пиріг без яблук.

1. обід/котлєти	5. варєники/ягоди	9. меню/деруні
2. салат/помідори	6. десєрт/банани	10. морозиво/фрукти
3. картопля/гриби	7. чай/пряники	11. рис/овочі
4. тісто/яйця	8. пюре/сосіски	12. пиріг/яблука

**** How to Say You Have a Few/a Lot of Something.
Noun. The Genitive Case 3***

- У вас ба́гато цу́кру? - Do you have much sugar?
 - Ні, у нас ма́ло/тро́хи цу́кру. - No, we have little sugar.

After the words, denoting quantity, the Genitive Case of nouns is used.

Words of quantity	Noun Gen.
нема́є	
(не) ба́гато	хліба (m)
тро́хи	води́ (f)
ма́ло	пі́ва (n)
де́кілька	фру́ктів (pl)
скі́льки	

**** 29. Practice mini-dialogues using the words in the Genitive Case.***

Model: - Скільки хліба ти хочеш?

- Я х́очу	неба́гато	хліба.
	ба́гато	
	ма́ло	
	тро́хи	

Words to use: цу́кор, чай, ка́ва, смета́на, сир, пі́ца, йо́гурт, ма́сло, ка́ша, сі́к, пі́во, вода́, торт, суп, борщ, сала́т, ку́рка, омле́т, пло́в, м'я́со, реді́ска, ри́ба.

***** How to Say "A Packet /A Bottle of Something".
Noun. The Genitive Case 4***

- Ось пакéт молока́. Here is a packet of milk.
 Це пля́шка кефі́ру. This is a bottle of kefir.

After nouns denoting a certain amount or quantity of something the Genitive Case of the following Noun is used.

English	Noun + Noun Gen.
packet of milk	пакéт молока́
liter of water	лі́тр води́
bottle of beer	пля́шка пі́ва
glass of juice	скля́нка со́ку
cup of tea	ча́шка ча́ю
kilogram of bananas	кілогра́м бана́нів
gram of salt	гра́м со́лі
piece of cake	шма́ток то́рту
pack of butter	па́чка ма́сла
can of cucumbers	ба́нка огі́рків
half of an apple	поло́вина я́блука
box of candies	коро́бка цукéрок

30. ** a) *Make up phrases using the Genitive Case.**Model:* пляшка/кефір – пляшка кефіру.

1. Пляшка – вода́, сік, вино́, піво, горілка, конья́к, молоко́, бре́нді, віскі.
2. Скля́нка – чай, компо́т, кака́о, кефір, ка́ва.
3. Шмато́к – цу́кор, торт, хлі́б, ма́сло, сир, са́ло, пі́ца.
4. Кілогра́м – цу́кор, сі́ль, ри́ба, карто́пля, капуста́, бана́ни.
5. Ба́нка – ке́тчуп, сік, квасо́ля, кукурудза́, сметана́, со́ус.

*** b) *Make up sentences using the phrases above. Remember the difference between the Accusative and the Genitive Cases.**Model:* пляшка/кефір: Да́йте, будь ла́ска, пляшку Acc. кефіру Gen.

**** How to Ask for 1, 2, 3, 4, 5... Objects.
Noun. The Genitive Case 5***

Це 1 бана́н.	This is one banana.
Це 2 бана́ни.	These are two bananas.
Це 5 бана́нів.	These are five bananas.

Gender	Numeral	Noun	Case
m	1 (один)	кілогра́м	Nom. sg
f	1 (одна)	грівня	Nom. sg
m	2 (два), 3, 4	кілогра́ми	Nom. pl
f	2 (дві), 3, 4	грівні	Nom. pl
all genders	5, 6 ... 20, 30, 40...100	кілогра́мів, грівне́нь	Gen. pl

* 31. *Ask for the food items using the given numerals.**Model:* бана́н (2) - Да́йте, будь ла́ска, два бана́ни.

ку́рка (2) - Да́йте, будь ла́ска, дві ку́рки.

помідо́р 3	лимо́н 2	сала́т 3	яблуко 2	апельси́н 4
ди́ня 2	бу́лка 4	цукерка 2	пе́чиво 3	пі́во 3
компо́т 4	сік 2	ка́ва 4	ку́рка 2	варе́ник 2

* 32. Describe the picture, count and say how many objects you see.

** 33. Make up sentences using the table.

Model: капуста, 1 кг – 2 гривні.

1 кілограм капусти коштує 2 гривні.

сир	100 гр	22 грн
ікра	100гр	35 грн
картопля	1 кг	2 грн 50 коп
сік	пакет	4 грн 25 коп
пиво	пляшка	3 грн 40 коп
масло	пачка	3 грн 20 коп
печиво	коробка	8 грн 50 коп
кава	банка	12 грн
хліб	половина	60 коп

*** How to Say “With Something”.** **Noun. The Instrumental Case**

- **З чим** цей бутерброд? - With what is this sandwich?
- Цей бутерброд **з сиром**. - This sandwich is with cheese.

To express togetherness you need preposition **з** (with, together with) with the Instrumental Case of the noun. The question word is **з/із чим?** (with what? **з ким?** (with whom?).

Gender	Nom. sg		Instr. sg		Instr. pl	
	Noun	ending	Noun	ending	Noun	ending
m	лимон	cons.	лимоном	- ом	лимонами	- ами
	ніж	- ж - ч - щ	ножем	- ем	ножами	- ами
	коровай	- ь - й	короваєм	- ем	корова́ями	- ями
f	ягода	- а	ягодою	- ою	ягодами	- ами
	дніа	- я	днією	- ею	дніями	- ями
	порція	- ія	порцією	- ею	порціями	- ями
n	яблуко	- о	яблуком	- ом	яблуками	- ами
	море	- е	морем	- ем	морьями	- ями
	яйце		яйцем		яйцями	

34. *Make up phrases using the Instrumental case with the preposition з (із).** a) *singular**Model:* чай/лимон – чай з лимоном

1. суп/м'ясо	6. хліб/масло	11. спагеті/часнік
2. кава/цукор	7. торт/крем	12. борщ/квасоля
3. салат/цибуля	8. борщ/сметана	13. каша/масло
4. кава/кофеїн	9. бутерброд/сир	14. вареники /м'ясо
5. вода/газ	10. кава/молоко	15. пельмені/оцет

** b) *plural**Model:* пиріг/яблука – пиріг з яблуками

1. салат/помідори	5. вареники/ягоди	9. меню/деруні
2. картопля/грибі	6. десерт/банани	10. морозиво/фрукти
3. тісто/яйця	7. чай/пряники	11. рис/овочі
4. борщ/спеції	8. пюре/сосиски	12. пиріг/яблука

** 35. *Use the words in the brackets in correct form.*

- Я їм пиріг із (яйце, м'ясо, капуста, картопля, мак, родзинки, сир).
- Я люблю пиріжки з (грибі, яйця, вишні, яблука, абрикоси, ягоди).
- Я п'ю | каву з (цукор)
чай з (лимон, молоко, печиво, вершки).

Let's Review How to Use Prepositions з (with) and БЕЗ (without)

Noun Instr. (with preposition "with")	← Noun → Nom.	Noun Gen. (with preposition "without")
з газом	газ (m)	без газу
з молоком	молоко (n)	без молока
зі сметаною	сметана (f)	без сметани
з грибами	грибі (pl)	без грибів

** 36. *Use the words in the brackets in the appropriate form.*

- Я люблю чай з (молоко), але без (цукор).
- Мені подобається бутерброд з (сир), але без (ковбаса).
- Мій друг любить каву з (цукор), але без (коньяк).
- Моя сестра любить млинці з (масло), але без (мед).
- Мій брат любить салат з (помідори), але без (цибуля).
- Ми їмо борщ з (хліб), але без (часнік).
- Я хочу вареники з (ягоди), але без (сметана).
- Я б хотів салат з (курка), але без (майонез).
- Ви хочете вареники з (м'ясо) чи без (м'ясо)?

Memorize! The Words of Foreign Origin which are Indclinable and never Change their Endings.

cafe	кафе́
menu	меню́
filet	філе́

jelly	желе́
souffle	суфле́
mashed potatoes	пюре́
brandy	брéнді
whisky	віскі
cocoa	какао́

**** How to Describe Things.
Adjective. The Nominative Case***

- Це смачний борщ. This is delicious borsch.
- Це смачна́ ри́ба. This is delicious fish.
- Це смачне́ молоко́. This is delicious milk.
- Це смачні варéники. These are delicious varenyky.

There are two types of adjective stems depending on the last letter of the stem.

	m		f		n		pl	
Stem ends	Adjective	end- ing	Adjective	end- ing	Adjective	end- ing	Adjective	end- ing
in hard consonant	смачний	- ий	смачна́	- а	смачне́	- е	смачні	- і
in soft consonant	сіній	- ій	сіння	- я	сінє	- є	сінні	- і

***Note!** In the Ukrainian language adjectives answer the questions **який?** (m), **яка?** (f), **яке?** (n), **які?** (pl) (what, what kind of?) and agree in gender, number and case with the nouns they modify.

37. * a) *Match the adjectives with the nouns, according to the gender of the noun.*

Model: гарний обід (m)
 дешéва виногра́д
 доро́ге цукéрки
 свіжа молоко́
 смачні пі́во
 гаря́ча сметáна
 солóдкий помідóри
 солóні ри́ба
 холóдне пі́ца

** b) *Ask questions about the adjectives, remember the noun-adjective agreement.*

Model: Який виноград?

*** c) *Make up sentences using the phrases from task A.*

* 38. Describe the pictures.

Model: Це солодкий торт.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

** 39. Fill in the blanks with appropriate adjectives.

1. Дайте мені, будь ласка, чай. Цей торт дуже
2. Я їм лимон тільки¹ з цукром. Він дуже
3. Дякую, обід дуже
4. Я люблю пшеничний хліб, але корисніший.
5. Я не їм сметану, тому що вона

жирний
жирний
кислий
солодкий
смакний

¹ тільки – only

** 40. Describe the nouns with appropriate adjectives.

крупá <

хліб <

сік <

свинина <

вино <

йогурт <

ікра <

яйце <

***Note!** By adding the negative prefix **-не** to an adjective you will get its antonym.
Example: солодкий - несолодкий; солоний - несолоний.

* 41. Form adjectives with prefix **не-**, add nouns from the chapter and translate the phrases.

Model: гарячий - негарячий борщ

свіжа
добрі

солóдкий
кíслий
солóний
гóстра
дорогі́й
смачний
їстівний

**** How to Emphasize Something.
Adjective. Relative Pronoun**

Який смачний обід! What a delicious lunch!
Яка смачна́ піца! What a delicious pizza!

To emphasize something use pronouns **який** (m), **яка** (f), **яке** (n), **які** (pl) at the beginning of the sentence in agreement with the adjective and the noun they modify.

**** 42. Express your like/dislike using different adjectives.**

Model: Який смачний борщ!

Words to use: чай, торт, ри́ба, ви́шні, пі́во, вино́, варéники, вечéря, м'ясо, карто́пля, голубці, деруні́, кúрка, капу́ста.

***** How to Describe Things. Adjective.
The Nominative, the Genitive and the Accusative Cases. The Partitive**

У мене немає холодного со́ку. I don't have cold juice.
Я хóчу гарячий чай. I want hot tea.
Я хóчу купіти чо́рного хлі́ба. I want to buy some black bread

Gender/ number	Nom.		Gen.		Acc.	
	Adjective	end- ing	Adjective	end- ing	Adjective	end- ing
m	смачний сі́ній	- ий - ій	смачного сі́нього	- ого - ього	смачний сі́ній	Inanim. = Nom.
f	смачна́ сі́ня	- а - я	смачної́ сі́ньої	- ої - ьої	смачну́ сі́ню	- у - ю
n	смачне́ сі́нє	- е - є	смачного́ сі́нього	- ого - ого	смачне́ сі́нє	as Nom.
pl	смачні сі́ні	- і - і	смачних сі́ніх	- их - їх	смачні сі́ні	Inanim = Nom.

*****43. Make up sentences using the given words.**

Model: Мені подобається (солóдкий, ка́ва).

Мені подобається солóдка ка́ва.

1. Мені не подобається (копче́ний, ри́ба).
2. Їому́ подобається (сма́жений, карто́пля).
3. Нам подобається (апелсьи́новий, сі́к).
4. Їм подобається (те́мний, пі́во).

5. Тобі подобаються (солóдкий, яблука).

6. Їй подобаються (домáшній, котлéти).

*** 44. Use the phrases in the brackets in the correct form.

1. У мене немає (чíста кастру́ля).

2. У нього немає (холóдне пíво).

3. У неї немає (кип'ячéна водá).

4. У тебе немає (вишнéвий сiк)?

5. У нас немає (свіжий хлiб).

6. У вас немає (солóні огiркi)?

7. Дáйте менi, будь лáска, трóхи (лимóнний сiк).

8. Я п'ю багáто (мiнерáльна водá).

9. Вони їдáть багáто (свіжi овочi).

10. Він їсть мáло (молóчні продóкти).

11. В цóму ящику мáло (стиглi помiдóри).

*** 45. Use the phrases in the brackets in the appropriate forms.

1. Джон хóче купiти (свіжий/ хлiб).

2. Я люблю (тёмний/ пíво).

3. Дáйте, будь лáска, (невеликий/ рiба).

4. Передáйте, будь лáска, (бiлий/ чáшка).

5. Я люблю (шоколáдний/ цукёрки).

6. Оксáна їсть (вершкóвий/ морóзиво).

7. Я люблю (сухий/ червóний/ вино).

8. На снiдáнок я їм (варéний яйцé, чóрний хлiб, голлáндський сир) i п'ю (гарячий чай) абó (не дóже солóдкий кáкáo).

*** 46. Read the story and correct the mistakes using the adjectives in the necessary case and gender.

Я люблю ресторáн "Старé мiсто". Я чáсто вечéрю там. Це дóже приéмне мiсце. Зазвичáй я замовляю овочéвий салáт, грибнi суп, печéня абó смáжена кúрка, бiлi хлiб абó лавáш. Я люблю червóний мiцний вино. Алé сьогóднi я хóчу змiнiти прáвила¹. Я бóду їсти червóна iкpá, кúряча вiдбивнá, шоколáдний морóзиво i заварнi тiстечка. Я бóду пiти бiлий напiвсолóдкий шампáнське i чóрна кáва по-турéцьки. Я обóжнюю кáву по-турéцьки!

¹ змiнiти прáвила - change the rules

*** *How to Compare the Quality of Objects.* *The Comparative Degree. The Superlative Degree*

Цей борщ смачний.

This borsch is tasty.

Цей борщ смачнiший.

This borsch is tastier.

Це найсмачнiший борщ.

This borsch is the tastiest.

Adjectives may denote various qualities of an object. Qualitative adjectives have degrees of comparison, which are formed in two ways: Simple and Compound.

Simple forms

The Comparative degree is formed by adding the suffix **-ш-** or **-іш-** to the stem of the Adjective before its ending.

Example: дешівий – дешівший; смачний – смачніший

Positive degree	Stem	Suffix	Ending	Comparative degree (m)
дешівий	дешів-	- ш -	according to the gender	дешівший
смачний	смачн-	- іш -		смачніший

The Superlative degree is formed by adding the prefix **най-** to the form of the Comparative degree. Example: дешівший – **най**дешівший; смачніший – **най**смачніший.

Comparative degree (m)	Prefix	Superlative degree (m)
дешівший	най -	найдешівший
смачніший	най -	найсмачніший

***Note!** The Comparative and Superlative degrees change ending according to the gender and number of the noun: Example: смачніший /найсмачніший обід (m), смачніша/ найсмачніша кáva (f), смачніше/найсмачніше півó (n), смачніші/ найсмачніші пельмéні (pl).

Some adjectives change their stem's ending when they form the Comparative and Superlative degrees:

- 1) The suffixes **-к-**, **-ок-**, **-ек-** are dropped.

Example: корót-к-ий --- корót-ш-ий --- **най**корót-ш-ий
шир-ók-ий --- шір-ш-ий --- **най**шір-ш-ий
дал-ék-ий --- дáль-ш-ий --- **най**дáль-ш-ий.

- 2) The consonants **з + ш**, **г + ш** and **ж + ш** change into **-жч-**.

Example: доро-г-ій --- дорó-жч-ий --- **най**дорó-жч-ий;
вузь-к-ий --- ву'-жч-ий --- **най**ву'-жч-ий.

- 3) The consonant **с + suffix -ш-** change into **-щ-**.

Example: вис-óк-ий --- ві-щ-ий --- **най**ві-щ-ий

*****Note!** To compare two objects use one in two ways:

1. Чай дешівший, **ніж** кáva. Nom. Coffee is more expensive than tea.
2. Чай дешівший **за** кáву. Acc. Coffee is more expensive than tea.

If you want to tell that someone or something is the best, use the Pronoun **від усіх** (of all) to the Simple form of the Comparative degree. Example: Цей торт смачніший **від усіх**. This cake is the tastiest of them all

***** 47. Underline the qualitative adjectives.**

Words: кáвовий напій, гаряча піца, молóчний суп, дорогій обід, дешéва квасóля, вишнéвий компót, новá сковорідка, скляна чáшка, гóстрый ніж, солóдкі фру́кти, свіже молоко́.

*** 48. a) *Form simple comparative degree of those adjectives which are qualitative.*

Model: смачний – смачніший
яблучний – по degree

Words to use: кислий, дорогий, дешівий, апельсиновий, гарячий, свіжий, вишнєвий, молочний, гострий.

b) *Form superlative degree of the adjectives from above.*

*** 49. *Change the sentences.*

Model: Малина смачніша, ніж смородіна. Nom. –

Малина смачніша за смородину. Acc.

1. Яблуко смачніше, ніж груша.
2. Виноград дешівший, ніж ананас.
3. Апельсин солодший, ніж лимон.
4. Банани дорожчі, ніж варена ковбаса.
5. Смажена гуска смачніша, ніж ковбаса.
6. Сирі овочі корисніші, ніж варені овочі.

Compound forms

The Comparative degree is formed by means of the words **більш** (more)/ **менш** (less) which procceding the adjective.

The Superlative degree is formed by means of the word the most – **найбільш** (the most), **найменш** (the least), procceding the adjective.

Gender	Positive degree	Comparative degree		Superlative degree	
m	смачний	більш/ менш	смачний	найбільш/ найменш	смачний
f	смачна		смачна		смачна
n	смачне		смачне		смачне
pl	смачні		смачні		смачні

*** 50. *Form compound forms of the adjectives in the phrases.*

Positive degree	Comparative degree	Superlative degree
Це смачний борщ. Це холодний сік. Це корисний напій. Це солодкий виноград. Це гострий кетчуп. Це стігла диня. Це свіже печиво. Це запашний пиріг. Це ароматна кава.	Це більш/ менш смачний борщ.	Це найбільш/ найменш смачний борщ.

Memorize Adjectives which have the Irregular forms of Degrees of Comparison.

Positive degree	Comparative degree	Superlative degree
-----------------	--------------------	--------------------

до́брий	кра́щий	найкра́щий
пога́ний	гірший	найгірший
вели́кий	бі́льший	найбі́льший
мале́нький	ме́нший	найме́нший

***** How to Order Food.**
Imperative Mood

Да́й(те), будь-ла́ска, меню́. Give me, please, menu.
Принесі́ть, будь-ла́ска, раху́нок. Check, please.

The Imperative mood is used to express wish, command or request. The Imperative mood of the verbs is used only in one form - 2nd person Singular/ Plural form.

The Imperative mood is formed from the stem of Present Tense (for Imperfective aspect verbs) or Future Tense (for Perfective aspect verbs) by adding appropriate Imperative form endings to the stem. The ending **-те** is added in Plural form (and also to address people politely)

Pronoun	Verb	Stem ends in	Ending	Example
Я	працю́ - ю	a vowel	- й (sg) - йте (pl)	працю́й працю́йте
	купл - ю	consonant and the stress falls on the ending in the 1st person sg	- и (sg) - іть (pl)	купи́ купи́ть
	ві́тр - у	2 consonants and the stress falls on the stem in the 1st person sg	- и (sg) - іть (pl)	ві́три ві́тріть

Do not forget to add the suffix **-ся/сь** for reflexive verbs after the endings.

Example: пригоща́йся (sg) – пригоща́йтеся (pl).

Memorize The Phrase Commonly Used with the Imperative of the Verb and have a Polite Meaning.

English	Imperative	Gender
Would you be so kind as to...	Бу́дьте ласка́ві	pl

*** 51. Match the Infinitive forms with Imperative ones.

Model: їсти – їжте

мі́ти	да́йте(те)
ї́сти	помі́й(те)
(не) чи́пати	пій(те)
помі́ти	їж(те)
відќрити	(не) чи́пай(те)
заќрити	відќрій(те)
нали́ти	мій(те)

піти
дати

налий(те)
закрий(те)

*** 52. Complete the tables with Imperatives.

a)

Infinitive (Imp.)	Imperative sg	Imperative pl
міти піти їсти різати давати готувати відкривати закривати смажити солити куштувати наливати	мий	мійте

b)

Infinitive (Perf.)	Imperative sg	Imperative pl
поміти випити з'їсти порізати дати приготувати відкрити закрити підсмажити посолюти покуштувати налити	помий	помійте

*** 53. Change the words in the brackets using the Accusative Case after the Imperatives.

Model: Дайте: (вода, сік, пиво)

Дайте воду, сік, пиво.

- Зважте: (малина, полуниці, капуста, картопля, курка, помідори).
- Покажіть: (яблука, апельсини, торт, піца, шинка, морозиво).
- Поміняйте: (риба, суп, салат, яблука, лимон, вино).
- Принесіть: (яєчня, капуста, сосиска, хліб, масло, сир).
- Загорніть: (булка, ковбаса, масло, сосиски, м'ясо, риба).

Давайте Поговоримо! / Let's Talk!
За столом / At the table

* 54. Read the dialogues and translate them.

- a) - Вам подобається піца?
 - Так, мені дуже подобається піца. А вам?
 - Так, мені теж.
- b) - Ви любите морозиво?
 - Так. А ще я люблю печиво.
 - А шоколад?
 - Не дуже.
- c) - Що ви любите їсти?
 - Я люблю суп, рибу та овочі.
 - Ви любите котлети?
 - Ні, я – вегетаріанець.
- d) - Я хочу їсти.
 - Хочеш бутерброд?
 - Звичайно.
 - З сиром чи з ковбасою?
 - З маслом і сиром.
 - Чай з цукром?
 - Так.
 - З молоком?
 - Ні, без молока.

** 55.

a) *Read the dialogue and translate it.*

Мама: Добрый день, Стів! Рада вас бачити. Як справи?
 Добровольець: Дякую, дуже добре.
 Мама: Хотите їсти?
 Добровольець: Так, дуже. Я голодний.
 Мама: У мене є борщ.
 Добровольець: О, я дуже люблю борщ.
 Мама: А ще є вареники з м'ясом.
 Добровольець: Дякую, я не їм м'яса. Я вегетаріанець.
 Мама: А що ви любите їсти?
 Добровольець: Мені подобається пюре, рис і салат.
 Мама: А що ви любите пити?
 Добровольець: Я дуже люблю апельсиновий сік.
 Мама: Добре, давайте¹ обідати.

¹ давайте – Let's..., why don't we...

b) *Write a dialogue you usually have with your host mother.*

** 56.

a) *Read the dialogue and translate it.*

Том: Добрый день!
 Оля: Добрый день! Рада вас бачити!
 Том: Я теж.
 Женья: Як життя?
 Том: Дякую, чудово.
 Женья: Прощу до столу.
 Оля: Пригортайтесь. Чим багаті, тим і раді¹.
 Том: Дуже смачний борщ!

Оля: Борщ смачний, тому що² тут є картопля, буряк, морква, помідори, капуста, цибуля, часник.
 Жєня: А ось варєники з м'ясом і капустою. Ви любите варєники?
 Том: Так, мені подобаються варєники з капустою, але я не їм варєники з м'ясом, тому що вони жирні. Мм-м, смачно! Ви чудовий кўхар!
 Оля: Дякую за комплімент. Ви п'єте вино?
 Том: Так, половину чарки, будь ласка. Я не п'ю багато.
 Жєня: У мене є тост : за дружбу!
 Том: За дружбу!
 Оля: А на десерт у нас пироги.

¹ Чим багаті, тим і раді. – Whatever we have we're happy to share.
² тому що – because

*** b) *Express your preferences.*

Model: Я не їм варєники з м'ясом, тому що вони жирні.

Я їм, тому що

Я не п'ю, тому що

Я люблю готувати, тому що

Мені подобається, тому що

Я їм на десерт, тому що

*** 57. Read and translate the text.

Жанна і Анатолій – чоловік і дружина. Вони люблять готувати їжу разом. У них велика кухня. Там вони снідають, іноді обідають і вечєряють.

На кухні у них є газова плита, стіл, холодильник і шафа для посуду. В шафі – ложки, ножі, виделки, тарілки і чашки. На сніданок Жанна любить їсти солодкі млинці зі сметаною, а Анатолію подобається білий хліб з маслом і ковбасою. Потім Жанна любить п'ити чай з лимоном, а Анатолій любить п'ити міцну каву без вершків. Обідають вони в кафе. Жанна любить рибу, а Анатолій любить м'ясо. Тому він часто їсть пельмені, варєники з м'ясом чи відбивну з рисом чи картоплею. Увечері вони купують продукти. Біля їхнього дому є магазин. Там можна купити свіжий хліб, молоко, ковбасу, сир, картоплю, спагєті, огірки, помідори і що-небудь солодке на десерт. Іноді вони купують морозиво. Жанні подобається вершковє, а Анатолію – шоколадне морозиво.

*** Рецепти/Recipes

*** 58. a) *Read and translate the dialogue.*

Юля: Я помітила¹, що ви чудовий кўхар і знаєте багато рецєптів. Яка ваша улюблена страва?

Олена: Ви знаєте, я люблю готувати деруні.

Юля: О, я обожнюю деруні. Але, на жаль², я не вмію їх готувати.

Олена: Це неважко³.

Юля: А які продукти треба⁴ для дерунів?

Олена: Картопля, цибуля, одне яйце, одна ложка борошна, сіль, перець, рослинна олія.

Юля: І як це готується?

- Олена: Спочатку⁶ треба терти картоплю і цибулю, потім додати яйце, борошно, сіль, перець і смажити як млинці.
- Юля: Це, правда, дуже легко. Я знаю, як готувати млинці. Але млинці можна готувати з начинкою⁷. А деруні?
- Олена: Деруні теж. І з м'ясом, і з грибами. І з начинкою, і без. Дуже смачно!

- ¹ помітити – to notice
² на жаль – unfortunately
³ неважко – (not) difficult
⁴ треба – to need

- ⁵ потім – then
⁶ спочатку – at first
⁷ начинка – filling

b) *Make up a dialogue using the words from the footnotes.*

*** 59. a) *Read and translate the text.*

Люда і Андрій – чоловік і дружина. Вони люблять готувати їжу разом¹. Вони снідають і обідають зазвичай² вдома, а вечеряють у ресторані.

На сніданок Люда любить свіжий пшеничний хліб з маслом і сиром, а Андрій їсть гарячу піцу. Піцу вони замовляють в «Піца-сервісі». Велика піца коштує 25 гривень, а, якщо ви замовляєте маленьку, це коштує 22 гривні. Андрій обожнює піцу з куркою і сиром. Люда терпіти не може курку, і тому³ вона іноді замовляє вегетаріанську піцу з овочами.

На обід вони готують український борщ. Це – кисло-солодка запашна⁴ овочева страва. Українці готують її дуже часто. Буряк – це інгредієнт номер один. Андрій спочатку тушкує буряк, а потім смажить моркву і цибулю. Добре, якщо у вас є м'ясо – свинина чи яловичина – це робить борщ ситнішим. Ну а Люда пече маленькі апетитні булочки – пампушки з часником, які⁵ їдять з борщем.

На друге вони дуже люблять готувати вареники з сиром і сметаною. Інгредієнти тіста для вареників: сіль, мука і вода. Це неважко! А замість⁶ сиру ви можете використати вишні, полуниці, яблука, груші, капусту, картоплю чи м'ясо. Це на ваш смак!

- ¹ разом – together
² зазвичай – usually
³ тому – that is why

- ⁴ запашна, ароматна – aromatic/fragrant
⁵ який – which
⁶ замість – instead

b) *Find the words from the text in the lines and make up sentences with them.*

c) *Find adjectives in the text for the nouns below.*

1)	хліб	4)	борщ
2)	піца	5)	страва
3)	піца	6)	булочка

d) *Complete the sentences using the text.*

Люда їсть

Андрій їсть

*** 60. *Read the recipes and have fun cooking.*

Борщ

Інгредієнти: м'ясо: яловичина, свинина чи
 курка, 1 буряк, 1-2 солодких

перчіни, 500 г капусти, 3-4
картопліни, 3-4 помідори, 1 цибуліна,
1 морквіна, лавровий лист, сіль,
перець - на ваш смак.

М'ясо варити до напівготовності. Нарізати картоплю і капусту, додати в каструлю з м'ясним бульйоном і варити далі. Смажити цибулю, моркву, потім додати третій буряк, помідори, солодкий перець і тушкувати на сковороді до напівготовності. Додати в бульйон. Варити до готовності. Спеції за смаком.

Млинці

Інгредієнти: 2,5 склянки молока, 5 столових ложок
борошна, 2 яйця, 1 столова ложка цукру,
0,5 чайної ложки солі, 0,5 чайної ложки
соди, 1 столова ложка оцту, 1 столова
ложка олії.

Яйце, сіль, цукор збити¹, додати борошно і молоко, змішати соду з оцетом і додати в тісто. Все добре перемішати. Готове тісто – рідке. Смажити на гарячій сковороді на рослинній олії.

¹ збити – to whip

В магазині. На базарі/At the Store. At the Market

* 61. a) *Read the dialogue.*

- У вас є рис?
- Так, ось.
- Скільки коштує один кілограм?
- 3,30.
- Дайте, будь ласка, кілограм.
- Будь ласка.

b) *Fill in the blanks.*

- 1) - Скільки хліб?
- Хліб коштує
- 2) - У вас апельсиновий сік?
- Ні. Є томатний.
- коштує?
- Сік коштує
- 3) - Скільки кілограм яблук?
- Дві гривні.
-, будь ласка, півкілограма.
- Ось, будь ласка.
- 4) - У є пиво?
- Так, є «Оболонь» і «Славутич».
-, будь ласка, «Оболонь». коштує пляшка?
- Одна гривня 45 копійок.

**** 62. Read the dialogue.**

- Я хочу купити м'ясо.
- Яловичину чи свинину?
- Свинину. А вона свіжа?
- Звичайно! У нас всі¹ продукти свіжі.
- Дайте кілограм. Скільки з мене?
- 12 гривень 50 копійок.
- Це дорого. Поступіться трішки.
- Ну, добре. 12 гривень.
- Дякую.

¹ всі – all

В Кафе. В Ресторані/At a Cafe. At a Restaurant

*** 63. Read and perform the dialogue.**

- Дуже смачний обід!
- Так. Мені теж подобається.
- Офіціант, дайте, будь ласка, рахунок.
- Ось, будь ласка.
- О, це гарний ресторан. Тут смачна і недорога їжа.

*** 64. a) Read and translate the text.**

Обід. Микола хоче їсти. Він дуже голодний. Він не любить готувати і їсть у кафе. Він читає меню і замовляє бульйон, бутерброд з сиром і пельмені. Йому дуже подобаються салати, і він замовляє один. Це – салат «Олів'є». Там є картопля, морква, огірок, яйце, цибуля, ковбаса і майонез. На десерт він любить шоколадне морозиво і фанту. Це – дуже гарне кафе. Там смачно і недорого готують.

b) Правда чи неправда? True or false?

1. Він дуже любить їсти у кафе.
2. Він замовляє суп і бутерброд з ковбасою.
3. Микола любить салати.
4. На десерт Микола їсть торт.
5. Це – дуже добре кафе.
6. В кафе готують смачно.

c) Answer the questions about the text.

1. Микола голодний?
2. Микола любить готувати?
3. Що читає Микола?
4. Що він замовляє?
5. Салат «Олів'є» з майонезом?
6. На десерт він п'є фанту чи колу?
7. Микола їсть ванільне морозиво?
8. В кафе дорога їжа?

**** 65. a) Read and perform the dialogue.**

Андрій: Це вільний стіл?

Офіціант: Так, сідайте, будь ласка. Ось меню. Що ви хочете

замовити?

Оксана: А що ви рекомендуєте?

Офіціант: Ми дуже смачно готуємо печеню зі свинини.

Оксана: Це – на друге. А що у вас на перше?

Офіціант: Наша фірмова страва – солянка.

Андрій: Солянка? А що це?

Офіціант: Це суп. Там багато інгредієнтів: овочі, ковбаса...

Андрій: Дайте дві порції солянки. І ще шашлик.

Оксана: А я хочу печеню зі свинини і ще салат.

Офіціант: Я раджу салат з крабами.

Оксана: Тільки не краби. Терпіти їх не можу! Я віддаю перевагу салату з капусти і помідорів і, будь ласка, без майонезу. І ще дві порції чорної ікри.

Офіціант: Які напої ви замовляєте?

Андрій: Принесіть сухе вино. Одну пляшку.

Офіціант: Грузинське¹ чи молдавське?

Андрій: На ваш смак².

...

Андрій: Дуже смачний обід. Я наївся.

Оксана: Так, це - гарний ресторан. Тут смачна і недорога їжа.

¹ грузинське – Georgian

² на ваш смак – up to your taste

b) Write in the names of the dishes from the dialogue into the table and add the names of the dishes you would like to have in that menu.

	Порція (г)	Ціна (грн.)
Перші страви		
▪	1/300	4.30
▪	1/200	0.80
▪	1/200	1.50
Другі страви		
▪	300	2.20
▪	300/50	3.57
▪	150/20	4.84
Напої		
▪	200	21.50
▪	200	11.60
▪	200	51.55
Десерт		
▪	200	2.10
▪	300	3.60
▪	100	6.80

*** 66. Make up sentences using the table below.

Model: На закуску Віктор хоче взяти салат з грибів.

	На закуску	На перше	На друге	На десерт	З напоїв
Я	салат з капусти	суп з галушками	вареники з м'ясом	морозиво з горіхами	кава з молоком
Віктор	салат з грибів	борщ зі сметаною	відбивна зі свинини	фрукти	чай з лимоном
Ольга	бутерброд з сиром	бульйон з грінками	смажена риба	тістечко «Каприз»	ананасовий сік
Тарас	салат з кальмарів	овочевий суп	куряча котлета	желе з вершками	молочний коктейль

*** 67. a) Read and translate the text.

Це – мій улюблений ресторан «Візит». Я часто¹ обідаю тут². Тут готують смачні обіди. Фірмова страва³ ресторану – плов з м'ясом чи вегетаріанський плов з грибами.

Ось вільний стіл. Тут серветки, ножі, виделки, тарілки. Офіціант дає меню. Я і моя подруга читаємо меню. Ми любимо здорову їжу⁴ і замовляємо дві порції плову з грибами. Моя подруга Тanya любить солодке і замовляє сириники. А я на дієті і десерт не замовляю. Я п'ю мультівітамінний сік. Офіціант дає рахунок, ми платимо і говоримо: «Здачі не треба!», - тому що нам дуже подобається сервіс.

¹ часто – often

² тут

³ фірмова страва – speciality of the house

⁴ їжу

b) Fill in the blanks. Use the words on the right.

1) Я часто тут.

2) Офіціант меню.

3) Я і моя подруга його.

4) Ми здорову їжу.

5) Ми дві порції плову

дає

любимо

п'ю

обідаю

платимо

Давайте Підведемо Підсумки!/Let's Sum Up!* 68. a) *Replace the pictures with words.*1) У мене є 2) Я люблю 3) Мені подобається 4) коштує три гривні.5) Я п'ю 6) Я люблю їсти на сніданок.7) Я люблю пити на обід.b) *Ask questions about the statements above.*

** 69. Interview three people and fill in the table.

ХТО	що їсть/п'є на сніданок	що їсть/п'є на обід	що їсть/п'є на вечерю	улюблена страва	улюблений напій

* 70. *Tell your host family about your food preferences and find out theirs.*** 71. *Write your everyday menu in Ukraine and the USA.**** 72. *Describe an average American diet and average Ukrainian diet. Use your observations.**** 73. *Act out a dialogue.*

Person 1. You are a salesperson who wants to sell at least one thing to a customer.

Person 2. You invited guests and promised to make pizza but you don't have the ingredients. Go and buy them.

*** Прохання і Пропозиції/ Asking for and Offering Suggestions

*** 74. Change the underlined sentence. Use the model.

Model: Я пропоную замовити піцу.

Як щодо того, щоб замовити піцу?

1. Вам слід пити воду без газу.
2. Давайте купимо морозиво.
3. Ви б хотіли скуштувати голубці?
4. Давайте пообідаємо у ресторані.
5. Я пропоную повечеряти разом.

*** 75. Translate the sentences into Ukrainian, using the section "Asking for and offering suggestions".

1. I suggest eating ice cream for dessert.
2. Let's have breakfast.
3. What about buying some meat for picnic?
4. You should eat a lot of soup.
5. Would you like a cup of tea with lemon?

*** 76. Read and translate the dialogues.

- 1) - Зараз гарна погода. Я пропоную поїхати до нас на дачу.
 - Чудово! Давайте поїдемо! Як щодо того, щоб купити м'ясо для шашликів?
 - Так, звичайно. Ви б хотіли піти зі мною на базар і допомогти вибрати м'ясо?
 - Без проблем. Ви не проти піти рано вранці?
 - Так, я згодна. Нам треба купити ще овочі і фрукти.
 - Нічого, якщо я запрошу мою сестру на пікнік?
 - Прекрасна ідея. У нас буде весела компанія.
- 2) - Ви не проти, якщо я куплю кавун на десерт?
 - Давай. Тут на базарі дуже смачні кавуни.
 - А як щодо того, щоб зварити кавунове варення?
 - Я думаю, не варто. Нам не слід їсти багато солодкого.

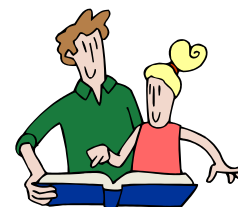
*** 77. You are going to have a party. Discuss different options for the menu having a conversation between an optimist and a pessimist. Pay attention to Perfective forms of the verbs in the table.

Model: Optimist: Я хотів би зварити борщ.

Pessimist: Я терпіти не можу борщ.

The options you have	Optimist	Pessimist
зварити плов		
спекти торт «Наполеон»		
приготувати вареники з сиrom		
потушувати картоплю з овочами		
почистити і порізати фрукти		

ON YOUR OWN. SELF- DIRECTED TASKS

1. Food Preferences.

Interview 5-10 Ukrainians (your HF, friends) and fill in the chart.

Ім'я	Любить		Не любить		Їсть на	Їсть на	Їсть на	Готує
	їсти	пити	їсти	пити	сніданок	обід	вечерю	

2. Recipes.

- Ask your HF to give you the recipe of a Ukrainian dish you liked, write it down, try to cook it together with the family.
- Give your HF the recipe of your favorite American dish, and suggest that you cook it together.

4. Diets.

Make up and write down a diet for

- yourself
- a vegetarian
- a person wanting to lose weight

5. Birthday Table.

You are going to have a Birthday Party. Prepare a list of food and drinks you are going to offer your guests.

6. Places To Get Food

Walking around the city/town pay attention to where different cafes, restaurants, food stores, bazaars are located and how to get to them. Write down the names of these places and their working hours.

7. Shopping List

You are going to a food store/bazaar. Of course, you need a shopping list.

Example: **Масло – 1 пачка**

Хліб – білий, 1 буханка

Make up your own shopping list.

8. Prices

Go to a food store / bazaar and check the prices. Take notes.

Example: **Сир, 1 кг – 15.60**

Масло, 1 пачка – 2.93

Then come back home and write a report. Remember the Genitive Case.

Example: **Один кілограм сиру коштує п'ятнадцять гривень шістьдесят копійок.**

Одна пачка масла коштує дві гривні дев'яносто три копійки.

You can compare the prices for the same products at different stores and bazaars and find the cheapest place.

9. *Food Plan*

Make up a list of food you need for a week (what and how much of it you need).

Go to the market/store, find out how much the products cost and how much you will have to pay for the amount you need. Using this information fill in the table.

Назва продуктів	Ціна	Кількість	Скільки коштує/ загальна сума?
Картопля	1 кг – 3 грн.	3кг	9 грн.

Share your observations with friends/ HF.

10. *Bargaining*

You want to cook an American dish with your HF. Make up a list of the products you need for that and go to the bazaar. But very soon you see that the prices are too high and you may end up not having enough money for everything. Try to bargain. The following phrases can be helpful:

Це дорого!

That's expensive!

Можна дешевше?

Can you sell it cheaper?

Tell your HF about your good bargain. Cook together.

11. *Open Your Restaurant.*

You are going to open your own restaurant. Make up a menu, giving a name to each dish, stating its ingredients and price for one portion. You can divide your menu into

- starters
- soups
- meat dishes
- salads
- drinks
- desserts

12. *Eating Out*

Go to a cafe /restaurant. Ask for the menu. Ask the waiter about the ingredients of this or that dish. Order your meal. Ask when it is going to be ready. Ask where the restroom is, if you can smoke there, etc.

Tell your HF/ friends about your Field Trip, what you liked and did not like there.

13. *Toasting*

Learn some toasts you like most and use them when dining out or visiting someone.

14. *Cross - Cultural Discussions.*

- a) Discuss the cultural aspects of eating out with your LCF/ HF/ Ukrainian friend.

These may include:

- how to get the attention of the waiter/waitress politely
- tipping
- paying
- description of certain regional foods

- b) Compare eating out in Ukraine and in America. Discuss the similarities and differences eating out in Ukraine.

You can do it over a meal, enjoying the food and the company. This is a good time for informal conversation, as well as an opportunity to use new phrases and vocabulary.

15. *Situations.*

- a) Час Обідати.

It is lunch break now. Suggest going out for lunch with a friend. Discuss where you will go and why.

- b) Повечеряємо Разом?

- You have been working hard all day. You need some rest. Call your friend and suggest that you have dinner together.
- Your friend is calling you to suggest have dinner together. Thank him/her for the invitation, ask where you will dine and at what time to meet.

- c) Що Ви Можете Порадити?

You have come to a restaurant you have never been to. Ask the waiter to recommend something good to eat.

SOME USEFUL TIPS FOR SELF- DIRECTED LEARNING

ЛЕКСИКА/ VOCABULARY

Flash Cards.

1. Prepare Flash Cards with the words and phrases from the chapter, mix them up and distribute them into categories:

- utensils
- dry goods
- spices
- vegetables
- fruit
- bread
- meat
- dairy products
- desserts
- drinks
- dishes
- restaurant/ cafe
- food store/ market
- adjectives
- verbs
- etc.

Saying the words out loud will help you remember them better.

2. Mix up the Flash Cards again and distribute them into two groups:

EDIBLE OBJECTS
INEDIBLE OBJECTS
3. Arrange a competition with your friends - Who can name more vegetables, more utensils, etc.
4. Using Flash Cards, make up Adj. + Noun word combinations.

- a) take an adjective and choose as many relative nouns as possible.

Example:

М'ЯСО	СОЛОНИЙ	СУП
КАПУСТА	ГРИБИ	

- b) now change the focus, take a noun and choose all relative adjectives to make up word combinations. Example:

СМАЧНИЙ	СОЛОДКИЙ	СВІЖИЙ
ХОЛОДНИЙ	СИР	ТОМАТНИЙ

- c) after you use the Flash Cards in this way, write these word combinations down. Do not forget to make sure the words agree in number, gender, etc. Example:

солоний сир (m) = солоний сир
 солоний м'ясо (n) = солоне м'ясо
 солоний капуста (f) = солоне капуста
 солоний гриби (pl) = солоні гриби

- d) Prepare two sets of cards:

- true Adj. + Noun word combinations.

Example: СОЛОДКИЙ ЦУКОР

- false Adj. + Noun word combinations.

Example: СОЛОДКА СІЛЬ

Mix both sets up. Pick up the cards one by one, read the phrases out loud and try to figure out which of them are true and which are false. You can do this activity with a friend.

5. Competition "Who Knows Ukrainian Cuisine The Best?"

The participants take turns to name a Ukrainian dish. The last person to name one wins. You can make the task more complicated and ask the participants to give the recipes of the dishes they name.

6. Tic-Tac-Toe.

From Chapter 1 you already know how to play this game. You can use it to practice the following phrases.

Скільки коштує...?	Покажіть, будь ласка...	Дайте рахунок, будь ласка!
Дайте, будь ласка...	У вас є...?	Де моя здача?
Це дорого.	Я вегетаріанець	Можна дешевше?

7. *Accumulating More Vocabulary.*

You already know a lot of vocabulary from this chapter. But in order to get to know more words you can begin reading the backs of food packages. Copy the new words and look them up in the dictionary. Make sure you use the new words as well as the old ones in speaking.

ГРАМАТИКА/GRAMMAR

I. *Numerals.*

To continue working with Numerals, you can use the activities suggested below.

1. *Guess The Page.*

Use any book. One person opens it to any page and asks the others to guess the page number. You can use the words **більше** (more) or **менше** (less) to direct the game.

2. *Bingo.*

Prepare some grids and fill them in with numbers from 1 to 100 (or any others).

Example:

1	18	12	16	51
23	87	70	86	14
94	49	55	92	27
62	30	83	74	39
11	25	61	37	48

One person starts calling out numbers randomly. Those who have the number in the grid, cross it out. The first person to have 5 numbers in a row (horizontal/vertical/diagonal) or all the numbers crossed out in the whole grid wins.

3. *Practice Ukrainian Money.*

a) *Matching Activity.*

You already have cards with Numerals from 1 to 100. Prepare 6 cards describing Ukrainian money.

Example:

ГРИВНЯ	КОПІЙКА
ГРИВНІ	КОПІЙКИ
ГРИВЕНЬ	КОПІЙОК

Now pick up the numbers one by one and choose the appropriate forms of these Nouns for them, pronouncing the whole word combination.

Example:

1	ГРИВНЯ	КОПІЙКА
24	ГРИВНІ	КОПІЙКИ
76	ГРИВЕНЬ	КОПІЙОК

b) *Auction Game.*

Each person gives a thing to be sold. One person plays as the auctioneer, the others try to buy their own things using the correct forms of the words for Ukrainian money.

II. Nouns.

1. The Accusative Case.

a) Using the vocabulary from the chapter choose appropriate nouns for the verbs and fill in the grid with these nouns in the Accusative Case. Example:

варіти (to boil)	смажити (to fry)	пекти (to bake)	готувати (to cook)	чистити (to peel)	їсти (to eat)	п'яти (to drink)
картоплю	м'ясо	торт	салат	цибулю	вареники	каву
спагеті	омлет	піцу	вечерю	буряк	ковбасу	воду
суп	котлети	курку	бутерброди	лимон	овочі	молоко

b) *Game "A Dumb Person At The Market"*

A dumb person (one of the participants) comes to the market to buy something. The sellers (other participants) have to find out what he/she wants asking Yes/ No questions and practicing the Accusative Case.

Example: **Ви хочете купити + Noun (Acc.)?** Do you want to buy?

2. The Genitive Case.

a) *What Is Missing?*

You can do the following activity with a friend/ friends. Put the Flash Cards with Nouns or pictures from the chapter on the table. Look at all of them for 20-30 seconds. Close your eyes and another person takes one or two cards from the table. Open your eyes and try to figure out what is missing and name it.

Example: **Тут немає + Noun (Gen.).** There is no here.

b) *Filling In The Table.*

From the vocabulary of the chapter choose the appropriate nouns and fill in the table changing them into the Genitive Case. Then go to a store / market and ask the salesperson how much these products cost. Fill in the table with the prices.

Example:

упако́вка	Noun (Gen.)	ко́штує
па́чка	ча́ю	
коро́бка		
паке́т		
ба́нка		
пля́шка		
скля́нка		
тарі́лка		
шма́ток		
півкі́ло		
кілогра́м		

3. Genitive and instrumental cases.

a) Make up a menu using Nouns in the Genitive and the Instrumental Cases.

Стра́ва	Без	з
Сала́т	Без майоне́зу	з майоне́зом

Practice this menu at home.

b) When you go to a cafe, look at the menu and find words in the Genitive and Instrumental cases.

4. To practice cases more, you can take an article in a newspaper or a magazine and try to find examples of Nouns in the Accusative Case, Genitive Case and Instrumental case.

III. Verbs.

Continue your Book of Verbs. Add the new verbs from this chapter, conjugating them in the Present Tense and giving their Imperative forms. Do not forget about “the Verb of the Week”.

СПІЛКУВАННЯ/COMMUNICATION

1. Phrases Lists.

Make up a list of words and phrases most commonly used during a meal. Place this list in the kitchen over the dining table and make sure you use them every time you are having a meal.

2. Interviews.

If you begin to interview people on their food preferences, very soon you may come to interesting discoveries, e.g. not all Ukrainians LOVE salo or drink that much vodka, as you may think at first.

3. *Book of Recipes.*

You can begin your own book of recipes in Ukrainian, where you will enter the dishes you liked most or those that are quite simple to cook. This book will help you at your site where you will need to cook for yourself.

4. *American Recipes.*

Ukrainians would like to learn to cook some American dishes, especially your Host Mom who would like to know what food you are used to. You can always share those recipes with people (in Ukrainian, of course).

5. *Shopping.*

Each time you go to a food store/ market/ restaurant, try to use every opportunity to practice speaking: ask the shop assistants and waiters questions (even if you know everything), use this chance even to just socialize.

НАСОЛОДЖУЙСЯ! / ENJOY IT!

Ідіоми / Idioms

You already know how to work with idioms. Here are some more for your collection.

Idiom	Translation	Your Interpretation	Its Meaning / When It Is Used	English Equivalent
У мене вовчий апетит.	I have a wolf's appetite.			
Помираю від голоду.	I am dying of hunger.			
Ні риба, ні м'ясо.	Neither fish nor meat.			
Чим багаті, тим і раді.	What we are rich in, we are happy to share.			
Хліб-сіль / зустрічати з хлібом-сіллю.	Bread-and-salt / Meet with bread-and-salt.			
З ним кашу не зваріш.	You won't cook kasha with him.			
Сітий голодному не товариш.	The satisfied doesn't understand the hungry.			
На чужій каравай рот не відкривай.	Don't open your mouth for someone's pie.			
Стіл ломиться.	The table is breaking.			

Some proverbs with numbers for you.

Одін в полі не воїн.	One is not a warrior in the field.			
Сéмepo oднoгo не чекають.	Seven people do not wait for one.			

Жарты/Jokes

Read the following jokes, look up the new words in the dictionary. Make up a list of words from these jokes that are relevant to the chapter but are not in it. Retell the jokes you like best to your friends. You can also translate these jokes into English and share them with your friends.

1. Улюблена страва.

Дружина: Тобі подобається, як я готую?

Чоловік: Дуже!

Дружина: А що із моїх страв тобі подобається найбільше?

Чоловік: Бутерброд.

2. Ласунчик.

Батько: Скільки буде два плюс два?

Син: Чотири.

Батько: Правильно. Молодець. Ось тобі чотири цукерки.

Син: Якби я знав, що ти дасиш мені цукерки, я б сказав шістнадцять.

3. Математик.

На столі лежало 2 яблука.

- Скільки яблук лежить на столі? – запитав батько сина.
- 3 яблука, – відповів син.
- Хіба ти не бачиш, що там 2 яблука?
- Ні, три.
- Добре – сказав батько, – я візьму одне яблуко, мама візьме друге яблуко, а те, що залишиться, візьмеш ти.

4. Відразу після весілля дружина вирішила приготувати для чоловіка щось смачненьке. Коли чоловік повернувся з роботи, він застав її в сльозах.

- Що трапилося, люба? – запитав він.
- Це жахливо, милий. Перший раз в житті я спекла для тебе пиріг з м'ясом, але його з'їла наша кішка. Що тепер робити?
- Не хвилюйся, люба. Все буде добре. Ми купимо нову кішку.

5. Один молодий чоловік обідав у дуже економної дами. Він встав із-за столу абсолютно голодний. Господиня люб'язно сказала йому:

- Прошу вас як-небудь прийти до мене пообідати.
- Із задоволенням, – відповів гість, – хоч зараз.

6.

- Офіціант, принесіть мені біфштекс!
- Із задоволенням.
- Можна без задоволення, але обов'язково з картоплею.

7. У рестора́ні відвідувач зверта́ється до офіці́анта:

- Ви́бачте, що ви мені принесли́, чай чи ка́ву?
- А ви не відчува́єте різни́цю?
- Ні.
- Тоді, якé це ма́є значення?

Вірш/Роем

Смачний пиріг.

Па́дав сніг на поріг,
Кіт злі́пів собі пиріг.
По́ки сма́жив,
По́ки пік,
То пиріг водо́ю стік.
Кіт не знав,
Що на пиріг
Тре́ба тісто, а не сніг.

Пісня/Song

Варе́нички.

А мій мі́лий
Варе́ничків хо́че.
А мій мі́лий
Варе́ничків хо́че.
Наварі́, мі́лая,
Наварі́, мі́лая,
Наварі́, ух-ха-ха,
Моя́ чорнобри́вая.
Ой, дров же нема́є,
Мі́лий мій миле́нький
Ой, дров же нема́є,
Го́лубе сизе́нький.
Наруба́й, мі́лая,
Наруба́й, мі́лая,
Наруба́й, ух-ха-ха,
Моя́ чорнобри́вая.
Та й сил же нема́є,
Мі́лий мій миле́нький,
Та й сил же нема́є,
Го́лубе сизе́нький.
Помира́й, мі́лая,
Помира́й, мі́лая,
Помира́й, ух-ха-ха,
Моя́ чорнобри́вая.
З ким ти бу́деш дожива́ти,
Мі́лий мій миле́нький,

З ким ти будеш доживати,
Гóлубе сизéнький?

Із кúмою, мíлая,
Із кúмою, мíлая,
Із кúмою, ух-ха-ха,
Моя́ чорнобрíвая.

А мій мíлий
Варéничків хóче.
А мій мíлий
Варéничків хóче.

Наварю́, мíлий мій,
Наварю́, мíлий мій,
Наварю́, ух-ха-ха,
Мíлий чорнобрíвий мій.

Пові́р'я/ Superstitions

They say:

- When giving the borrowed utensil back put something into it (at least a piece of bread).
- If you put too much salt into a dish, it indicates that you are in love.
- If you eat from one spoon with someone – you will soon quarrel.
- Never throw bread away – bread is sacred.
- Don't eat on the corner of the table or you won't get married for seven years.
- If you drop a tableware item at a meal – you will have a guest.
- If an apple falls off the table – your darling will come.
- If you eat moldy bread you will swim well and won't be afraid of storms.
- If a cat eats boiled peas – it will go deaf.
- A belch means the soul is talking to God / or if you belch up – you will be either drinking or beaten up.

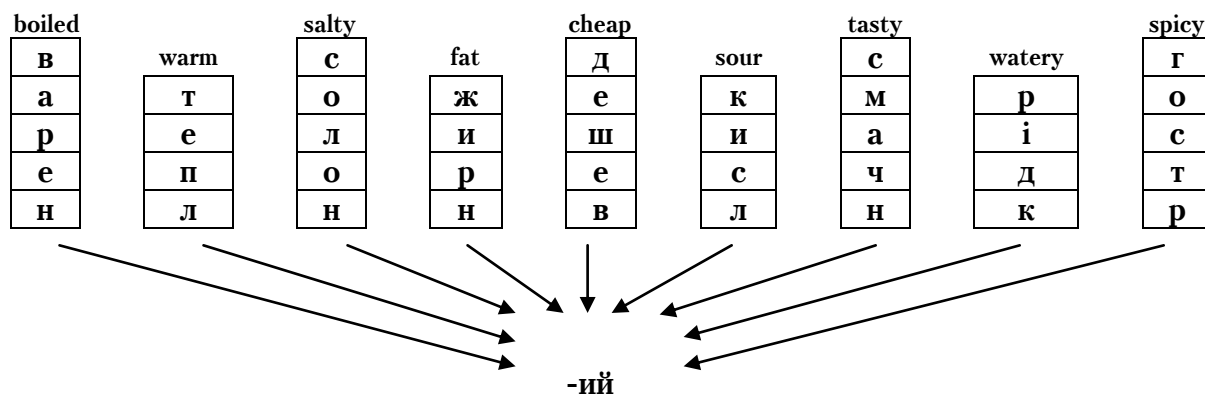

Observe your HF and other Ukrainians if they know and follow these superstitions.

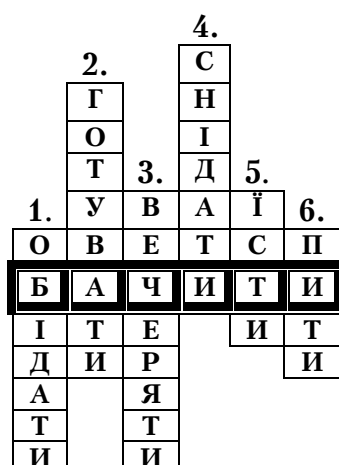

Keys to the Exercises

4.

6.

- 1) to have lunch
- 2) to cook
- 3) to have dinner
- 4) to have breakfast
- 5) to eat
- 6) to drink

7. кип'ятіти
мішати
різати
чистити
терти

варіти
перчити
солити
смажити
платити

9. а) апельсин
б) м'ясо
в) сир
г) рис
г) гірчіця
д) чай
е) желе
є) бульйон
ж) смачний
з) обід
і) готувати
ї) гривня
и) арахіс

- й) карамель
- к) ўстриця
- л) крохмаль
- м) морська
- н) напівсолódке
- о) зелений
- п) лóжка

* 11. б)

sg	pl	pl	sg
суп	супі	ягоди	ягода
бутербрóд	бутербрóди	ресторáни	ресторáн
салáт	салáти	пакéти	пакéт
цукéрка	цукéрки	гра́ми	грам
помідóр	помідóри	яблyка	яблyко
йóгурт	йóгурти	яйця	яйцé
яйцé	яйця	грибі	гриб
вино́	віна	обіди	обід
пельмéнь	пельмéні	огіркí	огіро́к
апельсiн	апельсiни	пiци	пiца
буря́к	буря́кі	ковба́си	ковбаса́

* 12. Со́ки, бу́лки, горі́хи, пиро́гі, сосі́ски, ка́ші, пúдинги, борщі́, шашли́кі, варéники, гру́ші.

- ** 13. 1. виногра́д
 2. карто́пля
 3. цибу́ля
 4. буря́к, капу́ста, квасо́ля, мо́рква, цибу́ля
 5. горо́х
 6. виногра́д
 7. петру́шка
 8. часни́к
 9. м'ясо́
 10. хлі́б
 11. проду́кти, рис, сир, ма́сло, цу́кор, молоко́

- ** 14. а) 1. до́брі ри́бні (м'я́сні) консе́рви
 2. сма́чні вершкі́
 3. свіжі́ дріжджі́
 4. до́вгі спаге́ті
 5. солóні макарóни
 6. фальші́ві гро́ші

* 15. Скільки ко́штує: шокола́д, ку́рка, хлі́б, мо́рква, салáт, вода́, м'ясо́,
 виногра́д, ко́ка-ко́ла, сі́к?
 Скільки ко́штують: банáни, фру́кти, овóчі, помідóри, сосі́ски, вершкі́,
 макарóни?

- * 17. 1. їсі
2. їсте
3. їсти
4. їсть
5. їмо
6. їдять
7. їм.

- * 18. 1. п'ють
2. п'є
3. п'єте
4. п'ю
5. п'ємо
6. п'єш
7. п'є
8. п'ємо.

- * 19. Я (не) люблю: фрукти, овочі, піцу, торт, полуниці, пиво, картоплю.
Я (не) хочу: шоколад, капуста, помідори, гриби, кашу, м'ясо, вареники.
Я (не) хочу їсти: сметану, ковбасу, ікру, моркву, квасолю, шинку, коріцю, гірчицю, масло, яйця.
Я (не) хочу пити: сік, кока-колу, каву, какао.

- * 20. 1. рибу.
2. гриби.
3. піцу.
4. пиво.
5. курку.
6. фрукти.
7. шашлик.
8. морозиво.
9. полуниці.

- ** 21. На базарі я хочу купити картоплю, капусту, буряк, моркву, квасолю, м'ясо, цибулю. Сьогодні моя мама готує борщ на обід. А зараз моя мама смажить м'ясо. Я дуже люблю їсти смажене м'ясо. Це смачно. Ще я люблю пити фруктовий сік і мінеральну воду.

- ** 22. Сьогодні ми з друзями готуємо обід. Ми купили продукти. Сьогодні ми варимо юшку, смажимо курку, печемо млинці і робимо салат. Мій друг Олég добре готує м'ясо. Він завжди смажить біфштекси, котлети, яловичину і свинину. Він ріже курку, солить і перчить м'ясо, додає майонез і спеції. Я завжди чищу картоплю, тру моркву і буряк, ріжу рибу і овочі для салату і варю юшку. Юшка – це рибний суп. Потрібно не забути посолити і покуштувати бульйон, додати спеції.

Я терпіти не можу мити посуд. Мої друзі мийуть тарілки і каструлі, я витираю ложки, виделки, чашки.

- *** 23. 1. Він хотів би пиво.
2. Вона хотіла б воду.
3. Я хотів би сік.
4. Вона хотіла б курку.
5. Я хотіла б пельмені.
6. Ми хотіли б молоко.

- *** 24. Ендрю хотів би: суп, салат, піцу, воду.
 Скотт хотів би: бутерброд, вареники, капусту, сік.
 Джон і Дейв хотіли б: голубці, сметану, шашлик, салат, воду.
 Марія хотіла б: ікру, бутерброд, млинці, чай.
 Емі хотіла б: сир, хліб, оливки.
 Річард хотів би: котлету, картоплю, капусту, пиво.
 Міла і Таня хотіли б: морозиво, торт, полуниці, вершки.
- * 25. a) У мене немає: цукру, солі, кави, молока, чаю, салату, супу, борщу, часнику, кефіру, хліба, маргарину, масла, сиру, курки, води, капусти, яєчні, шинки.
 b) **masculine:** цукру, чаю, салату, супу, борщу, часнику, кефіру, хліба, маргарину, сиру;
neuter: молока, масла,
feminine: солі, кави, курки, води, капусти, яєчні, шинки.
- ** 26. 1. лимонів, соків, йогуртів, бутербродів, млинців, апельсинів, бананів, помідорів, салатів, грибів, пельменів, сухарів;
 2. груш, котлет, яблук, ягід;
 3. кюрок, шоколадок, цукерок, сосісок, булок, серветок, креветок.
- ** 27. 1. фруктів, яблук, бананів, апельсинів, груш, ягід;
 2. овочів, помідорів, огірків, грибів, баклажанів, салатів;
 3. булок, пиріжків, пряників, сосісок, яєць, макаронів;
 4. соків, голубців, вареників, дерунів, сирників, котлет.
28. * a) суп без м'яса, кава без цукру, салат без майонезу, салат без цибулі, кава без кофеїну, вода без газу, хліб без масла, торт без крему, борщ без сметани, бутерброд без сиру, коктейль без алкоголю, кава без молока, спагеті без часнику, борщ без квасолі, каша без масла, котлета без м'яса, пельмені без оцту, м'ясо без сала.
 ** b) обід без котлет, салат без помідорів, картопля без грибів, тісто без яєць, вареники без ягід, десерт без бананів, чай без пряників, пюре без сосісок, меню без дерунів, морозиво без фруктів, рис без овочів, пиріг без яблук.
- * 29. Я хочу небагато/трохи: цукру, чаю, кави, сметани, сиру, піци, йогурту, масла, каші, соку, пива, води, торта, супу, борщу, салату, курки, омлету, плову, м'яса, редіски, риби.
30. ** a) 1. пляшка – води, соку, вина, пива, горілки, коньяку, молока, бренді, віскі;
 2. склянка – чаю, компоту, какао, кефіру, кави;
 3. шматочок – цукру, торта, хліба, масла, сиру, сала, піци;
 4. кілограм – цукру, солі, риби, картоплі, капусти, бананів;
 5. банка – кетчупу, соку, квасолі, кукурудзи, сметани, соусу.
- * 31. Дайте, будь-ласка, три помідори, дві діні, чотири компоти, два лимони, чотири булки, два соки, три салати, дві цукерки, чотири кави, два яблука, три печива, дві курки, чотири апельсини, три пива, два вареники.

**** 33.** 100 грамів сиру коштують 22 гривні. 100 грамів ікри коштують 35 гривень. 1 кілограм картоплі коштує 2 гривні 50 копійок. Пакет соку коштує 4 гривні 25 копійок. пляшка пива коштує 3 гривні 40 копійок. Пачка масла коштує 3 гривні 20 копійок. Коробка печива коштує 8 гривень 50 копійок. Банка кави коштує 12 гривень. Половина хліба коштує 60 копійок.

34. * а) суп з м'ясом, кави з цукром, салат з цибулею, кави з кофеїном, вода з газом, хліб з маслом, торт з кремом, борщ із сметаною, бутерброд з сиром, кави з молоком, спагеті з часником, борщ з квасолею, каша з маслом, вареники з м'ясом, пельмені з овцям.

**** б)** салат з помідорами, картопля з грибами, тісто з яйцями, борщ із спеціями, вареники з ягодами, десерт з бананами, чай з пряниками, пюре із сосисками, меню з дерунами, морозиво з фруктами, рис з овочами, пиріг з яблуками.

**** 35. 1.** Я їм пиріг з яйцям, м'ясом, капустою, картоплею, маком, родзинками, сиром.

2. Я люблю пиріжки з грибами, яйцями, вишнями, яблуками, абрикосами, ягодами.

3. Я п'ю каву з цукром; чай з лимоном, молоком, печивом, вершками.

**** 36. 1.** Я люблю чай з молоком, але без цукру.

2. Мені подобається бутерброд з сиром, але без ковбаси.

3. Мій друг любить каву з цукром, але без коньяку.

4. Моя сестра любить млинці з маслом, але без меду.

5. Мій брат любить салат з помідорами, але без цибулі.

6. Ми їмо борщ з хлібом, але без часнику.

7. Я хочу вареники з ягодами, але без сметани.

8. Я б хотів салат з куркою, але без майонезу.

9. Ви хочете вареники з м'ясом чи без м'яса?

37. * а) Дешева сметана, дороге пиво, свіжа риба, смачні цукерки, гаряча піца, солодкий виноград, солоні помідори, холодне молоко.

*** 38. 1.** Це кислий лимон. **2.** Це гаряча кави. **3.** Це холодне пиво. **4.** Це шоколадні цукерки. **5.** Це апельсиновий сік. **6.** Це гіркий перець. **7.** Це апетитна піца. **8.** Це солодке морозиво.

*** 43. 1. Мені не подобається копчена риба. 2. Йому подобається смажена картопля. 3. Нам подобається апельсиновий сік. 4. Їм подобається темне пиво. 5. Тобі подобаються солодкі яблука. 6. Їй подобаються домашні котлети.

*** 44. 1. У мене немає чистої каструлі.
2. У нього немає холодного пива.
3. У неї немає кип'яченої води.
4. У тебе немає вишневого соку?
5. У нас немає свіжого хліба.
6. У вас немає солоних огірків?
7. Дайте мені, будь-ласка, трохи лимонного соку.
8. Я п'ю багато мінеральної води.
9. Вони їдять багато свіжих овочів.
10. Він їсть мало молочних продуктів.
11. В цьому ящику мало стиглих помідорів.

*** 45. 1. Джон хоче купити свіжий хліб.
2. Я люблю темне пиво.
3. Дайте, будь-ласка, невелику рибу.
4. Передайте, будь-ласка, білу чашку.
5. Я люблю шоколадні цукерки.
6. Оксана їсть вершкове морозиво.
7. Я люблю сухе червоне вино.
8. На сніданок я їм варене яйце, чорний хліб, голландський сир і п'ю гарячий чай або не дуже солодке какао.

*** 46. Я люблю ресторан "Старе місто". Я часто вечеряю там. Це дуже приємне місце. Зазвичай я замовляю овочевий салат, грибний суп, печеню або смажену курку, білий хліб або лаваш. Я люблю червоне міцне вино. Але сьогодні я хочу змінити правила. Я буду їсти червону ікру, курячу відбивну, шоколадне морозиво і заварні тістечка. Я буду пити біле напівсолодке шампанське і чорну каву по-турецьки. Я обожнюю каву по-турецьки.

*** 47. кавовий напій, гаряча піца, молочний суп, дорогий обід, дешева квасоля, вишневий компот, нова сковорідка, скляна чашка, гострий ніж, солодкі фрукти, свіже молоко.

*** 48. кислий – кисліший – найкисліший;
дорогий – дорожчий – найдорожчий;
дешевий – дешевший – найдешевший;
гарячий – гарячіший – найгарячіший;
свіжий – свіжіший – найсвіжіший;
гострий – гостріший – найгостріший;

*** 49. 1. Яблуко смачніше за грушу.
2. Виноград дешевший за ананас.
3. Апельсин солодший за лимон.
4. Банани дорожчі за яблука.
5. Смажена гуска смачніша за ковбасу.
6. Сирі овочі корисніші за варені овочі.

*** 52. a)

Infinitive Imp.	Imperative sg	Imperative pl
міти	мий	мійте
піти	пий	пійте
їсти	їж	їжте
різати	ріж	ріжте
давати	давай	давайте
готувати	готуй	готуйте
відкривати	відкривай	відкривайте
закривати	закривай	закривайте
смажити	смаж	смажте
солити	соли	соліть
куштувати	куштуй	куштуйте
наливати	наливай	наливайте

b)

Infinitive Perf.	Imperative sg	Imperative pl
поміти	помий	помійте
випити	випий	випийте
з'їсти	з'їж	з'їжте
порізати	поріж	поріжте
дати	дай	дайте
приготувати	приготуй	приготуйте
відкрити	відкрий	відкрийте
закрити	закрий	закрийте
підсмажити	підсмаж	підсмажте
посолити	посоли	посоліть
покуштувати	покуштуй	покуштуйте
налити	налий	налийте

- *** 53. 1. Зважте: малину, полуниці, капуста, картоплю, курку, помідори.
 2. Покажіть: яблука, апельсини, торт, піцу, шинку, морозиво.
 3. Поміняйте: рибу, суп, салат, яблука, лимон, вино.
 4. Принесіть: яєчню, капусту, сосіску, хліб, масло, сир.
 5. Загорніть: булку, ковбасу, масло, сосіски, м'ясо, рибу.

- *** 74. 1. Як щодо того, щоб піти воду без газу?
 2. Як щодо того, щоб купити морозиво?
 3. Як щодо того, щоб скуштувати голубці?
 4. Як щодо того, щоб пообідати у ресторані?
 5. Як щодо того, щоб повечеряти разом?

- *** 75. 1. Я пропоную їсти морозиво на десерт.
 2. Давайте снідати.
 3. Як щодо того, щоб купити м'ясо на пікнік?
 4. Вам потрібно їсти багато супу.
 5. Хочете чашку чаю з лимоном?

TIME. WEATHER

Час. Погода

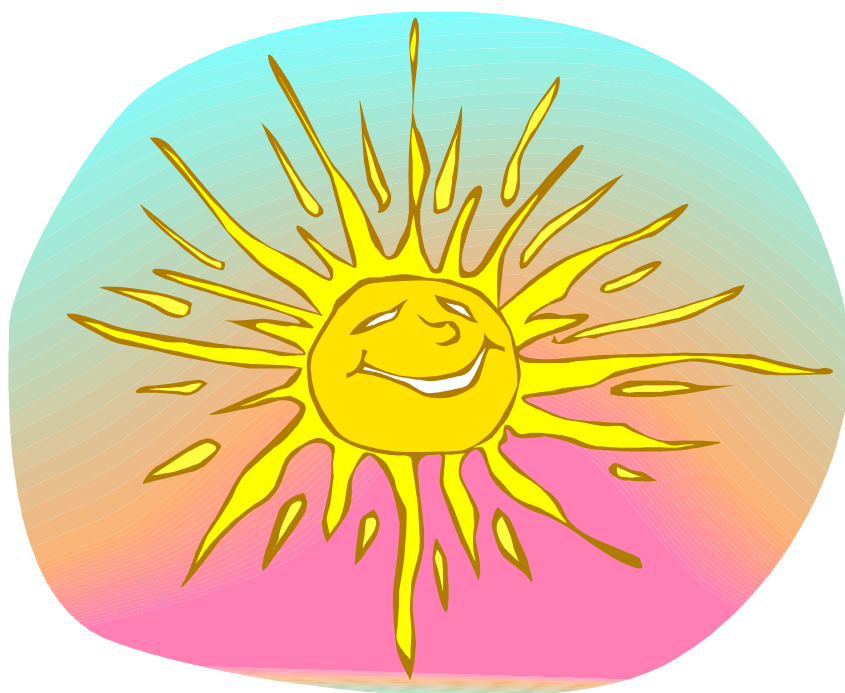

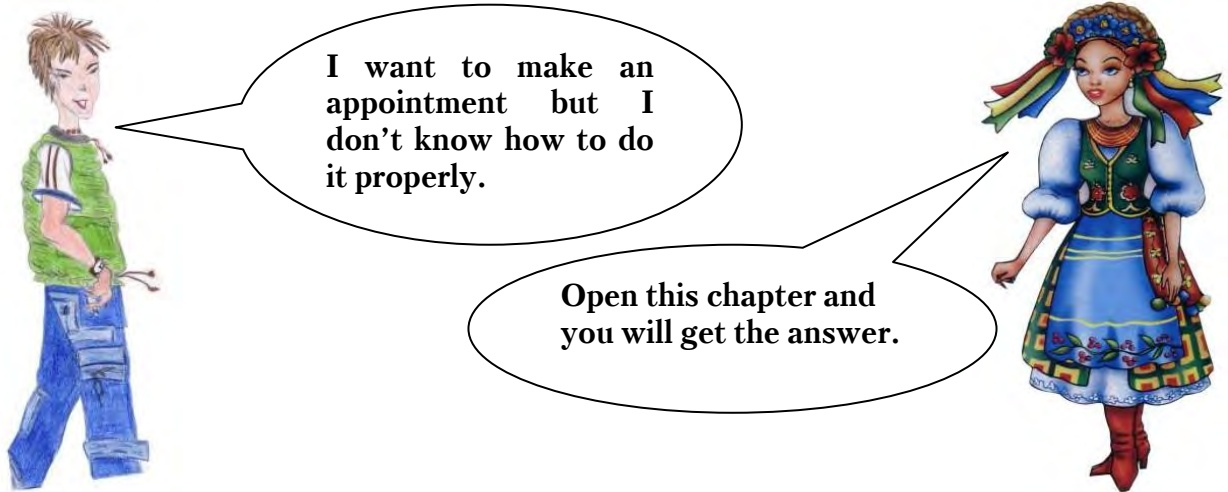
Table of Contents

I. Competences	148
II. New Vocabulary	150
III. Just Try It!	158
□ Vocabulary exercises	158
□ How to:	
• Ask and Tell Time	164
• The First and the Second Thirty Minutes of an Hour are Formed	166
• How to Ask and Tell “When”	167
• Distinguish Time of the Day	172
• Say “Some Time Ago”	174
• Say That You Will Do Something in the Future	174
• Say “In a Day / Month / Year”	176
• Use the Days of the Week	178
• Describe Months	181
• Ask and Tell the Date	181
• Tell What Day, Month, Year is now	184
• Explain When Something Happened	184
• Describe the Weather	185
□ Complex Sentences with Adverbial Clauses of Time	187
□ Complex Sentences with Clauses of Condition	188
□ How to:	
• Describe Daily Routine	189
• Form Reflexive Verbs	190
IV. Let’s Talk!	191
□ Time / Date / Month	191
□ Time. Daily Routine	192
□ Seasons. Weather	193
□ An Appointment	198
V. Let’s Sum Up!	199
VI. On Your Own	
□ Self-Directed Tasks	
□ Tips for Self-Directed Language Learning	
• Vocabulary	
• Grammar	
• Communication	
□ Enjoy it!	
• Idioms	
• Jokes	

• Poem-----	209
• Song-----	210
• Superstitions-----	210

VII. Keys to the Exercises-----	212
--	------------

ЧАС. ПОГОДА TIME. WEATHER

You will be able to:

- Tell the time and date
- Use the days of the week and months of the year
- Ask for the time/Tell time
- Make an appointment
- Understand a weather forecast and the Celsius temperature scale
- Identify daily routines

Нові слова/ New vocabulary

<u>Годинник</u> * Котра година? Друга тридцять. Коли? О другій тридцять. ** Друга година тридцять хвилин. О другій годині тридцять хвилин. *** Пів на третю. Двадцять (хвилин) на третю. За двадцять (хвилин) третя. О котрій годині? * секунда хвилина година <u>Доба</u> * ранок (уранці) день (удень) вечір (увечері) ніч (уночі) ** світанок/ на світанку <u>Тиждень</u> * Який сьогодні день? Сьогодні вівторок. понеділок (у понеділок) вівторок (у вівторок) середа (у середу) четвер (у четвер) п'ятниця (у п'ятницю) субота (у суботу) неділя (у неділю) позавчора вчора сьогодні завтра післязавтра ** вихідний день вихідні робочий день відпустка канікули свято	<u>Clock</u> What time is it now? 2:30 / 14:30 When? At 2:30 2:30 At 2:30 2:30 (half past two). 2:20 (twenty minutes past two). 2:40 (twenty minutes to three). At what time? second minute hour <u>A day/ 24 hour period</u> morning (in the morning) day (in the day time) evening (in the evening) night (at night) dawn/ at dawn <u>A week</u> What day is today? Today is Tuesday. Monday (on Monday) Tuesday (on Tuesday) Wednesday (on Wednesday) Thursday (on Thursday) Friday (on Friday) Saturday (on Saturday) Sunday (on Sunday) the day before yesterday yesterday today tomorrow the day after tomorrow a day off the weekend a working day vacation vacation (at school or college) holiday
---	---

день народження *** бўдень бўдні святковий день <u>Сезон (Порá Рóку)/Місяць</u> * Яка́ за́раз порá рóку? За́раз лі́то. Який за́раз місяць? За́раз че́рвень. зима́ (взі́мку) грудень (у грудні) січень (у січні) лю́тий (у лю́тому) весна́ (навесні) бе́резень (у бе́резні) кві́тень (у квітні) тра́вень (у тра́вні) лі́то (влі́тку) че́рвень (у че́рвні) лі́пень (у лі́пні) се́рпень (у се́рпні) о́сінь (восе́ні) ве́ресень (у ве́ресні) жо́втень (у жо́втні) листопа́д (у листопа́ді) Ко́ли ваш день наро́дження? Мій день наро́дження у грудні. Яке́ сьо́годні́ число́? Сьо́годні́ шóсте. ** Сьо́годні́ шóсте гру́дня. Ко́ли ви наро́дились? Я наро́дився (m)/ наро́дилась (f) шóстого гру́дня. Який за́раз рік? За́раз дві́ тисячі́ четве́ртий рік. *** Шóстого гру́дня дві́ тисячі́ четве́ртого ро́ку. У дві́ тисячі́ четве́ртому ро́ці. <u>Як до́вго?/Скільки́ ча́су?</u> * день ти́ждень місяць рік календа́р ** 1 день, ти́ждень, місяць, рік.	birthday black-letter day, workday, week-day weekday(s), working days red-letter day, holiday <u>Season/Month</u> What season is it now? It is summer now. What month is it now? It is June. winter (in winter) December (in December) January (in January) February (in February) spring (in spring) March (in March) April (in April) May (in May) summer (in summer) June (in June) July (in July) August (in August) autumn (in autumn) September (in September) October (in October) November (in November) When is your birthday? My birthday is in December. What date is it today? Today is the sixth. Today is the sixth of December. When were you born? I was born on the sixth of December. What year is it now? It's 2004. On the sixth of December 2004. In 2004. <u>How long?</u> day week month year calendar 1 day, week, month, year.
---	--

2 – 4 дні, тижні, місяці, ро́ки. 5 – 20 днів, тижнів, місяців, ро́ків.		2 – 4 days, weeks, months, years. 5 – 20 days, weeks, months, years.	
годину	тому́	an hour	ago
день		a day	
ти́ждень		a week	
місяць		a month	
рік		a year	
че́рез	годину	in	
	де́нь		
	ти́ждень		
	місяць		
	рік		
ко́жен день/ щодня́		every day/ month/ year	
ко́жен ти́ждень/ щоти́жня		every week	
ко́жен місяць/ щомісяця		the whole day/ month/ year	
ко́жен рік/ щоро́ку		the whole week	
ці́лий день/ місяць/ ти́ждень/ рік		all day/ month/ year	
увесь день/ місяць/ ти́ждень/ рік		all week	
мину́лого ра́зу/ насту́пного ра́зу		last time/ next time	
мину́лого ро́ку		last year	
насту́пного ро́ку		next year	

квартáл		three months (quarter of the year)	
піврі́ччя		half a year	
високóсний рік		leap year	
ві́чність		eternity	
нескінче́нність		infinity	
у мину́лому		in the past	
у майбу́тньому		in the future	
напередо́дні		the day before; on the eve (of)	
*			
ча́сто		often	
рі́дко		rarely	
завжди́		always	
ніко́ли (не)		never	
зазвичáй		usually	
і́нколи/ іноді́		sometimes	
за́раз		right now	
пі́зніше/ по́тім		later	
**			
пості́йно		constantly	
пі́зно		late	
ра́но		early	
споча́тку		first	
давно́		long ago	
нещода́вно		not long ago	
ско́ро/ незаба́ром		soon	
(не)до́вго		(not) for a long time	
шви́дко		fast	
пові́льно		slowly	
ще		yet, still	

вже	already

зрідка	(every) now and then; from time to time, occasionally
поступово	gradually, insensibly, little by little
крок за кроком	step by step
ра́птом	suddenly
раптов́о	all of a sudden
нега́йно	immediately, at once
тимчасово́	temporarily
<u>Клімат/Пого́да</u>	<u>Climate/ Weather</u>
*	
Яка́ сьо́годні по́года?	What is the weather like today?
Сьо́годні те́пло.	It is warm today.
Яка́ по́года бу́ла учо́ра?	What was the weather like yesterday?
Учо́ра бу́ла га́рна по́года.	The weather was nice yesterday.
Учо́ра бу́ло жа́рко/був дощ.	It was hot yesterday./ It was raining yesterday.
Яка́ по́года бу́де за́втра?	What will the weather be like tomorrow?
За́втра бу́де хо́лодно/бу́де сніг.	It will be cold tomorrow./ It will snow tomorrow.
*	
прогно́з погो́ди	weather forecast
те́пло	warm
жа́рко/ спеко́тно	hot
прохо́лодно	chilly
хо́лодно	cold
морóз	frost
сніг	snow
со́нце	sunny
вітер	wind
дощ	rain
**	
хма́рно	cloudy
я́сно	it is clear
хма́рно/ похму́ро	overcast
ду́шно	stuffy
воло́го	humid
сли́зько	slippery/icy
тума́н/ туманно́	mist(y)/ fog(gy)
хма́ра	cloud/ rain cloud
світи́ть со́нце	the sun is shining
дме вітер	the wind is blowing
о́пади	precipitation
іде́ дощ	it is raining
зли́ва	heavy shower
град/ іде́ град	hail/ it is hailing
іде́ сніг	it is snowing
снігопа́д	snowfall
іній	hoar-frost
лі́д	ice
Температу́ра +12 ⁰ С (плюс 12 гра́дусів)	The temperature is +12 ⁰ С.

Температу́ра -12⁰С (мінус 12 гра́дусів) Температу́ра за Це́льсієм. по Фа́ренгейту. *** бу́ря урага́н торна́до цуна́мі тайфу́н завірю́ха грім/грім гримі́ть гроза́ бліскавка роса́ серпа́нок калю́жа ра́йдуга, весе́лка за́морозки гололі́д/ожеле́диця відлі́га буру́лька по́вінь землетру́с шквал (анти)цикло́н похолода́ння потеплі́ння хма́рність мінли́ва хма́рність		The temperature is - 12⁰С. Centigrade temperature. Farenheight temperature. storm hurricane tornado, twister tsunami typhoon snowstorm thunder thunderstorm lightning dew haze puddle rainbow frosts black ice thaw icicle flood earthquake squall (anti-)cyclone fall of temperature, cold spell / snap rise in temperature; warming cloudiness variable cloudiness	
жаркий континента́льний помі́рний тропі́чний субтропі́чний	клі́мат	hot / torrid continental temperate tropical subtropical	climate
слабкий си́льний порі́вчастий шква́льний прони́зливий	ві́тер	weak strong gusty squally piercing, shrill	wind
ча́стий грибни́й грозови́й заливни́й короткоча́сний дрі́бний кисло́тний ча́сом дощ мря́чить дощ	дощ	steady rain rain through sunshine thunderstorm downpour, cloudburst brief rain drizzle acid rain occasional showers it is drizzling, it drizzles	

**** Кáрта**

за́хід/на за́ході
схі́д/на схі́ді
півде́нь/на півдні
північ/на півночі
півде́нний за́хід/на півде́нному за́ході
півде́нний схі́д/на півде́нному схі́ді
півні́чний за́хід/на півні́чному за́ході
півні́чний схі́д/на півні́чному схі́ді
не́бо
зі́рка
міся́ць
релье́ф
океа́н
мо́ре
ріка́, річка
о́зеро
струмо́к
течі́я
бе́рег
гора́
па́горб
ліс
джу́нгли
по́ле
я́р
безо́дня, прі́рва
водоспа́д
пусте́ля
кві́тка (sg) - кві́ти (pl)
буке́т
де́рево (sg) - дере́ва (pl)
кущ
трава́
мох
ли́ст (sg) - ли́стя (sg)
листопа́д

Рóзклад Дня

**

О ко́трій ви	прокида́єтесь?
	вста́єте?
	ляга́єте спа́ти?

бу́ти (I)
наро́дитися (II)
чека́ти (I)
поспі́шати (I)
запі́знюватися (I)

прокида́тися (I)
встава́ти (I)
прибира́ти (I) лі́жко
стели́ти (II) лі́жко

The Map

west/in the west
east/in the east
south/in the south
north/in the north
south-west/in the south-west
south-east/in the south-east
north-west/in the north-west
north-east/in the north-east
sky
star
moon
relief
ocean
sea
river
lake
brook
current, stream
bank; shore, coast
mountain
hill
forest
jungle
field
ravine, gully
precipice, abyss
waterfall
desert
flower(s)
bouquet
tree(s)
bush
grass
moss
leaf/leaves
leaf fall

Daily Routine

At what time do you	wake up?
	get up?
	go to bed?

to be
to be born
to wait
to be in a hurry, to rush
to be late

to wake up
to get up
to cover the bed
to make the bed

одяга́тися (I) роздяга́тися (I) переодяга́тися (I) взува́тися (I) роззува́тися (I) перевзува́тися (I) умива́тися (I) чи́стити зу́би (II) прийма́ти душ (I) вити́ратися (I) ми́тися (I) причи́суватися (I) розчи́суватися (I) наноси́ти (II) ма́кіяж голи́тися (II) зустріча́тися (I) ляга́ти (I) спа́ти засина́ти (I) сни́тися (II) ба́чити (II) сон мрі́яти (I) загоря́ти (I) пра́ти (I) прасува́ти (I) прибира́ти (I) заміта́ти (I) ми́ти (I) підло́гу почина́тися (I) закінчува́тися (I) проводи́ти (II) час *** Зустріч Дава́й (sg)/ дава́йте (pl) зустрине́мось. О ко́трій годи́ні ми зустрине́мось? Я за́йнятий (m)/ за́йнята (f). Я вільний (m)/ вільна (f). Зачека́й (sg)/ зачека́йте (pl) хвили́ну/ хвили́ночку/ одну́ хвили́ну. У ме́не нема́є ча́су. Ви́бач (sg)/ ви́бачте (pl), я запі́знївся (m)/ запі́знілася (f). Куди́ ви поспіша́єте? Не поспіша́й (sg)/ Не поспіша́йте (pl). На вас чека́ти? Я бу́ду вча́сно. зустрі́ч побаче́ння ро́зклад *** Послі́довність дій Споча́тку..., по́тім... По-пе́рше,... По-дру́ге,...	to dress to undress to change clothes put shoes on to take shoes off to change shoes to wash one's face to brush teeth to take a shower/ bath to dry (with a towel) to wash oneself do/brush one's hair to comb one's hair to make up to shave to meet to go to bed to fall asleep to be in the dream to see a dream to dream about to sunbathe, to suntan to wash, to do laundry to iron, to press to tidy up to sweep to wash the floor to begin to finish, to end to spend time Appointment Let's meet. At what time shall we meet? I am busy. I am free. Wait a minute./ Hold on for a second. I don't have time. I am sorry, I am late. Where are you hurrying? Don't be in a hurry! Should I wait for you? I'll be on time. meeting date schedule Sequence of actions At first ..., then First, Second,
--	--

По-третє,...
Врешті решт,...

Third,
And finally,

FARENHEIT AND CELCIUS

To convert Celcius degrees into Farenheit degrees, follow the pattern:

- multiply by 9
- divide by 5
- add 32

Example :

$$\begin{aligned} 10^{\circ}\text{C} &\rightarrow 10 \times 9 = 90 \\ &90 / 5 = 18 \\ &18 + 32 = 50^{\circ}\text{F} \end{aligned}$$

$$^{\circ}\text{F} = [(9 \times ^{\circ}\text{C})/5] + 32$$

To convert Farenheit degrees into Celcius degrees, follow the pattern:

- subtract 32
- multiply by 5
- divide by 9

Example :

$$\begin{aligned} 84^{\circ}\text{F} &\rightarrow 84 - 32 = 52 \\ &52 \times 5 = 260 \\ &260 / 9 = 29^{\circ}\text{C} \end{aligned}$$

$$^{\circ}\text{C} = [(^{\circ}\text{F} - 32)]/9$$

Basic conversions

	$^{\circ}\text{F}$	$^{\circ}\text{C}$
Boiling point	212°	100°
	194°	90°
	176°	80°
	158°	70°
	140°	60°
	122°	50°
	104°	40°
	86°	30°
	68°	20°
	50°	10°
Freezing point	32°	0°
	14°	-10°
	0°	-17,8°
	-4°	-20°
	-22°	-30°
	-40°	-40°
	-58°	-50°
	-148°	-100°
Absolute zero temperature	-459,67°	-273,15°

KELVIN SCALE

Absolute zero, -273.15° on the Celsius (Centigrade) scale, is 0 Kelvin. Thus, Kelvin is equivalent to Celsius plus 273.15. The freezing point of water, 0°C and 32°F , is 273.15K. The conversion formula is $K = C^{\circ} + 273.15$.

Спробуйте свої сили! / Just try it!

Лексичні вправи / Vocabulary exercises

1. *Put the words in order.*

Секунда,, рік.

Година, день, місяць, тиждень, хвили́на, порá ро́ку (сезо́н), доба́.

2. *Put the days of the week in order. Don't forget that Ukrainian week starts on Monday.*

п'ятниця, середа́, субо́та, понеділок, четве́р, вівто́рок, неділя.

3. *Translate the words into Ukrainian and write them down.*

1. today -
2. yesterday -
3. the day before yesterday -
4. tomorrow -
5. the day after tomorrow -
6. morning -
7. in the morning -
8. afternoon -
9. in the afternoon -
10. evening -
11. in the evening -
12. night -
13. at night -
14. often -
15. always -
16. now -
17. usually -
18. never -
19. rarely -
20. sometimes -

4. *Write the antonyms for the following words.*

1. ча́сто –
2. завжди́ –
3. пізно –
4. за́раз –
5. до́вго –
6. шви́дко –
7. да́вно –
8. ніко́ли (не) –
9. вже –
10. мину́лого ра́зу –

5. *Distribute the months among the seasons.*

зима́

весна́

літо

осінь

6. *Continue the row.*

Понеділок, ...

Літо, ...

Січень, ...

Позавчора, ...

Секунда, ...

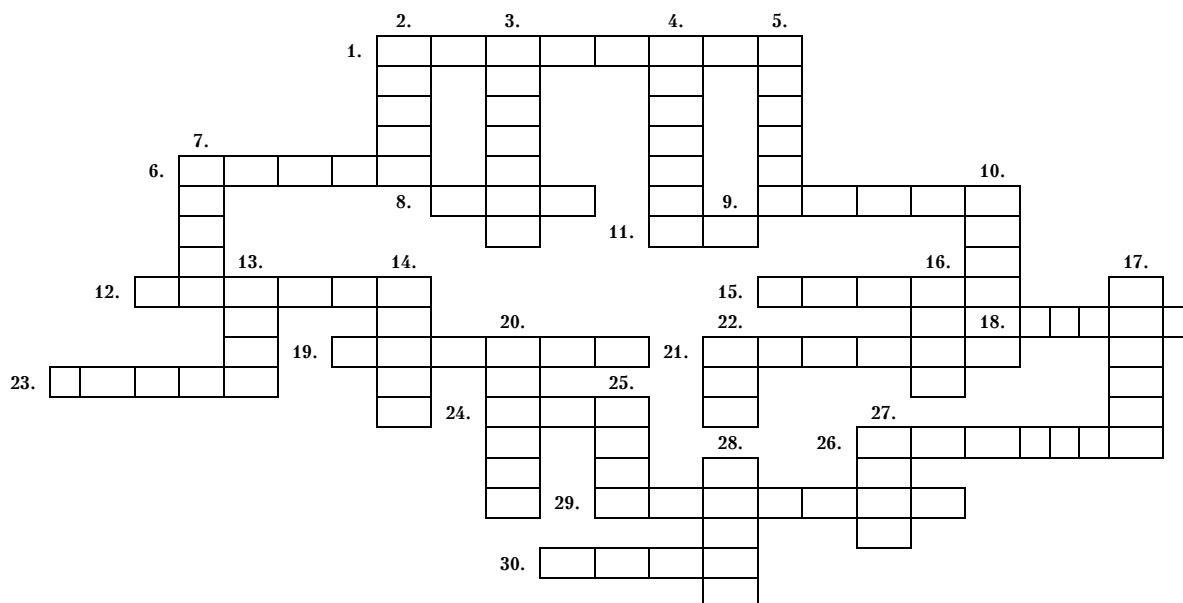
7. *Solve the crossword puzzle.*

Across:

1. leaf fall
6. current, stream
8. moss, anophyte
9. ocean
11. ravine, gully
12. hill
15. lake
18. west
19. abyss
21. flower
23. star
24. forest
26. south
29. jungle
30. sea

Down:

2. leaf/leaves
3. brook
4. desert
5. tree
7. grass
10. sky
13. mountain
14. bank, shore, coast
16. river
17. moon
20. relief
22. bush
25. east
27. field
28. bouquet

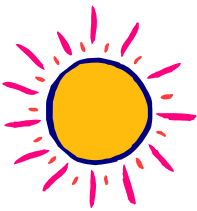
8. Match the geographic names with their notions.

Model: Дніпро́ – ріка́.

Атланти́чний –
 Міссісіпі –
 Онта́ріо –
 Еверéст –
 Саха́ра –
 Ніага́рський –
 Со́нце –
 тюльпа́н –
 магно́лія –
 жасми́н –

квітка
 де́рево
 океа́н
 кущ
 зірка
 ріка́
 о́зеро
 гора́
 водоспа́д
 пусте́ля

9. Describe the pictures.

10. Find as many appropriate words on the right as possible to characterize the phenomena on the left.

снегопа́д
 зли́ва
 хо́лодно
 те́пло
 бли́скавка
 моро́з
 жа́рко
 грі́м
 урага́н
 бу́ря
 я́сно
 гроза́
 відлі́га
 завірю́ха
 калю́жа

11. Unscramble the words.

to wait – к, ч, а, е, и, т -

to be – у, т, б, и -

to hurry – с, п, о, і, ш, п, и, а, т -

to be late – п, і, з, а, н, в, ю, а, и, т, с, з, я -

to get up – в, а, в, с, т, и, а, т -
 to brush – и, т, ч, и, т, и, с -
 to fall asleep – з, с, т, и, а, и, н, а -
 to dream – р, і, м, и, я, т -
 to take a shower – п, ш, р, у, и, д, й, и, м, т, а -
 to sunbathe – и, т, я, р, о, г, а, з -
 to tidy up – п, и, р, а, и, и, б, р, т -
 to do laundry – р, п, т, а, и -
 to iron, to press – в, у, с, п, р, а, и, т, а -
 to sweep – а, з, т, а, м, і, т, и -
 to spend time – п, ч, р, о, а, в, о, с, д, и, и, т -

12. *Fill in the gaps with appropriate letters (as many as there are dots) to match them with the endings and get the corresponding verbs.*

П	to wake up		Н	to be born	
З	to meet		С .	to be in the dream	
О	to dress		Г . .	to shave	
У	to wash (one's) face		М	to wash oneself	
В	to dry oneself with a towel		- атися		
В	to put shoes on				
П	to do/brush hair				
Р	to comb hair				
П	to begin, to start				
З	to end, to finish				

13. *Describe your daily routine using the infinitives.*

Model: Ранок – прокида́тися, встава́ти, прибира́ти ліжко,
 День – зустріча́тися, працюва́ти, мріяти,
 Вечі́р – прибира́ти, диві́тися телеві́зор, чита́ти,
 Ніч – спа́ти, ба́чити сон, мріяти,

14. *Odd one out.*

Model: Ра́нок, ве́чір, секунда, ніч, де́нь. (All the rest are parts of the day.)

- а) Понеділок, п'ятниця, субо́та, вівторок, світа́нок.
 б) Понеділок, неділя, вівторок, четве́р, середа́.
 в) Сьо́годні, вчо́ра, за́втра, зима́, післяза́втра.
 г) Робо́чий де́нь, ка́нікули, відпу́стка, свя́то, вихідний.
 д) Осі́нь, літо, квіте́нь, весна́, зима́.

- е) Бе́резень, кварта́л, се́рпень, жо́втень, гру́день.
- є) Ча́сто, завжди́, ніко́ли, за́раз, пого́да.
- ж) Релье́ф, те́пло, хо́лодно, сли́зько, хма́рно.
- з) Темпера́тура, сні́г, дощ, град, роса́.
- и) Північ, південь, за́хід, океа́н, схід.
- і) Пусте́ля, водоспа́д, мо́ре, гора́, прийма́ти душ.
- ї) Кві́тка, о́зеро, де́рево, трава́, ку́щ.
- й) Ріка́, струмо́к, по́ле, океа́н, мо́ре.
- к) Встава́ти, умива́тися, засина́ти, час, одяга́тися.
- л) Урага́н, лід, вітер, торна́до, завірю́ха.
- м) Континента́льний, тропі́чний, субтропі́чний, жаркий, си́льний.
- н) Грозови́й, слабкі́й, прони́зливий, шква́льний, пори́вчастий.
- о) Грибни́й, високо́сний, зали́вний, грозови́й, короткоча́сний.
- п) Го́дина, де́нь, позавчо́ра, міся́ць, рік.
- р) Секу́нда, клі́мат, океа́н, бе́резень, дощ.

15. *Make your own list of cognates from the chapter.*

Model: Секу́нда, де́нь, календа́р, цуна́мі, клі́мат,

*** How to Ask and Tell Time.**
Ordinal Numerals. The Nominative Case

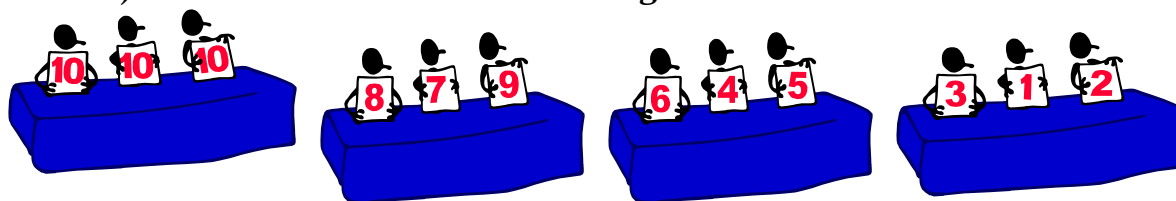
- Скільки?	- How many?
- Один.	- One.
- Котрий?	- Which one?
- Перший.	- The first one.

Ordinal Numerals identify the succession of the objects in counting and answer the questions *котрий?* (m), *котра?* (f) *котре?* (n), *котрі?* (pl) (which one?). Ordinal Numerals are formed from the stem of the corresponding Cardinal Numerals by adding Adjective endings.

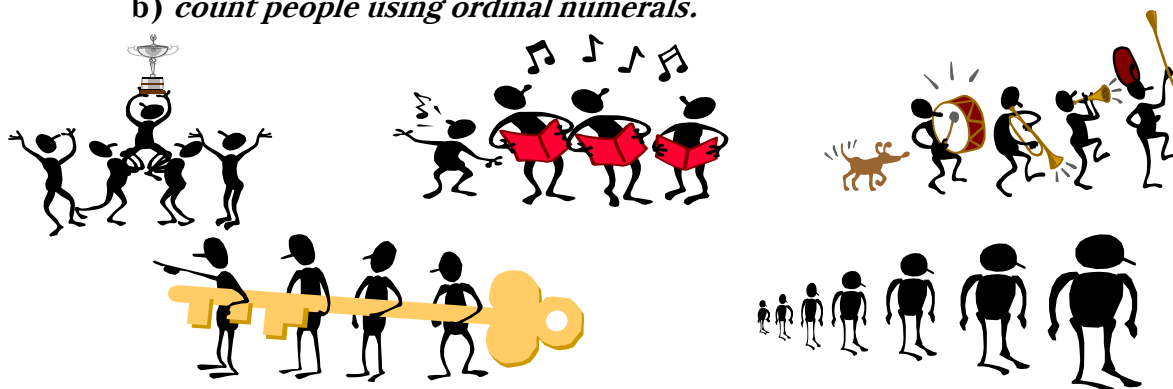
Memorize! Some numerals are formed irregularly: один – перший, два - другий... ..

Number	Cardinal Numeral	Ordinal Numeral (m)	ending		
			f	n	pl
1	один (m) одна (f) одне (n) одні (pl)	перший	- а	- е	- і
2	два (m, n) дві (f)	другий	- а	- е	- і
3	три	третій	- я	- є	- і
4	чотири	четвертий	- а	- е	- і
5	п'ять	п'ятий	- а	- е	- і
6	шість	шостий	- а	- е	- і
7	сімь	сьомий	- а	- е	- і
8	вісім	восьмий	- а	- е	- і
9	дев'ять	дев'ятий	- а	- е	- і
10	десять	десятий	- а	- е	- і
11	одинадцять	одинадцятий	- а	- е	- і
12	дванадцять	дванадцятий	- а	- е	- і
13	тринадцять	тринадцятий	- а	- е	- і
14	чотирнадцять	чотирнадцятий	- а	- е	- і
15	п'ятнадцять	п'ятнадцятий	- а	- е	- і
16	шістнадцять	шістнадцятий	- а	- е	- і
17	сімнадцять	сімнадцятий	- а	- е	- і
18	вісімнадцять	вісімнадцятий	- а	- е	- і
19	дев'ятнадцять	дев'ятнадцятий	- а	- е	- і
20	двадцять	двадцятий	- а	- е	- і
30	тридцять	тридцятий	- а	- е	- і
40	сорок	сороковий	- а	- е	- і
50	п'ятдесят	п'ятдесятий	- а	- е	- і
60	шістдесят	шістдесятий	- а	- е	- і
70	сімдесят	сімдесятий	- а	- е	- і
80	вісімдесят	вісімдесятий	- а	- е	- і
90	дев'яносто	дев'яностий	- а	- е	- і
100	сто	сотий	- а	- е	- і
1000	тисяча	тисячний	- а	- е	- і
1000000	мільйон	мільйонний	- а	- е	- і

* 16. a) read the numbers on the cards using ordinal numerals.

b) count people using ordinal numerals.

* How to Ask and Tell Time. Ordinal Numerals

- Кóтра годинá?
- Зáраз десáтя (годинá).
- What time is it now?
- It is 10 (o'clock) now.

From	To	Use
00.00	03.00	ніч
04.00	11.00	ра́нок
12.00	16.00	день
17.00	00.00	вéчiр
	Noon	по́лудень
	Midnight	пiвни́ч

To ask about and to tell time use one of the 2 systems: “official” 24-hour clock or the “colloquial” 12-hour clock. In any of them in order to tell hours Ordinal Numerals of feminine gender in the Nominative Case are used.

* 17. Tell the correct form of the time based on the 24-hour clock.

Answer the question « Кóтра годинá? ».

Model: - Кóтра годинá? - 10 p.m.

- Зáраз двáдцять дрyга годинá.

12 p.m.	10 a.m.	7 a.m.	8 p.m.	11 p.m.	2 a.m.	midnight	3 p.m.
---------	---------	--------	--------	---------	--------	----------	--------

* 18. Tell the correct form of the time based on the 12-hour clock.

Answer the question « Кóтра годинá? ».

Model: - Кóтра годинá? - 20:00

- Зараз вісім годин.

11:00	12:00	13:00	2:00	14:00	17:00	5:00	23:00
-------	-------	-------	------	-------	-------	------	-------

**** Memorize! Cardinal Numerals which tell minutes agree with the nouns they modify.**

Numeral	Noun	Example
1	Nom. sg	1 хвили́на
2, 3, 4	Nom. pl	4 хвили́ни.
5, 6 – 20	Gen. pl	12 хви́лин.

**** 19. Tell the correct time using the words година, хвили́на.**

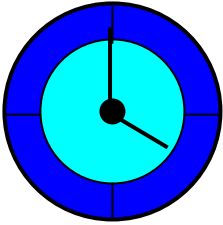
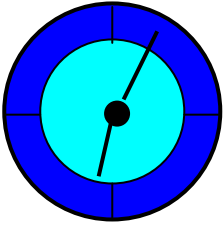
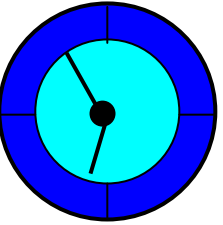
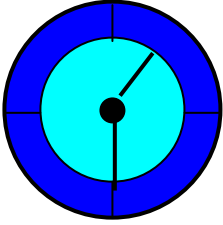
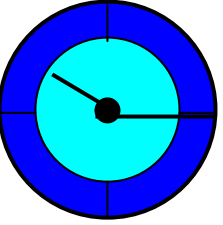
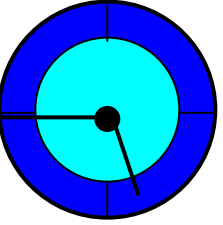
Model: - Котра година? - 5:23

- Зараз п'ята (година) двадцять три хвили́ни.

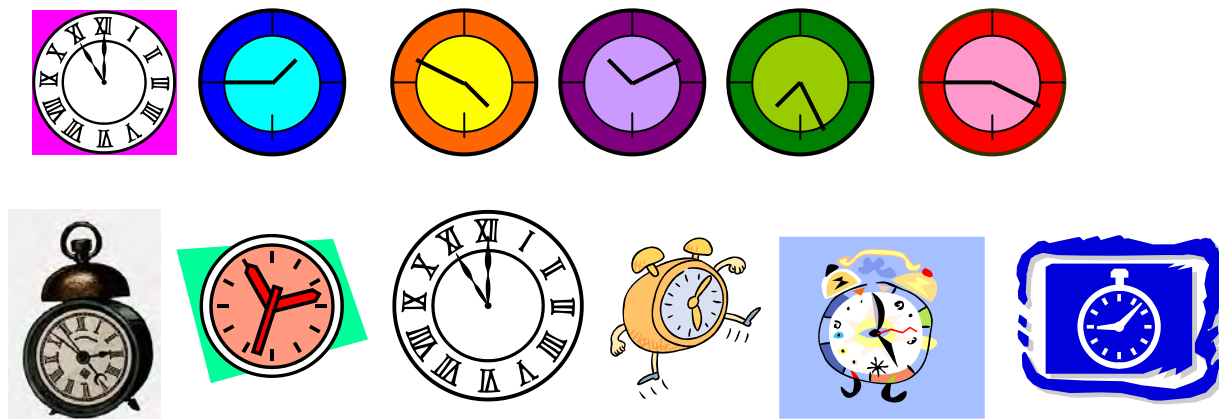
1:00	1:15	1:30	1:25	2:12	2:45	3:15	3:28	4:16	17:38	4:51	19:24
------	------	------	------	------	------	------	------	------	-------	------	-------

***** How the First and the Second Thirty Minutes of an Hour are Formed.** **Ordinal Numerals. The Genitive Case**

- 1) Half hours are expressed by using пів (half) + на + the Ordinal Numeral feminine singular of the following hour in the Accusative Case. Example: пів на третю (half past two); пів на четверту (half past three).**
- 2) Quarter past is expressed by using чверть (quarter) + на + the Ordinal Numeral feminine singular of the following hour in the Accusative Case. Example: чверть на третю (a quarter past two; чверть на четверту (a quarter past three).**
- 3) Minutes past the hour are expressed by using Cardinal Numerals plus хвили́на (according to the necessary case) + на + the Ordinal Numeral feminine singular of the following hour in the Accusative Case. Example: п'ять хви́лин на одина́дцят (five minutes past ten), два́дцять хви́лин на шосто́ (twenty minutes past five).**
- 4) Minutes before the hour are expressed by using the preposition за + the number of the minutes (Cardinal Numeral in the Accusative Case) + the Ordinal Numeral feminine in the Nominative Case for the hour. Example: за одну́ хвили́ну п'ята́ (one minute to five), за два́дцять хви́лин шоста́ (twenty minutes to six).**

 (Зараз) четвёрта година. It's four o'clock (now).	 (Зараз) десять хвилин на съому. It's ten minutes past six (now).	 (Зараз) за десять хвилин съома. It's ten minutes to seven (now).
 (Зараз) пів на дру́гу. It's half past one (now).	 (Зараз) чверть на одина́дцату. It's a quarter past ten (now).	 (Зараз) за чверть шоста. It's a quarter to six (now).

*** 20. Tell the time according to the pictures.

**** How to Ask and Tell "When".
Ordinal Numerals. The Locative Case***

- Коли́?	- When?
- О ко́трій годи́ні?	- At what time?
- О дру́гій годи́ні.	- At two o'clock.

To answer the question **коли́?/о ко́трій годи́ні?** (when?/ at what time?) the **Locative Case of Ordinal Numeral feminine with the preposition О** is used.

* 21. Enter the correct form of the time for the following questions.

а) - **Коли́ почина́ється ... ? - Коли́ закінчу́ється ... ?**

Model: **Фільм (14.00-16.00)**

- Коли починається фільм? (14:00)
- О другій годині.
- Коли закінчується фільм? (16:00)
- О четвертій годині.

Концерт (19:00 – 21:00); матч (16:00 – 18:00); урок (9:00 – 11:00); лекція (14:00 – 16:00); хокей (17:00 – 19:00).

б) Коли відчиняється аптека? - Коли зачиняється аптека?

Model: Аптека (8.00-21.00)

- Коли відчиняється аптека? (8.00)
- О восьмій годині.
- Коли зачиняється аптека? (21.00)
- О дев'ятій годині.

<i>ресторан</i>
<i>12:00 – 24:00</i>

<i>банк</i>
<i>9:00 – 18:00</i>

<i>басейн</i>
<i>16:00 – 22:00</i>

<i>пошта</i>
<i>9:00 – 19:00</i>

<i>магазин</i>
<i>8:00 – 21:00</i>

<i>кафе</i>
<i>11:00 – 21:00</i>

** 22. Read the following questions and answer them.

1. Коли ви снідаєте?
2. Коли ви обідаєте?
3. Коли ви вечєраєте?
4. Коли ви лягаєте спати?
5. Коли ви прокидаєтесь (встаєте)?
6. Коли ви приймаєте душ?

** 23. Make up stories about the people in the pictures. Think of their names, occupation, country of origin, language spoken, food preferences, family and describe their daily routine.

а) -

7:00

-

7:30

-

11:00

-

13:30

-

15:20

-

16:00

- 17:00 _____

- 18:30 _____

- 20:00 _____

- 22:00 _____

b) - 6:30 _____

- 7:00 _____

- 7:15 _____

- 7:30 _____

- 8:00 _____

- 9:00 _____

- 12:30 _____

- 14:45 _____

- 18:00 _____

- 21:00 _____

*** 24. Translate into Ukrainian.

My Day

My day begins at seven o'clock. At seven I get up. At eight I have breakfast, and at nine my classes begin. My classes end at three o'clock. I go home. At four o'clock I have lunch at home or at a cafe. Then I do my homework, relax, listen to the radio and read. I usually have dinner at a cafe. I eat cottage cheese or meat and drink tea or milk.

**** How to Say You Did Something in the Past.
Verbs. The Past Tense***

- Що ви робіли учора?	- What were you doing yesterday?
- Сюзанна вчилa українську мову,
а Майкл читав детектив.	- Susanna was studying Ukrainian
and Michael was reading a detective story.

The Ukrainian Past Tense corresponds to the English Simple Past or Past Continuous. As compared to the Present Tense, in the Past Tense Verbs do not change in person, but only in gender and number.

To Form the Past Tense of the Verb use the Pattern:

- Find the Infinitive *чита́ - ти*
 - Drop ending *-ти*: *чита-*
 - Add one of the following:

m	- в
f	- ла
pl	- ло
pl	- ли

Example:

Gender	Pronoun	Verb Past Tense
 m	я ти він	чита́в
 f	я ти вона́	чита́ла
 pl	ми ви вони́	чита́ли

*** 25. Change the verbs into the Past Tense.**

Model: робіти – він робі́в (m)
вона́ робі́ла (f)
вони́ робі́ли (pl)

Verbs to use: працюва́ти, зна́ти, слуха́ти, дума́ти, пита́ти, відпові́дати, сніда́ти, обіда́ти, вечере́яти, гово́рити, учи́ти, готува́ти, писа́ти, диви́тися.

26. Put the verbs into the Past Tense.

- * а) 1. Дру́зи (слухати) му́зику.
1. Я (диві́тися) телеві́зор.
2. Ми (танцюва́ти) та́нго.
3. Вони́ (обіда́ти) в кафе́.
4. Мій друг (чита́ти) лист.
5. Моя́ по́дру́га (готува́ти) ве́черю.
6. Студе́нти (говорі́ти) украї́нською.
7. Ні́на (їсти)пельме́ні.
8. Ді́ти (пі́ти) молоко́.
9. Дру́зи (слухати) му́зику.

- ** б) 1. Ти (бі́гати) вчо́ра?
1. Вона́ (чита́ти) детекти́в.
2. Він (працюва́ти) ввече́рі.
3. Мій брат (диві́тися) ціка́вий фі́льм.
4. Я (робі́ти) дома́шню впра́ву.
5. Ді́дусь і бабу́ся (гуля́ти) вранці́.
6. Ма́ма (готува́ти) обі́д.
7. Сім'я́ (відпочива́ти) влі́тку.
8. Та́то (мі́ти) по́суд.

* 27. Replace the Present Tense with the Past.

Model: Він працює – він працюва́в.

1. Вона́ спить.	6. Він обідає.
2. Я снідаю.	7. Ми працюємо.
3. Вони́ гуляють.	8. Вони́ слухають.
4. Ми читаємо.	9. Ви пи́шете.
5. Вона́ танцює.	10. Вона́ ве́черяє.

** 28. Answer the questions using the verbs in the brackets in the Past Tense.

Model: - Ви диві́лися фі́льм? (чита́ти кни́гу)

- Ні, я чита́в кни́гу.

1. Та́ня готува́ла обі́д? (відпочива́ти)
2. Джо́н працюва́в у саду́? (чита́ти)
3. Ви диві́лися телеві́зор? (гуля́ти в па́рку)
4. Вони́ пла́вали? (бі́гати)
5. Ви чита́ли газе́ту? (готува́ти ве́черю)
6. Вона́ сма́жила котле́ти? (варі́ти суп)
7. То́м і Дже́рі гра́ли в те́ніс? (відпочива́ти)
8. Ви готува́ли ве́черю? (ве́черяти в кафе́)
9. Дже́йсон говорі́в украї́нською? (росі́йською)
10. Са́ра слуха́ла о́перу? (диві́тися бала́т)

*** 29. Describe your last week, using the expressions.

- встава́ти ра́но
- гуля́ти в па́рку
- гра́ти в ша́хи
- відпочива́ти вдо́ма
- писа́ти лист
- переклада́ти текст
- готува́ти ве́черю
- чита́ти кни́гу

*** Verb БУТИ (to be). The Past Tense**

Gender	Pronoun	Verb
 m	я ти він	був
 f	я ти вона	була
 n	воно	було
 pl	ми ви вони	були

***Note!** To indicate the place, the verb *бути* is followed by a noun in the Locative Case. Example: *Я була в парку.* I was at the park. *Ми були в кіню.* We were at the cinema.

*** How to Distinguish Time of the Day.**
Adverbs Denoting Time

To ask about time of the day, week, month you should use question *коли?* (when?)

English	Noun Nom.	English	Adverb	Question word
morning	ра́нок	in the morning	ура́нці	Коли?
day	де́нь	at day time	уде́нь	
evening	вече́р	in the evening	увече́рі	
night	ніч	at night	уночі	

*** 30. Read and translate sentences.**

1. Вранці студенти були в інституті. 2. Вдень Іван був у кафе. 3. Вдень вчитель був у школі. 4. Вранці бабуся була в магазині. 5. Ввечері сім'я була в кіню. 6. Ввечері Джон і Ніна були у парку.

*** 31. Disagree with the statements.**

Model: Удень я спав. – Ні, удень я не спав, я працював.

- Уранці я читав журнал.
- Удень я гуляв.
- Увечері я дивився телевизор.
- Уранці я дивився у вікно.
- Учора я грав у шахи.
- Позавчора я був у театрі.
- Сьогодні я відпочивав.

*** 32. Ask questions to which the following sentences are the answers.**

Model: - _____? - Уранці я працював.

- Що ви робили уранці? - Уранці я працював.

- _____?
- Удeнь ми працюва́ли в бізнес-це́нтрі.
- _____?
- Увeчeрі ми гуля́ли.
- _____?
- Врaнці вона́ писа́ла лист.
- _____?
- Удeнь я готува́в обід.
- _____?
- Врaнці він був на уро́ці.
- _____?
- Увeчeрі вони́ були́ в кафе́.
- _____?
- Удeнь вона́ відпочива́ла вдо́ма.
- _____?
- Врaнці ми снідали.

**** Memorize! Adverbs and Adverbial Phrases for the Past Tense.**

When?	Ко́ли?
yesterday	вчо́ра
the day before yesterday	позавчо́ра
the other day	дня́ми
recently, not long ago	нещода́вно
in the past	у мину́лому
last week	мину́лого тижня́
last month	мину́лого місяця́
last year	мину́лого ро́ку
a day (week, year) ago	день (ти́ждень, рік) тому́
long ago	давно́
before, earlier	ра́ніше

**** 33. Enter the correct form of the Past tense of the Verbs given in brackets.**

1. Що ви ... вчо́ра? (робі́ти, диві́тися, писа́ти, малюва́ти)
2. Де вона́ ... позавчо́ра? (бу́ти, працюва́ти, відпочива́ти, обіда́ти)
3. Чому́ він ра́ніше не... ? (подорожува́ти, учи́ти украї́нську мо́ву, співа́ти)
4. Мину́лого ро́ку я не (відпочива́ти, бу́ти в Киє́ві, учи́ти украї́нську).
5. Мину́лого тижня́ вони́ ... там (бу́ти, обіда́ти, їсти шашлі́к).
6. Ти ра́ніше ... (гра́ти в бадмінто́н, говори́ти украї́нською, готува́ти борщ)?
7. У мину́лому ви ... (люби́ти готува́ти, працюва́ти на комп'юте́рі, подорожува́ти)?
8. Ма́рія дня́ми ... (писа́ти лист, телефо́нува́ти додо́му).

***** 34. a) Ask someone in Ukrainian.**

1. Where did you work before?
2. Where did you live two years ago?
3. Did he/she eat lunch at this cafe often?
4. What was he/she writing yesterday?
5. What did he/she used to like to read?

6. Did he/she want to travel last year?
7. Where was he/she yesterday?
8. Whether he/she used to travel a lot?

b) *Tell someone in Ukrainian that:*

1. You were working here the day before yesterday.
2. You didn't use to live here.
3. You ate dinner at home yesterday.
4. Yesterday you wrote a letter.
5. You haven't read this detective story in the past.
6. You wanted to rest at the seaside last month.
7. You didn't dance at the party yesterday.
8. You spoke a bit of Ukrainian in your host family the other day.

**** How to Say "Some Time Ago"**

- Коли ви вчили українську мову? - When did you study Ukrainian?
- Рік тому. - A year ago.

Numeral	Noun	Case	... ago
1	Годину, день, місяць, рік	Nom. sg	
2, 3, 4	Години, дні, місяці, роки	Nom. pl	тому
5-20	Годин, днів, місяців, років	Gen. pl	

**** 35. Answer the questions in the Past Tense using the time in the brackets.**

Model: - Коли ти снідав? (2 hours ago)

- Я снідав 2 години тому.

1. Коли ти був у Києві? (3 days ago)
2. Коли ви учили ці слова? (5 days ago)
3. Коли Том був у Мароко? (2 years ago)
4. Коли Ольга училася в університеті? (7 years ago)
5. Коли ти прав джінси? (2 days ago)
6. Коли вони грали в футбол? (a week ago)
7. Коли ви бачили цей фільм? (1 year ago)
8. Коли ви були в театрі? (3 months ago)

*** How to Say that you Will Do Something in the Future.**
Verbs. The Future Tense

- Що ви будете робити завтра? - What will you do tomorrow?
- Завтра я буду працювати. - Tomorrow I will work.

The Future Tense is formed by combining the Future Tense of the verb **бути** (to be) and the Infinitive form of the main verb. Personal endings of the verb **бути** in the Future Tense are the same as the first conjugation verb's endings in the Present Tense.

Pronoun Nom.	Verb to be	Infinitive of the main verb
я	бу́ду	працюва́ти
ти	бу́деш	чита́ти
він/ вона́	бу́де	готува́ти
ми	бу́демо	відпочива́ти
ви	бу́дете	гуля́ти
вони́	бу́дуть	займа́тися

* 36. Answer the questions in the Future Tense affirmatively and negatively.

Model: - Ви бу́дете слухати ра́діо?

- Так, я бу́ду слухати ра́діо.

- Ні, я не бу́ду слухати ра́діо.

1. Ти бу́деш снідати?
2. Вони́ бу́дуть обідати вдо́ма?
3. Джон бу́де відпочива́ти після обі́ду?
4. Ме́рі бу́де диві́тися телеві́зор увече́рі?
5. Сьо́годні ми бу́демо писа́ти тест?
6. Ми бу́демо чита́ти текст і діало́ги?
7. Ти бу́деш гра́ти в ша́хи ввече́рі?
8. Ма́ма бу́де готува́ти варени́ки?
9. Ваш брат бу́де учи́тися в університе́ті?
10. Ви бу́дете жи́ти і працюва́ти в Ялті?

** 37. Answer the questions in the Future Tense.

Model: - Коли́ ви бу́дете відпочива́ти?

- Ми бу́демо відпочива́ти після обі́ду.

1. Коли́ ми бу́демо обідати?
2. Коли́ вона́ бу́де готува́ти обід ?
3. Коли́ ви бу́дете диві́тися фі́льм?
4. Коли́ ти бу́деш чита́ти журна́л?
5. Коли́ Джон бу́де тут?
6. Коли́ вони́ бу́дуть гра́ти в футбо́л?
7. Коли́ ти бу́деш прийма́ти душ?
8. Коли́ бу́де екску́рсія в Ки́їв?
9. Коли́ бу́де екза́мен ?
10. Коли́ бу́дуть кани́кули?
11. Коли́ бу́де вихідни́й?
12. Коли́ бу́де га́рна пого́да?

Words to use: за́втра, сьо́годні, за́раз, увече́рі, після уро́ку, після обі́ду.

** Memorize! Adverbs and Adverbial Phrases for the Future Tense.

When?	Коли́?
tomorrow	за́втра
the day after	післяза́втра
soon	ско́ро/ незаба́ром
in future	в майбу́тньому
next month	насту́пного місяця
next year	насту́пного ро́ку
next week	насту́пного ти́жня

**** 38. Enter the correct form of the verb in the Future tense.**

1. Що ви ... завтра (робіти, читати, писати, говорити)?
2. Де вона ... післязавтра (бути, працювати, відпочивати)?
3. Чому він не ... завтра (писати бізнес-план, дивитися футбол, грати в теніс)?
4. В майбутньому я не ... (учити французьку, жити в Парижі, грати в футбол).
5. Наступного тижня вони ... (дивитися концерт, слухати оперу, відпочивати в Криму).
6. Через рік ми ... (жити в Києві, працювати в ліцеї, розмовляти українською вільно).
7. Скоро я ... (працювати в школі, жити в Харкові, готувати вечерю, мити посуд).

***** 39. a) Ask someone in Ukrainian.**

1. What will he/ she be doing tomorrow?
2. Where will he/ she have dinner today?
3. Where will he/ she be next week?
4. What will he/ she buy at the market the day after tomorrow?
5. What will he/ she read tomorrow?
6. What will his/ her host mother cook for dinner?
7. Where will he/ she live soon?
8. Why will he/ she live and work in Ukraine?

b) Tell someone in Ukrainian that:

1. Tomorrow you'll rest at home.
2. The day after tomorrow you'll work in the office.
3. Next week you'll buy a sweater.
4. You'll be in Kyiv soon.
5. In a month you'll speak Ukrainian better.

**** How to Say "In a Day/Month/Year"**

- Ви будете в Києві за день?	- Will you be in Kiev in a day?
- Ні, я буду в Києві за два дні.	- No, I will be in Kiev in two days.

Preposition	Numeral	Noun	Case
за (in)	1	годину, день, місяць, рік	Nom. sg
	2, 3, 4	години, дні, місяці, роки	Gen. sg (f) Nom. pl (m)
	5... 20...	годин, днів, місяців, років	Gen. pl

**** 40. Answer the questions in the Future Tense using the time in the brackets.**

Model: - Ти будеш в кафе за годину? (2)

- Ні, я буду там за 2 (дві) години.

1. Ви будете вечеряти за 2 години? (1)
2. Ти будеш писати бізнес-план за місяць? (2)
3. Майк буде в бізнес-центрі за 2 дні? (5)
4. Директор буде тут за 3 дні? (місяць)
5. Сара буде жити і працювати в Одесі за 1 місяць? (3)
6. У тебе буде семінар за 4 дні? (10)

7. Коли буде екскурсія в Київ? За 3 дні? (6)
8. Коли ми будемо гуляти? За годину? (2-3).

***** Review of Prepositions Expressing Temporal Relations.**
Prepositions. Case Government

English	Ukrainian	Case	Example
during during after on the eve from...to	під час протягом після напередодні з.. до	Gen.	Під час семінару я слухав. Протягом місяця ми працювали. Після уроку ми обідаємо. Напередодні свята був концерт. Він працював з ранку до вечора.
at in	за через	Acc.	За тиждень буде свято.
on	о	Loc.	Урок починається о дев'ятій.

**** 41. Say what you will do at the stated time.**

Model: після / вечері

Після вечері я гуляв.

- 1) після/ обід, урок, фільм, сніданок, пікнік, кіно, концерт, футбол.
- 2) після/ робота, екскурсія, вечірка, консультація, зустріч, дискотека, їжа.

**** 42. Replace the Present by the Past and Future Tenses.**

Model: - Я вчу українську мову.

- Я вчив українську мову.

1. Наш учитель пояснює урок.
2. Він говорить українською мовою.
3. Учитель запитує, а студенти відповідають.
4. Студенти добре знають відповіді.
5. Удень ми працюємо, а ввечері відпочиваємо.
6. Я пишу лист.
7. Моя сестра слухає радіо.
8. Мій брат дивиться телевизор.
9. Ми вечеряємо о восьмій.
10. Після вечері я відпочиваю, читаю, граю в шахи.

43. ** a) Change the text into the Future Tense and into the Past Tense.

Що сьогодні робить Соня? Вранці Соня вдома. Спочатку вона приймає душ і снідає. Коли вона снідає, вона читає газету і слухає музику.

Після сніданку у неї урок української мови. На уроці студенти розмовляють тільки українською. Викладач запитує, а студенти відповідають. Вони також пишуть і читають українською. Викладач говорить швидко, але вони розуміють його. Після уроку Соня зустрічається з друзями і обідає в кафе. Потім вона займається в бібліотеці, там вона робить домашню роботу. Увечері Соня знову вдома. Вона готує вечерю, вечеряє і прибирає квартиру. Після вечері вона відпочиває. Вона розмовляє по телефону, дивиться телевизор і малює.

***** b) Retell the text.**

**** How to Use the Days of the Week.
Nouns. The Accusative Case***

- Який сьогодні день?	- What day is it today?
- Сьогодні понеділок .	- Today is Monday.
- Коли ви відпочивали?	- When did you have rest?
- У неділю .	- On Sunday.

When speaking about what is happening on which day of the week, the Accusative Case with preposition **у (в)** is used.

Nom.	Acc.
понеділок	у понеділок
вівторок	у вівторок
середá	у сéреду
четвѐр	у четвѐр
п'ятниця	у п'ятницю
субóта	у субóту
неділя	у неділю

*** 44. Complete the sentences.**

- Сьогодні середá, а зáвтра бóде... .
- Позавчóра був четвѐр, а вчóра булá
- Післязáвтра бóде субóта, а зáвтра бóде
- Зáвтра бóде неділя, а післязáвтра бóде
- Позавчóра був понеділок, а сьогодні
- Вчóра був четвѐр, а післязáвтра бóде
- Вчóра булá неділя, а зáвтра бóде

*** 45. Make up sentences in the Past, Present and Future tenses using the words in the table..**

позавчóра	п'ятниця
вчóра	субóта
сьогодні	неділя
зáвтра	понеділок
післязáвтра	вівторок

**** 46. a) Read the schedule.**

	Понеділок	Вівторок	Середá	Четвѐр	П'ятниця	Субóта	Неділя
Ура́нці	працюва́ти в о́фісі		готува́ти сніда́нок		вчи́ти украї́нську мо́ву		до́вго спа́ти
Уде́нь		оби́дати у кафе́		слуха́ти му́зику		гра́ти на гіта́рі	
Увече́рі	гра́ти у футбо́л				диві́тися телеві́зор		бу́ти у ресто́рані

b) Read the sentences. Using the information from the schedule determine if they are true or false.

Model: - У понеділок увечері я грав у футбол.
 - Так, це правда. У понеділок увечері я грав у футбол.
 - У понеділок уранці я спав.
 - Ні, у понеділок уранці я працював в офісі.

1. У понеділок уранці я працював.
2. У вівторок уранці я грав у теніс.
3. У середу удень я обідав у кафе.
4. У четвер удень я слухав музику.
5. У п'ятницю уранці я вчив українську мову.
6. У суботу удень я грав на гітарі.
7. У неділю увечері я писав лист.

* 47. Answer the questions using the Future Tense and the days of the week in the Accusative Case.

Model: - Що ви будете робити в понеділок?
 - В понеділок я буду працювати і вчити українську мову.

1. Що Ганна буде робити в неділю?
2. Що буде робити Борис в середу?
3. Що ви будете робити у вівторок?
4. Що ми будемо робити в суботу?
5. Що вони будуть робити в четвер?
6. Що Тання буде робити в п'ятницю?

* 48. Ask questions about the people's actions.

Model: У суботу Міла була вдома. - Коли Міла була вдома?

1. У понеділок студенти були в інституті.
2. У вівторок Іван був у кафе.
3. У середу Джон був у школі.
4. У четвер ми були в піцерії.
5. У п'ятницю сім'я була в кіно.
6. У неділю Річард і Іріна були в парку.

** 49. Using the scheme tell what you did on Monday, Tuesday, etc.

Model: У понеділок уранці о 10 (десятій) годині я не спав(ла) вдома, я працював(ла) в офісі.

Понеділок		
- спати вдома	ранок 10:00	працювати в офісі +
- обідати в кафе	день 13:00	обідати в ресторані +
- дивитися телевизор	вечір 19:00	учити українську мову +

Вівторок		
- говорити по телефону	ранок 9:00	готувати сніданок +
- бігати на стадіоні	день 15:00	плавати в басейні +
- ловити рибу	вечір 21:00	грати в казино +

**** 50. Complete your schedule, using the Past and Future Tenses.**

Model: Сьогодні середа. Сьогодні вранці я працював. Удень я обідав.
Увечері я буду відпочивати.

	Понеділок	Вівторок	Середа	Четвер	П'ятниця	Субота	Неділя
вранці							
вдень							
ввечері							

**** 51. a) Continue the sentences in the Past Tense:**

1. Минулої середи я читав детектив і
2. Минулого тижня ти ...
3. Минулої суботи я ...
4. Минулого вівторка ми ...
5. Минулої неділі ви...

b) Continue the sentences in the Future Tense.

1. Наступної суботи я буду учити тему "Бізнес" і ...
2. Наступного тижня я ...
3. Наступного вівторка ми ...
4. Наступної середи ви ...
5. Наступної неділі я ...

**** 52. Enter the correct form of the day.**

Model: - Який день був учора?

- Вчора був четвер.

- Коли ви будете гуляти в парку?

- Я буду гуляти в парку в неділю.

1. Який сьогодні день?

Сьогодні ... (Sunday, Monday, Thursday).

2. Який день буде завтра?

Завтра буде ... (Sunday, Wednesday, Saturday).

3. Коли ми будемо писати текст?

Це буде в ... (Thursday or Friday).

4. Коли ви будете дивітися телевизор?
Мабуть, в ... (Saturday, Tuesday, Friday).
5. Коли буде екскурсія?
Я думаю, в ... (Monday, Wednesday, Thursday)

**** How to Describe Months.
Nouns. The Locative Case***

- Який зараз місяць?	- What month is it now?
- Зараз липень.	- It is July now.
- Коли в Україні іде сніг?	- When does it snow in Ukraine?
- У грудні, у січні, у лютому.	- In December, in January, in February.

When speaking about on what month something is happening, the Locative Case of the Noun with the preposition **у (в)** is used.

Nom.	Loc.
січень	у січні
лютий	у лютому
березень	у березні
квітень	у квітні
травень	у травні
червень	у червні
липень	у липні
серпень	у серпні
вересень	у вересні
жовтень	у жовтні
листопад	у листопаді
грудень	у грудні

*** 53. Answer the questions.**

Model: - Коли ви народилися? / В якому місяці ви народилися? (грудень)
- Я народилася у грудні.

- В якому місяці народилась Вінні? (січень).
- В якому місяці народився Карл? (травень).
- В якому місяці народився Джері? (червень).
- В якому місяці народилася Ларіса? (липень)
- В якому місяці народилася Енді? (вересень).

**** How to Ask and Tell the Date.
Ordinal Numerals. The Nominative Case***

- Яке сьогодні число?	- What date is it today?
- Сьогодні восьме липня.	- Today is the eighth of July.

When answering the question **яке число?** (what date?) use the pattern:
Ordinal Numeral Nom. neuter + name of month Gen.

Number	m	n	Number	m	n
1	пе́рший	- е	11	одина́дцятий	- е
2	дру́гий	- е	12	двана́дцятий	- е
3	тре́тій	- е	13	трина́дцятий	- е
4	четве́ртий	- е	14	чотирна́дцятий	- е
5	п'я́тий	- е	15	п'ятна́дцятий	- е
6	шо́стий	- е	16	ші́стна́дцятий	- е
7	сьо́мий	- е	17	сі́мна́дцятий	- е
8	во́сьмий	- е	18	ві́сімна́дцятий	- е
9	дев'я́тий	- е	19	дев'ятна́дцятий	- е
10	деся́тий	- е	20	двадця́тий	- е
			30	тридця́тий	- е

* 54. Answer the questions with the dates.

a) Model: - Яке сьогодні число? - Сьогодні восьме липня.

13 серпень

26 вересень

19 квітень

15 жовтень

27 грудень

b) Model: - Яке число було вчора? - Вчора було сьоме липня.

10 липень

14 травень

24 вересень

13 липень

19 жовтень

23 грудень

c) Model: - Яке число буде завтра? - Завтра буде десяте липня.

8 вересень

3 жовтень

15 березень

17 квітень

23 липень

14 серпень

22 грудень

**** How to Ask and Tell on What Date.** **Ordinal Numeral. Genitive Case**

- Коли у вас день народження?

- When is your birthday?

- Двадцятого липня.

- My birthday is on the twentieth of July.

When answering the question **коли?** (when?), the Genitive Case of both the Ordinal numeral and the Noun denoting the month is used.

Numeral Gen. (date)	Noun Gen. (month)
пе́ршого	сі́чня
дру́того	лю́того
тре́тього	бе́резня
четве́ртого	кві́тня
п'я́того	тра́вня
шо́стого	че́рвня
сьо́мого	ли́пня
во́сьмого	се́рпня
дев'я́того	ве́ресня
деся́того	жо́втня
	листопа́да
Memorize! "third" – тре́тього is an exception.	гру́дня

** 55. Answer the questions.

Model: - Коли ви народилися?/ Якого числа ви народилися?

- Я народився першого травня.

- Я народився двадцятого липня.

1) – Коли він народився?

сёрпень	лютий	вёресень	квітень	травень	грудень
15	1	8	19	14	31

2) – Коли вона народилася?

вёресень	чёрвень	жовтень	січень	бёрезень	ліпень
1	25	19	12	6	17

** 56. Write down the dates of the holidays in Ukrainian.

1. Новий Рік. _____

2. Різдво. _____

3. Великдень. _____

4. День Матері. _____

5. День Незалежності України. _____

6. День Незалежності Америки. _____

7. День Святого Валентина. _____

8. День Народження вашого друга. _____

***** How to Explain the Day, Month, Year.**
Ordinal Numerals. The Nominative Case. The Genitive Case

- Який з́араз рік?	- What year is it now?
- З́араз дві т́исячі четвертий рік.	- It is 2004 now.
- Яке с́ьогодні число́ ?	- What date is it today?
- С́ьогодні д́руге лю́того
дві т́исячі четвертого ро́ку.	- Today is the second of February
2004.

When speaking about the year and answering the question **Який з́араз рік?** (What year is it now?), for the final number the Ordinal Numeral in the Nominative Case is used. When speaking about the full date (month and year), the name of the month is used in the Genitive Case and for the final number of the year the Ordinal Numeral in the Genitive Case is used.

Ukrainians write the dates and the months in small letters. For them, the week starts on Monday. If they want to write the date they will write it in this order: Day/Month/Year. Try to read: 08/09/87

*** 57. *Read the dates and write them down in figures.*

1. Два́дцять д́руге сі́чня т́исяча дев'ятсо́т ші́стдесят дев'я́того ро́ку.
2. П'я́тнадцяте т́равня т́исяча дев'ятсо́т т́ридцять д́ругого ро́ку.
3. Т́ридцять пе́рше се́рпня дві т́исячі во́сьмого ро́ку.
4. Ві́сімнадцяте бе́резня т́исяча дев'ятсо́т дев'яно́сто сьо́мого ро́ку.

*** 58. *Read and write the dates.*

Model: 21, сі́чень, 1976

два́дцять пе́рше сі́чня, т́исяча дев'ятсо́т сі́мдесят шо́стого ро́ку.

число́	5	8	4	9	18	20	1	25
місяць	лю́тий	бе́резень	кві́тень	т́равень	че́рвень	лі́пень	ве́ресень	се́рпень
рік	1984	1975	1973	1945	1999	2000	2001	2003

***** How to Explain in what Year/When it happened.**
Ordinal Numerals. The Locative Case

- Коли́ ви наро́дилися?	- When were you born?
- Я наро́дився у т́исяча де'вятсо́т со́рок четвертому ро́ці.	- I was born in 1944.

When answering the question **коли́?** (when?), the Locative Case for the final number and for the noun denoting the year is used.

*** 59. *Enter the required information about yourself.*

Model: - Коли́ ви наро́дилися?

- Я наро́дилася в т́исяча де'вятсо́т ші́стдесят сьо́мому ро́ці.

1. Коли́ ви наро́дилися?
2. Коли́ ви пі́шли в шкóлу?
3. Коли́ ви закінчили шкóлу?
4. Коли́ ви вступі́ли до уні́верситету́?
5. Коли́ ви закінчили уні́верситет?
6. Коли́ ви при́їхали в Украї́ну?

*** 60. *Guess the riddles.*

1. Миха́йло народи́вся в 1988 ро́ці. Він мо́лодший за Ма́шу на оди́н рік. Коли́ народи́лася Ма́ша?
2. Ві́ра народи́лася в ти́сяча дев'я́тсот сі́мдеся́т четве́ртому ро́ці. Вона́ ста́рша за Зо́ю на 4 ро́ки. Коли́ народи́лася Зо́я?
3. Алі́на народи́лася во́сьмого ве́ресня. Вона́ ста́рша за Ю́лю на 33 дні. Яко́го числа́ народи́лася Ю́ля?
4. Ко́ля народи́вся 4 листопа́да. Він мо́лодший за О́лю на ші́стдеся́т сі́м днів. Яко́го числа́ народи́лася О́ля?
5. Ві́ка народи́лася 3 листопа́да 2002 ро́ку. Вона́ мо́лодша за Ле́сю на 3 ро́ки і 3 міся́ці. Коли́ народи́лася Ле́ся?

**** How to Describe the Weather.
Adverbs of Physical State***

- Сьо́годні хо́лодно?	- Is it cold today?
- Ні, сьо́годні те́пло.	- No, it is warm today.

To describe the weather special Adverbs are used. This kind of Adverbs are formed by adding **-o / -e** to the stem of the Adjective. Adverbs of this group answer the question **як?** (how?).

To Form an Adverb Use the Pattern:

- Find the Adjective
 - Drop the ending
 - Add necessary letter:

** 61. *Make up adverbs.*

Model: хо́лодний (день) – хо́лодно

1. жа́рке (лі́то) –
2. те́плий (клі́мат) –
3. прохоло́дний (ра́нок) –
4. сли́зька (доро́га) –
5. похму́рий (де́нь) –
6. жарке́ (со́нце) –

The verb **бу́ти** (to be) is used as a link verb: form **було́** for the Past Tense and **бу́де** for the Future Tense. In the Present Tense the link verb **бу́ти** (to be) is omitted.

When	Verb	Adverb	Tense
сьо́годні	-	те́пло	Present
вчо́ра	було́	те́пло	Past
завтра́	бу́де	те́пло	Future

* 62. *Make up sentences using the given words.*

1. вчо́ра, хо́лодно, бу́ти
2. сьо́годні, бу́ти, хо́лодно
3. за́втра, бу́ти, жа́рко
4. за́втра, і, бу́ти, те́пло, пі́сляза́втра
5. вчо́ра, бу́ти, дощ, сьо́годні, а, со́нце

** 63. a) *Make up sentences in the Present, Past and Future Tenses.*

Model: жарко – Сьогодні жарко. Вранці було жарко.
Ввечері буде жарко.

тє́пло	хо́лодно	воло́го
со́нячно	похму́ро	сли́зько
прохо́лодно	хма́рно	

*** b) *Make up sentences according to the structure, and translate them.*

Adverb of time	Noun Loc.	Verb to be (Past/ Future)	Adverb describing weather
Сьогодні Сьогодні	на ву́лиці на ву́лиці	було́ бу́де	хо́лодно. хо́лодно

Words to use: ще ві́дно, те́мно, воло́го, заду́шливо, шу́мно, со́нячно, моро́зно.

** 64. *Read and translate the sentences. Change the structure of the sentences and use them in Past and Future.*

Model: Вечір був ти́хий. – Ввечері було́ ти́хо. Ввечері бу́де ти́хо.

- Зима́ була́ холо́дна.
- Літо́ було́ жарке́.
- Осінь була́ во́гка.
- Вечір був прохоло́дний.
- Весна́ на півдні те́пла.
- Зима́ на півночі холо́дна.
- Ра́нок був прохоло́дний.

* 65. *Answer the questions.*

1) Яка по́года бу́де сьогодні вночі в У́жгороді?/ +13°C +17°C

2) У Кіровогра́ді сьогодні бу́де дощ?/

3) Яка по́года бу́де вдень у Ха́ркові?/ +24°C +25°C

4) У Терно́полі бу́де туман?/ +22°C +24°C

5) У Луга́нській о́бласті бу́де прохоло́дно вночі?/ +13°C +18°C

6) Яка по́года бу́де сьогодні в Оде́сі?/ +27°C +32°C

7) У Кри́му бу́де те́пло?/ +25°C +30°C

8) У Сімфе́рополі бу́де со́нячна по́года?/

*** Review of Useful Questions**

Скільки вам років?	How old are you?
Скільки часу?	How long?
Котра година?	What time is it now?

Який сьогодні день?	What day is it today?
Яка сьогодні погода?	What is the weather today?
Яке сьогодні число?	What date is it today?

***** Complex Sentences with Adverbial Clauses of Time**

Я люблю, коли тепло. I like it when it is warm.

*Adverbial clauses of time indicate the time of the action of the Principle clause, answer the question **коли?** (when?) and are introduced by the conjunction **коли** (when). The action of the Principal clause may occur:*

a) simultaneously with that one of the Subordinate clause. Example: Коли ми повертались додому, йшов дощ. When we were going back home, it was raining.

b) after that of the Subordinate clause. Example: Коли дощ скінчився, ми вийшли з дому. When it stopped raining, we left the house.

c) against the background of the subordinate action. Example: Коли ми дивілися телевізор, пішов дощ. When we were watching TV, it started raining.

Subordinate clause	Principal clause
Simultaneous actions	
Коли ми повертались додому,	йшов дощ.
Consecutive actions	
Коли дощ кінчився,	ми вийшли з дому.
Resultative action against the background of another action	
Коли ми дивілися телевізор,	пішов дощ.

*** 66. Read and translate the sentences.

1. Коли він читав оповідання, він голосно сміявся.
2. Коли ми вечеряли, ми слухали музику.
3. Коли я дзвонив по телефону, хтось постукав у двері.
4. Коли ми подивілися фільм, ми пішли вечеряти.
5. Коли я прийшов додому, я побачив лист на столі.
6. Коли я куплю квиток, я піду в театр.

*** 67. Make up complex sentences, using conjunction **коли**.

Translate the sentences into English.

1. Йшов дощ. Ми були вдома.
2. Я читала. Джон спав.
3. Ганна готувала вечерю. Сергій мив посуд.
4. Мишко і Олексій грали в шахи. Майкл учив українську мову.
5. Ми поїдемо в Карпати. Мій брат приїде в Україну.

*** 68. *Translate into Ukrainian.*

1. When it was cold I didn't eat ice-cream.
2. When we had tea Maksym called.
3. When we were on the excursion, we saw interesting paintings.
4. When it is warm outside I walk a lot.
5. When you cook I will help you.
6. When you go to the library I will go with you.
7. When I buy the book I will give it to you.
8. I watch TV when there is news program on.
9. I usually order deruny when I have lunch in this cafe.

*** 69. *Continue the sentences.*

1. Коли після дощу світить сонце, ...
2. Коли ми відпочивали на півдні, ...
3. Коли іде сніг, ...
4. Коли дуже холодно, ...
5. Коли ми каталися на ліжах, ...

*** *Complex Sentences With Clauses of Condition*

Якщо завтра буде гарна погода, ми будемо грати в футбол. *If the weather is fine tomorrow we will play football.*

Conditional clauses show the condition necessary for the fulfillment of the action of the Principal clause, and answer the question **за якої умови?** (on what condition?). In Conditional clauses, the conjunction **якщо** (if) is used. The Principal clauses convey an action which really took place, is really taking place or will really take place in accordance with the condition expressed by the Subordinate clause. The Predicate verb of both the Principal and Subordinate clauses it is possible to use in the Present, Past or Future Tense.

Subordinate clause.	Principal clause.
Якщо хочеш, (Present)	ми будемо дивітися телевізор. (Future)
Якщо у мене буде квиток, (Future)	я підіду в кіно. (Future)
Якщо я робив помилку, (Past)	я писав це слово ще раз. (Past)

*** 70. *Read, translate and define the Tenses of the Subordinate and the Principal clauses.*

1. Якщо ти дасиш мені словник, я поверну його тобі через два дні.
2. Якщо у мене буде вільний час, я поїду в Крим.
3. Якщо ти подзвониш мені, я зустріну тебе.
4. Якщо ти не хочеш, ми нікуди не підемо.
5. Якщо ти хочеш відпочити, тобі слід поїхати в парк.

*** 71. *Replace the simple sentences with complex ones, using the conjunction якщо.*

Model: У неділю буде гарна погода. Ми поїдемо на дачу. –

Якщо в неділю буде гарна погода, ми поїдемо на дачу.

1. Завтра буде гарна погода. Ми будемо гуляти.
2. В суботу буде дощ. Ми не підемо на пляж.
3. У нас буде вільний час. Ми підемо в кіно.

4. Майкл буде жити в Києві два роки. Він буде добре розмовляти українською.
5. Ми були ввечері вдома. Погода була погана.

*** 72. Complete the sentences.

Model: Якщо ви поспішаєте, ...

Якщо ви поспішаєте, ви можете викликати таксі.

1. Якщо ви хочете добре розмовляти українською, ...
2. Якщо ви хочете добре відпочити у неділю, ...
3. Якщо ви будете уважно слухати, ...
4. Якщо ви погано знаєте місто, ...
5. Якщо увечері буде дощ, ...

**** How to Describe Daily Routine.**
Reflexive Verbs.

There are many Ukrainian verbs which have the suffix *-ся* at the end: *умива́тися* (to wash oneself), *одяга́тися* (to dress oneself). This suffix is an old short form of the Accusative Case of the Reflexive Pronoun *себе́*. Eventually the pronoun *-ся* merged with the verb and they formed one word. So, Reflexive verbs are verbs where action “reflects” back on the subject. In English there are usually separate pronouns ending in *-self* which perform this role.

Compare:

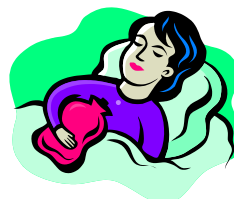
купати дитину
(to bathe a child)

купатися
(to bathe oneself)

лікувати пацієнта
(to treat a patient)

лікуватися
(to treat oneself)

учити студентів
(to teach students)

учитися
(to study, to teach oneself)

**** Memorise! The suffix *-ся/-сь* is used to:**

- 1) show that the action is directed back to its performer: Example: *митися* (to wash oneself), *умива́тися* (to wash one's hands and face).
- 2) show that the actions of 2 or more persons or objects pass over from one to other(s). Example: *Друзі зустрічаються*. Friends meet. *Ми часто бачимося*. We often see each other.
- 3) can impart a passive meaning. Example. *Робота робиться*. The work is being done. *Книга читається легко*. The book is being read easily (the book is easily read)

**** How to Form Reflexive Verbs.** **The Present Tense**

The special reflexive "marker" – the suffix *-ся/-сь* for reflexive verbs is used. It is added to the ending of the verb. Such verbs are conjugated in the same way as the verbs without the suffix *-ся/-сь* with the only difference that they have the postfix after the personal ending.

Suffix	Position	Reflexive verb
-сь	after a vowel	Я одяга́ю <u>сь</u>
-ся	after a consonant	Він одяга́є <u>ться</u>

**** 73. a) Read and translate the text.**

Давайте знайомитися! Це – мій друг Джон. Кожного ранку він прокидається о 6:30. Потім він іде у ванну, умивається, голиться, приймає душ, розчісується. Після душу він іде снідати.

Потім він іде на роботу. По дорозі він милується природою. Джон працює на телебаченні. Він займається рекламою. Він часто знайомиться з цікавими людьми, зустрічається і спілкується з ними.

Сьогодні дуже цікава зустріч. Не хочеться прощатися. Але вже пізно. Треба іти додому. Він дістається додому на таксі. Вечеряє, читає і лягає спати. Джон не сумнівається: завтра буде цікавий день.

b) Read the text again as if telling the story about yourself. Use the pronoun *я* and make all the necessary changes.

**** How to Form Reflexive Verbs.** **The Past Tense**

*To change a Reflexive verb into the Past Tense, you should add the ending of the Past Tense to the stem, and then add the postfix *-ся/-сь*.*

Gender	Past tense
m	вчи́вся
f	вчи́лась
pl	вчи́лись

**** 74. Enter the Past Tense of the reflexive verb.**

1. Вчора ми ... (зустрічатися з друзями).
2. Чому вона так ... (сміятися)?
3. Де вони ... (учитися) раніше?
4. Я дуже ... (сподіватися) на успіх.
5. Джон ... (бачитися) з другом.
6. Ця дівчина ... (посміхатися) мені.
7. Ми не ... (сумніватися), що екскурсія цікава.
8. Ви ... (зустрічатися) вдома?
9. Вони ... (цікавитися) проєктом?

**** Memorize the following Reflexive Verbs:**

to wake up	прокидатися
to wash one's face	умиватися
to comb one's hair	розчісуватися
to shave	голітися
to dress	одягатися
to admire	милуватися
to meet	зустрічатися
to get acquainted	знайомитися
to communicate	спілкуватися
to be occupied with something	займатися (чим-небудь)
to say good-bye	прощатися
to doubt	сумніватися
to get to	добиратися

Давайте поговоримо! / Let's talk!
Час / Число / Місяць / Time / Date / Month

75. Read and translate the dialogues.

1. * — Котра зараз година?
— Зараз друга година.
2. * — Який сьогодні день?
— Сьогодні субота.
— Яке сьогодні число?
— Сьогодні п'яте червня.
3. * — Який день був вчора?
— Вчора була неділя.
— Яке число було вчора?
— Вчора було шосте червня.
4. * — Який день буде завтра?
— Завтра буде вівторок.
— Яке число буде завтра?
— Завтра буде восьме червня.

5. * – Яка сьогодні погода?
– Сьогодні тепло, сонце, температура + 20 градусів.
– Яка погода буде завтра?
– Завтра буде вітер і дощ.
6. ** – Котра година?
– Зараз друга година п'ятнадцять хвилин.
7. ** – Я хочу запросити тебе на день народження.
– Дякую. А коли?
– В суботу ввечері. О сьомій годині.
– Добре. З задоволенням.
– Не запізнюйся!
– Я буду вчасно.
8. *** – Коли ти будеш?
– Я буду о першій тридцять.

Час / Time.

Розклад дня / Daily Routine

** 76. Read and translate the text.

Щодня я встаю о 7:00. Я одягаюсь, вмиваюсь і снідаю. Я працюю на фірмі. Мій робочий день з 9:00 до 18:00, а обід з 13:00 до 14:00.

Зазвичай я обідаю в кафе. Після роботи я гуляю в парку, іноді дивлюся телевізор, читаю книги, вечеряю. Зазвичай я лягаю спати о 22:00, а у вихідні – о 23:00.

*** 77. Read and translate the dialogue.

- Привіт! Як вихідні? Що ти робив учора?
- Учора я дуже довго спав, я прокинувся об 11 годині, потім я приймав душ. Об 11:30 я снідав.
- А що ти їв на сніданок?
- Я їв бутерброд і пив какао.
- Що ти робив потім?
- Потім я читав журнал і дивився телевізор.
- А що ти дивився по телевізору?
- Мюзикл «Чикаго».
- Я знаю, це чудовий мюзикл, я дивився його в кінотеатрі. Ну, а ввечері, що ти робив?
- Я гуляв у парку.

** 78. Describe your typical day in the US.

*** 79. Read and translate the dialogue.

Джон: Олég, що ви робите в неділю?

Олég: Вранці ми їдемо кататися на лижах.

Джон: Ви рано встаєте?

Олég: Як завжди, о восьмій годині. А ти катаєшся на лижах?

Джон: Трохи.

Олég: Тоді їдемо разом. Ми катаємося в парку, там дуже гарно.

Джон: А коли і де ви зустрічаєтесь?
 Олég: О дев'ятій годині, станція метро «Либідська».
 Джон: А коли ви повертаєтесь?
 Олég: Ми ніколи не повертаємось пізно, о третій чи четвертій годині.
 Джон: Це добре! О шостій годині на мене чекає Том, ми разом займаємось. А що ти робиш увечері?
 Олég: Дивлюся телевизор, якщо іде гарний фільм, читаю, перекладаю. Ну, до завтра!
 Джон: До завтра!

*** 80. *Tell about your plans for the next weekend.*

** 81. *Read and translate the text.*

У мене є друг. Його звати Сашко. Сашко студент, він вчиться в університеті і живе у гуртожитку. Вчора ми разом займались, потім довго розмовляли. Сашко розповідав, як він живе, як вчиться. Зазвичай він встає рано, о 7 годині. Спочатку він умивається, чистить зуби і приймає душ. Потім він одягається. О 8 годині він снідає, іноді вдома, іноді в їдальні¹. Потім він іде на заняття². Заняття в університеті починаються о 9 годині, тому Сашко в цей час вже в аудиторії. Сашко вивчає англійську мову, він вже непогано розмовляє англійською. Заняття закінчуються о 3 годині. Коли закінчуються заняття, Сашко іде обідати. Зазвичай, він обідає в їдальні. Потім він займається в лабораторії. О 7 чи о 8 годині Сашко повертається в гуртожиток. Тут він відпочиває: трохи читає російською чи англійською, слухає музику, дивиться телевизор. О 12 годині він зазвичай лягає спати.

¹ їдальня – canteen

² заняття – classes at a university

Пóри рóку. Погóда /Seasons. Weather

* 82. *Read and translate the text.*

Бен і Стéйсі – добровóльці Кóрпусу Мíру. Вони живóть в Укрáїні. Бен живé у Кримóу, у місті Ялта. Стéйсі живé у Львóві. У них є друг Рон. Він живé в Амéриці, штат Каліфóрнія, місто Сан-Францiско. Стéйсі пише лист: «В Укрáїні зáраз весна. Сьогóдні у нас хóлодно, іде дощ, тумán. Урáнци темпeратóра булá +2⁰С. Я не люблю таку погóду¹.» Бен пише: «У нас гáрна погóда. Світить сóнце, не жáрко і не хóлодно. Темпeратóра +10⁰С. У мене гáрний нáстрій².» Рон теж пише лист: «У нас дóже жарко, світить сóнце, алé мені подóбається така погóда.»

¹ така погода – such weather

² нáстрій – mood

** 83. Describe the pictures.

** 84. a) Read and translate the text.

В Україні чотири сезони: зима, весна, літо, осінь. У Києві взимку (у грудні, у січні і у лютому) холодно. Інколи іде сніг, температура -10°C , -15°C . Навесні, у березні, теж холодно, а в квітні і у травні вже тепло, часто іде дощ. Влітку (у червні, у липні, у серпні) жарко, температура $+20^{\circ}\text{C}$, $+30^{\circ}\text{C}$. Восени, у вересні, ще гарна погода. А у жовтні та у листопаді іде дощ, інколи навіть¹ сніг.

¹ навіть – even

b) Answer the questions about the text.

1. Коли в Україні холодно?
2. Коли в Україні тепло?
3. Яка погода в Україні взимку і влітку?
4. Коли в Україні іде дощ?
5. Яка погода у вас вдома?

** 85. a) Read and translate the dialogue.

Ларіса: Який сьогодні гарний день!

Пол: Так, мені теж дуже подобається, тому що я люблю осінь.

Ларіса: Я теж люблю осінь, але більше мені подобається літо.

Пол: Так? А чому?

Ларіса: Влітку тепло, світить сонце, небо блакитне, дерева зелені.

Пол: А що ти любиш робити влітку?

Ларіса: Я люблю подорожувати, плавати, грати у футбол, баскетбол.

Пол: А де ти відпочиваєш?

Ларіса: Зазвичай я відпочиваю на морі в Ялті.

Пол: А де це?

Ларіса: Це у Криму.

b) Answer the questions.

Яка погода

влітку?
навесні?
взимку?
восени?

c) Ask your groupmate.

Що ви любите робити

влітку?
навесні?
взимку?
восени?

**** 86. a) Read and translate the dialogue.**

Марія: Стів, яка порá ро́ку вам подобається?

Стів: Мені подобається зима́.

Марія: Чо́му¹ ?

Стів: То́му що взі́мку я люблю́ відпочива́ти в Карпа́тах, ката́тися на лі́жах. А де ви любите відпочива́ти?

Марія: Я завжди́ відпочива́ю на мо́рі.

Борі́с: А я був на мо́рі у ве́ресні і до́бре відпочи́в: грав у волейбо́л, ба́гато пла́вав.

Стів: А вода́ була́ холо́дна?

Борі́с: Ні, те́пла. Восе́ні у Кри́му дуже́ те́пло і світи́ть со́нце.

Марія: У жо́втні в Украї́ні “ба́бине лі́то”².

Борі́с: Мені подобається о́сінь, але́ моя улю́блена³ порá ро́ку – весна́. Навесні́ іде́ те́плий дощ, світи́ть со́нце, а вранці́ – тумáн. А ще пе́ршого тра́вня – мій де́нь наро́дження.

¹ чо́му – why

² “ба́бине лі́то” – Indian summer

³ улю́блена – favorite

***** 87. a) Read and translate the text.**

По́ри ро́ку.

Рі́к ма́є чо́тири по́ри ро́ку: весна́, лі́то, о́сінь, зима́. Навесні́ не́бо блакі́тне, ясне. Пого́да га́рна. На дере́вах зеле́не лі́стя. Навесні́ цвіту́ть кві́ти. Улі́тку га́рно і те́пло. Сти́гнуть фру́кти, квітуть кві́ти. Восе́ні не́бо сі́ре. Іде́ дощ. Дме ві́тер. Па́дає лі́стя. Воно́ вже не зеле́не, а жо́вте. Взі́мку хо́лодно, іде́ сні́г. Земля́ бі́ла. Влі́тку де́нь почи́нається ра́но, а ні́ч пі́зно. Взі́мку де́нь почи́нається пі́зно, а ні́ч ра́но. Влі́тку у студе́нтів і школя́рів ка́нікули. Вони́ відпочива́ють. Коли́ прихо́дить о́сінь, почи́нається навча́льний рік. Восе́ні, взі́мку і навесні́ студе́нти та у́чні ба́гато працю́ють – пи́шуть, чита́ють, кресля́ть, малю́ють. Зима́ люби́ть бі́лий ко́лір: бі́лий сні́г, бі́лі дере́ва, бі́лі дахи́. Весна́ люби́ть зеле́ний ко́лір, о́сінь – жо́втий, а лі́то – різні́ ко́льори́.

b) Answer the questions about the text.

1. Скільки́ пі́р ма́є рік?
2. Яке́ не́бо навесні́?
3. Яка́ пого́да навесні́?
4. Коли́ цвіту́ть кві́ти?
5. Яка́ пого́да влі́тку?
6. Коли́ росту́ть фру́кти?
7. Яке́ не́бо восе́ні?
8. Коли́ іде́ сні́г?

***** 88. a) Read and translate the dialogue.**

Джон: О́ле́г, де ти бу́деш відпочива́ти під час зимови́х ка́нікул?

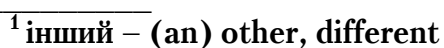
О́ле́г: Бу́ду відпочива́ти в го́рах, взі́мку там дуже́ до́бре: со́нце, ба́гато сні́гу.

Мину́лого ро́ку я був взі́мку в Карпа́тах, мені́ дуже́ сподо́балося. Цьо́го ро́ку те́ж хо́чу відпочива́ти там.

Джон: А Та́ня бу́де відпочива́ти з то́бою?

Джон: А ти?

Джон: Мені теж важко вибрати улюблену пору року. Мені здається, кожний сезон гідний по-своєму⁴. Люблю зиму, якщо вона не дуже холодна: мінус п'ять – мінус десять градусів. Люблю літо, якщо воно не дуже спекотне. Люблю, коли світить сонце, тільки дуже жарку погоду не люблю.

³ осінній ліс– autumn forest

² поверну́тися (I) – to come back, to return

⁴ по-сво́ему – in its own way

1. Яку пору року люблять Олég і Джон?

2. Яку погоду не любить Джон?

3. Яку пору року любите ви?

4. Як ви зазвичай проводите відпустку?

5. Як ви відпочиваєте влітку? Якими літніми видами спорту ви займаєтесь?

6. Ви вмієте плавати?

7. Як ви зазвичай відпочиваєте взімку? Якім зімовим відом спорту ви займаєтесь? Ви катаєтесь на ліжах?

90. Read the dialogues and act them out.

*** а) - Ти не чула, якá погóда бóде зáвтра в Кíєві?**

- Так, я чула прогноз погоди. Говорили, що вранці буде невеликий дощ.

- А в день?

- Вдень хма́рно, але дощú не бúде.

- А якá температúра?

$$- +11^0\text{C} - +14^{\delta}\text{C}.$$

- Так. Нежа́рко.

**** b) - Сашко́, по ра́діо вже пере́дали́¹ прогно́з пого́ди?**

- Тільки що передали.

- Яка погода буде завтра?

- Обіцяють² сонячну погоду без опадів.

- А яка температура?

- Вдень +20⁰С, але ввечері очікується³ похолодання⁴.

***** с) - Ви не знаєте, яку погоду обіцяють на завтра?**

- По телевізору повідомили⁵, що завтра буде хмарно. Вранці – сильний туман, ввечері похолодає, а вночі буде дощ із снігом.

- Шко́да, за́втра мені треба⁶ летіти⁷ в Крим.
- Але ж у Криму́ зовсім інша погóда! Там за́раз ще те́пло. Погóда стоїть со́нячна, бу́дете купáтися в мо́рі.

¹ передати (I) – to forecast

² обіцяти (I) – to promise

³ очікувати (I) – to expect

⁴ похолодіння – temperature drop

⁵ повідомити (II) – to inform

⁶ мені треба – should, must

⁷ летіти (II) – to fly

91. Read and translate the weather forecasts.

- * а) У Києві сьогодні бу́де со́нячна погóда, але вдень можливий¹ невели́кий дощ. Вітер слабкий², темпeрату́ра + 25⁰С. Во́да в Дні́прі + 18⁰С.
- ** б) За́втра по всій Украї́ні очіку́ється сильне³ похолода́ння. Темпeрату́ра пові́тря опу́ститься⁴ до -10 – -12⁰С морóзу, місцями⁵ заморозки до -15 – -18⁰С. Очіку́ються сильні снігопа́ди, на доро́гах ожеле́диця, вітер різкий, поривчастий⁶, до 30 ме́трів у се́кунду.
- *** с) Інформа́ція про погóду на за́втрашній де́нь. В Украї́ну перемістився⁷ цикло́н з за́ходу, що приніс⁸ з собою́ заливні⁹ дощі. На півночі та за́ході країни пройду́ть грозові дощі, місцями град, шквaли. Швидкі́сть вітру бу́де досяга́ти¹⁰ 60 ме́трів за се́кунду. У центра́льній Украї́ні мінлива¹¹ хма́рність, місцями короткоча́сні¹² дощі. На схóді хма́рна погóда, без о́падів. На півдні та в Криму́ погóда со́нячна, пові́тря прогріється¹³ до 25⁰С.

¹ можливий – possible

² слабкий – weak

³ сильний – strong

⁴ опуститися (II) – to decrease

⁵ місце – place, area

⁶ поривчастий – gusty

⁷ переміститися (II) – to move

⁸ принести (I) – to bring

⁹ заливний – heavy

¹⁰ досягати (I) – to reach

¹¹ мінлива – variable

¹² короткочасний – brief

¹³ прогрітися (I) – to warm up

*** 92. Read and translate the dialogues. Find phrases from the section “Sequence of Actions”.

- а) - Які у тебе плани на літо?
- Спочатку я поїду до родичів у Львів.
- Як довго ти там будеш?
- Я думаю, два тижні. Потім я хочу відвідати Крим. По-перше, там прекрасний клімат. По-друге, я дуже люблю гори. По-третє, дуже хочеться купатися у Чорному морі. І, нарешті, в Євпаторії живуть мої друзі. Вони будуть раді моєму приїзду.
- Бажаю тобі приємного відпочинку!
- Дякую.

Призначення зустрічі/Making an appointment**93. Read and translate the dialogues.**

- * 1) - Давайіте зустрінемося.
 - Коли?
 - У середу, о 6 (шостій).
 - Добре, я буду вільна.
- ** 2) - Давайіте зустрінемося.
 - Коли?
 - Увечері у п'ятницю.
 - Вибачте, у мене немає часу. Я дуже зайнятий, але ми можемо зустрітись у суботу.
 - Добре. Я буду вчасно.
- *** 3) - Олександр Васильович, о котрій годині ми зустрінемося?
 - Зачекайте хвилину, я подивлюся у розкладі ... Мг-м ...
 О четвертій я зайнятий, а о п'ятій, я думаю, ми можемо зустрітись.
 - Добре, я згодна.

***** 94. Work in pairs. Use the model and the schedule given below.**

- a) *You are invited to somebody's place. Accept the invitation.*
 b) *You are invited to somebody's place. Refuse politely. Explain why you can't come.*

Model: - Я хочу запросити вас у гості у понеділок увечері.
 - Вибачте, але у понеділок я не можу. У мене лекції в 17:00.
 - Можливо, у вівторок?

понеділок	заняття	16:00
вівторок	ділова зустріч	16:30
середά	день народження подруги	18:00
четвер	кіно	19:15
п'ятниця	більярд	17:00
субота	аеробіка	17:30
неділя	до бабусі в гості	15:00

***** 95. Act out dialogues on the following situations.**

Situation 1 Person 1: Make an appointment with an acquaintance on Friday night.

Person 2: Refuse the invitation. You can't make it because you are too busy.

Situation 2 Person 1: Make an appointment with your boss to discuss your ideas about a new project.

Person 2: Agree to meet with your subordinate, but you are free only on Wednesday and Friday.

Давайте Підведемо Підсумки!/Let's Sum Up!

*** 96. Fill in the gaps.**

a) - Який сьогодні	c) - Який буде завтра?
- середа.	- Завтра понеділок.
- Якé число?	- число буде завтра?
- Сьогодні п'яте січня.	- Завтра буде двадцять перше січня.
b) - день був учора?	d) - Скажіть, будь ласка, година?
- була неділя.	- Сьома година тридцять хвилин.
- Якé число було вчора?	
- Вчора було дванадцять травня.	

*** 97. Match the question words with the questions.**

Кóтра	у вас день народження?
Який	число буде завтра?
Якé	зараз рік?
Який	день був вчора?
Коли	зараз місяць?
Який	ви народились?
Коли	година?

*** 98. a) Ask questions about the statements.**

- Сьогодні гарна погода.
- Я народилась у лютому.
- Учора була неділя.
- Скóро буде зима.
- Зараз за п'ятнадцять четвёрта.
- Я живу в Україні два місяці.

b) Read the questions and answer them.

- Коли ви снідаєте?
- Коли ви обідаєте?
- Коли ви вечеряєте?
- Коли ви відпочиваєте?
- Скільки часу ви живёте в Україні?
- Скільки часу ви робите домашнє завдання?
- Скільки часу ви відпочиваєте?

**** 99. a) Read and translate the text.**

Рік – це дванадцять місяців. Це всі знають. Але я не дуже добре пам'ятаю, як вони називаються українською.

- Січень, лютий, березень, квітень, травень, червень, липень, – повторюю я гóлосно. Микóла слóхає і допомагає мені. Він хоче, щоб¹ я добре знав цю тóму². Потім він запитує:
- Коли твій день народження?
- Мій день народження у лютому, а твій?
- Мій – у квітні, – відповідає Микóла.

Потім ми повторюємо дні тижня. Микóла запитує, а я відповідаю.

- Який сьогодні день?

- Сьогодні вівторок.
- Який день був учора?
- Учора був понеділок.
- Який день був позавчора?
- Позавчора була неділя.
- Який день буде завтра?
- Завтра буде середя.
- Який день буде післязавтра?
- Післязавтра буде четвер.
- А коли ти ідеш у басейн?
- У вівторок, а наступного разу у п'ятницю.

Потім я читав текст: «Одна година – це шістдесят хвилин. Один день і одна ніч – це доба. Одна доба – це двадцять чотири години. Один тиждень – це сім днів. Один місяць – це чотири тижні. Один рік – це дванадцять місяців». Мій улюблений місяць – грудень, тому що мої улюблені свята – Різдво³ і Новий Рік. Це буде скоро, тому що зараз вже грудень, на вулицях багато снігу, а в магазинах продають ялинки⁴ і новорічні іграшки⁵.

¹ щоб	-	that
² тема	-	topic
³ Різдво	-	Christmas
⁴ ялінка	-	fir-tree (Christmas tree)
⁵ новорічні іграшки	-	New Year's toys

b) *Say it in one word.*

1. секунда, хвилина, час, день, доба, тиждень, місяць, рік
2. зима, весна, літо, осінь
3. понеділок, вівторок, середя, субота
4. день, ніч

c) *Ask about day, date, weather in the Past, Present and Future Tenses. Use the words given below.*

Model: Який день був позавчора?

Яке число було позавчора?

Яка погода була позавчора?

Позавчора, сьогодні, вчора, післязавтра, два дні тому, завтра, через три дні, через тиждень.

d) *Fill in the numbers (in words).*

1. Один рік – це місяців.
2. Тиждень – це днів.
3. Доба – це години.
4. Година – це хвилин.
5. Один місяць – це тижні.
6. Січень – це місяць року.
7. Липень – це місяць літа.
8. Субота – це день тижня.
9. Травень – це місяць року.
10. Понеділок – це день тижня.

*** 100. a) *Unscramble the dialogue.*

- Я люблю квітень. У квітні все починає цвісти.
- Вам подобається холодна погода?
- Мені подобається зима. Узимку холодно. Іде сніг.
- А я люблю осінь. Восені достигають фрукти та овочі.
- А я народилася влітку і терпіти не можу холод і мороз.
- Смаки різні. Я думаю, що всі пори року гарні.
- Яка пора року вам подобається?

b) *Finish the sentences.*

1. Якщо погода гарна, я
2. Якщо дуже холодно, я
3. Якщо снігопад, я
4. Якщо світить сонце, я
5. Якщо іде дощ, я

* 101. *Think of weather forecasts for summer and winter for the following areas.*

Влітку й узимку

у Канаді	в Україні
у Каліфорнії	у Бразилії
у Вашингтоні	у Техасі
на Алясці	в Іспанії
у Флориді	у Міссурі

** 102. *Make weather forecasts.*

*Model: У Канаді дев'ятнадцятого жовтня буде прохолодно.
Температура буде -30°C. Можливо, буде туман.*

Прогноз погоди			
Україна 2.05 тепло +10°C вітер		Норвегія 22.01 холодно -15°C сніг	
Індія 15.07 жарко +35°C дощ		Канада 19.10 прохолодно -3°C туман	

ON YOUR OWN. SELF- DIRECTED TASKS

1. *Crossword Puzzle.*

Make up a crossword puzzle based on the topical vocabulary; ask your friend to solve it, and check.

2. *What Time Is It?*

During the day ask several people about the time. Compare their answers with your watch.

3. *What's On TV?*

a) Look through a TV program or ask your HF/friends what interesting shows or movies will be on TV and at what time. Make a list of 5-10 TV shows and films you would like to watch this week. Tell your HF/friends about your plans.

Example: В понеділок о 15.25 я хочу подивітись передачу
«У світі тварин» на каналі УТ-1.

b) Watch them and prepare a list of the new words (at least 3-5) you have learned from each of them.

c) Watch TV news, forecasts and commercials. Check your vocabulary. How many of the words do you know? Also, learn at least one new word from each of the newscasts, commercials, weather forecasts, TV shows or movies.

4. *Calendar.*

a) Compare American and Ukrainian calendars. Are there any differences?

b) Note down the Birthdays of 5-10 people (HF members, friends).

c) Write your PST schedule of sessions/events in Ukrainian (day, date, time, part of the day, etc.)

d) Brainstorm yourself on the birthdays of all your friends, relatives, acquaintances and write them down in words. See how many people were born in each season. Make a calendar of their birthdays.

e) Write the history of America (or, maybe, Ukraine already?) with dates in Ukrainian.

f) Can you already name Ukrainian Holidays and show them on the calendar?

g) Arrange a mini-discussion with your host family, or friends, about the holidays we celebrate and in what way.

5. *Weather.*

a) Describe the weather today, yesterday, three days ago, etc. in writing.

b) Write you weather forecast for a certain day or date. Then, when the day comes, compare it with your prediction.

c) Describe typical weather for each season in general, and each month in particular.

6. *Daily Routine.*

- a) Describe your Daily Routine for different parts of the day (morning, afternoon, etc.) and time.

Example: **Вранці я встаю о 7.00 (о сьомій нуль, нуль).**

О 7.15 (о сьомій п'ятнадцять) я умиваюся, одягаюся,...

- b) Tell your HF/friends all about it.

- c) Observe your host family members' daily routine. Make a daily schedule for each of them, and check your observations with what really occurs.

7. *Crammed Story.*

Make up a crammed story/ dialog with the words from the chapter (no less than 10 words in a story) and tell it to your friends.

8. *Appointment.*

- a) Choose a friend you have not seen for a long time. Make an appointment with him/her, agree on the best time for you to meet.

Example:

- **Давай зустрінемося.**
- **Коли?**
- **В середу, о шостій.**
- **О шостій я не можу. Давай о сьомій.**
- **Добре!**

- b) Your friend wants to meet with you but you are very busy the next few days. However, try to find time convenient for both you and your friend.

Example:

- **Мені треба з тобою поговорити. Коли я можу тебе побачити?**
- **Ти знаєш, зараз я дуже зайнятий. Давай зустрінемося наступного тижня.**
- **Можливо, в понеділок?**
- **Так, в понеділок я можу. О котрій годині?**
- **О сьомій.**
- **Домовилися.**

9. *Communication.*

Make it your habit to tell your HF and friends about the events of the day, and the news you would like to share.

SOME USEFUL TIPS FOR SELF- DIRECTED LEARNING

ЛЕКСИКА/ VOCABULARY

1. *Scavenger Hunt.*

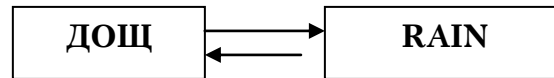
In order to practice some words on weather, you can play this game with your friends. One person leaves the room. The others hide an object in the room. The person comes back to the room and begins to search. The others direct him/her with the words:

хóльно	far
прохóльно	not very far
тéпло	close
жáрко	very close

2. Natural Phenomena.

- a) Prepare Flash Cards on natural phenomena and match the English and Ukrainian variant.

Example:

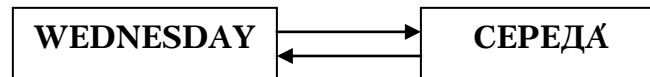

- b) In a group one person thinks of one natural phenomenon and pantomimes it. The others try to guess what it is. Don't forget to take turns.

3. Days of the week.

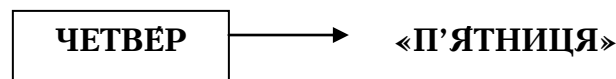
- a) Prepare Flash Cards on the days of the week. Match the English and Ukrainian variant.

Example:

- b) Face cards (Ukrainian) down on the table and mix them up. Take them one by one reading them out loud, then name the following day.

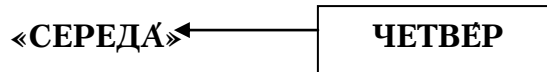
Example:

Keep practicing until you are quite fluent.

- c) Face cards (Ukrainian) down on the table and mix them up. Take them one by one reading them out loud, then name the previous day.

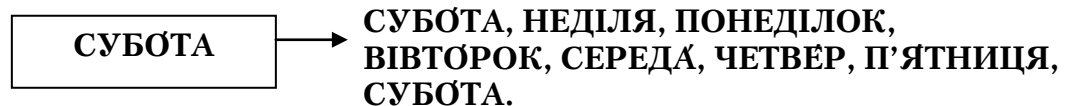
Example:

Keep practicing until you are quite fluent.

- d) Face cards down, mix them up. Pick up a card and name all days of the week beginning and ending with this card.

Example:

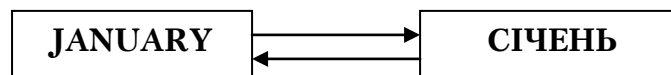

Keep practicing until you are quite fluent.

4. Months.

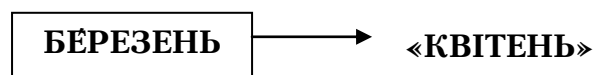
- a) Prepare Flash Cards on the months of the year. Match the English and Ukrainian variants.

Example:

- b) Face cards (Ukrainian) down on the table and mix them up. Take them one by one reading them out loud and naming the following month.

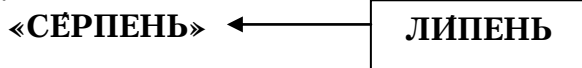
Example:

Keep practicing until you are quite fluent.

- c) Face cards (Ukrainian) down on the table and mix them up. Take them one by one reading them out loud and naming the previous month.

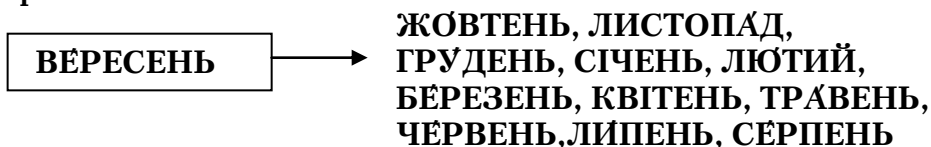
Example:

Keep practicing until you are quite fluent.

- d) Face cards down, mix them up. Pick up a card and name all months of the year beginning and ending with this card.

Example:

5. Time.

Using a clock, practice telling time.

6. Calendar.

- a) Using the manual prepare flip charts on seasons, months, dates, and weather (words or pictures). Place the flip charts on the wall and practice them every day.

- b) Choose a date on the calendar and name the day of the week, date, month and season.

- c) Game – “Guess the Date”. One person/team thinks of a date on the calendar, others have to guess it asking yes/no questions.

Example:

- Це зима?
- Ні!
- Це літо?
- Так!
- Це червень?
- Так!
- Це вівторок?
- Ні!
- Це п'ятниця?
- Так!
- Це перше червня?
- Ні!
- Це восьме червня?
- Так!

- d) You can prepare a Flipchart with Questions on the topic and put it up on the wall. Every day you can fill it in with answers.

Example:

Кóтра годíна?	Зáраз деся́та годíна
Який сьогóдні день?	Сьогóдні п'ятниця.
Яке сьогóдні числó?	Шóсте.
Який зáраз місяць?	Зáраз червень.

Яка́ за́раз порá ро́ку?	За́раз лі́то.
Який за́раз рі́к?	За́раз дві́ тис́ячі́ трéтій рі́к.
Яка́ сьо́годні по́года?	Сьо́годні ві́тер і дощ, але не хо́лодно.

Який де́нь був учо́ра	Вчо́ра був четве́р.
Яке́ число́ було́ вчо́ра?	Вчо́ра бу́ло п'я́те.
Яка́ по́года була́ вчо́ра?	Вчо́ра було́ со́нце і те́пло.

Який де́нь бу́де за́втра?	За́втра бу́де субо́та.
Яке́ число́ бу́де за́втра?	За́втра бу́де сьо́ме.
Яка́ по́года бу́де за́втра?	Я ду́маю, за́втра бу́де тумáн.

ГРАМА́ТИКА/GRAMMAR

1. Cardinal Numerals

You have been practicing Cardinal numerals in many different ways. Now you can do math problems: first, prepare the problems in numbers and then write them down in words.

Example: $17 + 29 = 46$

сі́мна́дцять плу́с два́дцять де́в'ять бу́де со́рок ші́сть.

2. Ordinal Numerals.

a) Prepare a flip chart on ordinal numerals and their forms for different genders and numbers (see the manual). Put the chart on the wall and practice reading it.

b) You can use the game “Guess The Page” to practice ordinal numerals.

3. Verbs.

You keep a Book of Verbs where you conjugate all the verbs you come across as you study the language. Now that you know how to form the Past and the Future Tenses, go through all the verbs you already have in your Book of Verbs and add their Past and Future forms.

СПЛКУВАННЯ/COMMUNICATION

1. Weather Forecasts.

Make it your habit to watch and listen to weather forecasts, and see if they come true the next day.

2. Weather Talk.

The weather is an ideal topic to start a conversation. Talk about weather to as many people as possible on an everyday basis.

3. Crammed Story.

A good way to practice using the new vocabulary is to write crammed stories or dialogues. Write stories or dialogues crammed with this vocabulary. i.e. take a list of words or phrases you want to practice and make up a story or dialogue trying to use as many of these words and phrases as possible. In this way, you practice this vocabulary in situations.

4. *Diary.*

You already keep a diary in Ukrainian, don't you? Now in front of each entry you can write the date and time. Now since you know all the Tenses in the Ukrainian language you can also describe the weather on different days, summarize the events of the day and share your plans for the nearest future.

НАСОЛОДЖУЙСЯ!/ ENJOY IT!

Idioms/Ідіоми

Work with these idioms and find out how many of them coincide partly or fully with their English equivalents and how many are different.

Idiom	Translation	Your Interpretation	Its Meaning/ When It Is Used	English Equivalent
Сто років тебе не бачив!	I haven't seen you for 100 years.			
Всьому свій час.	There is time for everything.			
Як швидко летить час!	How quickly time flies!			
Як повільно іде час!	How slowly time goes!			
Сім п'ятниць на тиждень	Seven Fridays in one week			
Хто рано встає, тому Бог дає.	God gives to he who gets up early.			
Готуй санчата влітку, а віз взимку.	Prepare sleds in summer and a cart in winter.			
Вік живи, вік учиь.	Live a century and learn a century.			
Шукати вчорашній день	To look for yesterday			
Чекати з моря погоди	To wait for weather by the sea			
Буря в склянці воді.	A tempest in a glass of water.			
Час лікує.	Time cures.			
Як грім з ясного неба	Like a thunder from a clear sky			

Як сніг на го́лову	Like snow on the head			
Краще пізно, ніж ніко́ли.	Better late than never.			
Не відклада́й на за́втра те, що мо́жна зроби́ти сьогодні.	Don't put off till tomorrow what you can do today.			
Одна́ ла́стівка весні не ро́бить.	One swallow doesn't make spring.			
Мину́лого не поверне́ш.	You can't return the past.			
Що має бу́ти, тогó не мину́ти.	What has to happen won't be escaped.			
Ясний, як день	As clear as the day			

Жа́рти/Jokes

1. Вона': Дава́й зустрінемо́ся сьогодні о п'я́тій годи́ні біля теа́тру.
Він: До́бре, а коли́ ти прийдéш?
2. Розмовля́ють ма́ма і син.
 - Чо́му ти пла́чеш?
 - Учи́тель запита́в мене́, а я нічо́го не відпові́в.
 - Про що він тебе́ за́питува́в?
 - Про війну́ 1812 ро́ку.
 - Не розумію, чо́му мій син повинен зна́ти, що було́ 200 ро́ків то́му?
3. Чолові́к-сінóптик гово́рить дру́жині:
 - Сьогодні́ хоро́ша пого́да, за́втра теж, а в се́реду бу́де дощ...
 - Дру́жина слуха́є і гово́рить:
 - Зроби́ будь ла́ска, дощ у ві́второк, то́му що в се́реду ми іде́мо в теа́тр.
4.
 - Коли́ жі́нкі гово́рять ме́нш за всé?
 - У лю́тому.
 - Чо́му?
 - То́му що лю́тий–найкорóтший міся́ць.

Вірші/Poems

Read the poems and translate them with a dictionary in writing.

Осінь.

Приколóла óсiнь
Квіт жоржiни в кóси.
Одягла́ барви́сте
Плáття з падоли́сту.
Стáла кóло хáти,
Почалá спiвáти.
А щo пéрша пiсня-
То кохáння пiзнє.
А щo пiсня дрúга-
То за мiлим тýга.
А щo пiсня трéтя-
То дiвóчий трепéт.
Хлóпцi кóло двóру:
“Виби́рай, котóрий?”-
Зашарiлась óсiнь:
“Мiй – золотоволóсий”.
(М. Бровко)

Зима́

Над бiлим свiтом- бiлий снiг,
Вiтрище ша́рпа бiлу крiгу.
I, вже одя́гши сiру крiгу,
Струмкi дошiптують пiснi...
Вечiрнi зашпaри ряснi
Шпи́гають пiзнього сновiгу.
Над бiлим свiтом- бiлий снiг,
Вiтрище ша́рпа бiлу крiгу,
Лиш калино́вий кущ поспiв
Благослови́ти нам вiдлiгу.
I ду́шу сто́млену, й вiдлiгу
Рiздво́м зiгрiв, як по веснi
Над бiлим свiтом- бiлий снiг.
(М. Бровко)

Стоя́ла я i слуха́ла весну́

Стоя́ла я i слуха́ла весну́.
Весна́ менi ба́гато говори́ла,
Спiва́ла пiсню дзвiнку, голосну́,
То знов та́ємно- тiхо шепоти́ла.
Вона́ менi спiва́ла про любóв,
Про мо́лодошчi, ра́дошчi, надiї,
Вона́ менi переспiва́ла знов
Те, що менi спiва́ли мрiї.
(Лéся Українка)

Ти ж мене підманула

Ти казала: в понеділок
Підем разом по барвінок
Я прийшов- тебе нема,
Підманула, підвелі.

Приспів:
Ти ж мене підманула,
Ти ж мене підвелі,
Ти ж мене молодого,
З ума- розуму звелі!

Ти казала: у вівторок
Поцілуєш разів сорок
Я прийшов- тебе нема,
Підманула, підвелі.
Приспів.

Ти казала: у середу
Підем разом по череду,
Я прийшов- тебе нема,
Підманула, підвелі.
Приспів.

Ти казала: у четвер
Підем разом по щавель.
Я прийшов- тебе нема,
Підманула, підвелі.
Приспів.

Ти казала: у п'ятницю
Підем разом по суніцю.
Я прийшов- тебе нема,
Підманула, підвелі.
Приспів.

Ти казала: у суботу
Підем разом на роботу.
Я прийшов- тебе нема,
Підманула, підвелі.
Приспів.

Ти казала: у неділю
Підем разом на весілля.
Я прийшов- тебе нема,
Підманула, підвелі.
Приспів.

Повір'я/Superstitions

They say, that...

- If it's raining or snowing during a wedding the couple will prosper.
- Your dream on the night from Thursday to Friday will come true.
- 13 is an unlucky number.
- Friday the 13th is an unlucky day.
- One shouldn't start important things on Monday – no luck.
- To lend money in the evening leads to having no money in future.
- One shouldn't take trash out after the sunset because one will not be wealthy.

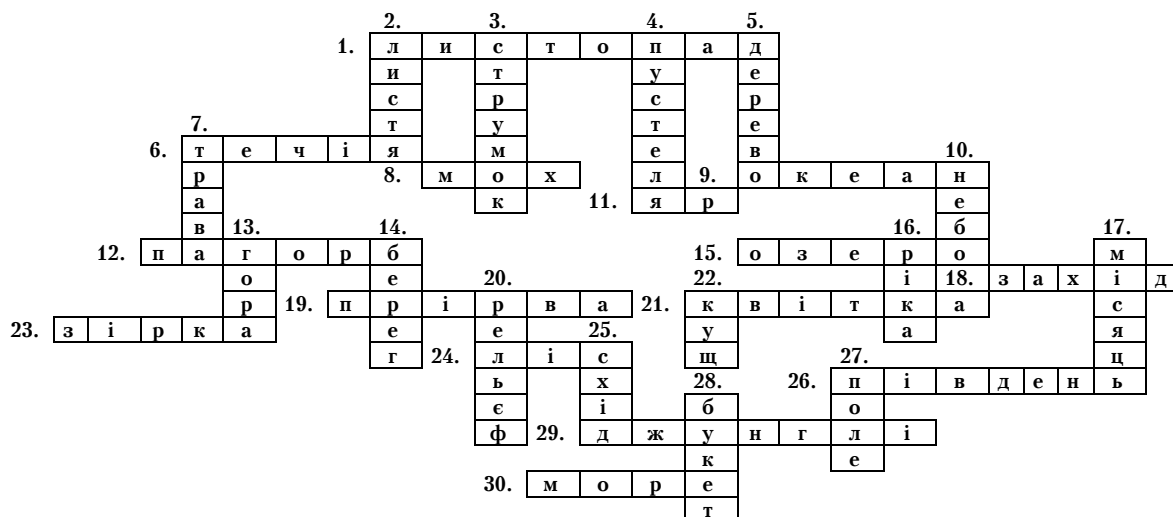

Keys to the Exercises

1. Секунда, хвили́на, годи́на, доба, день, ти́ждень, місяць, порá ро́ку (сезо́н), рік.
3.
 1. today – сьогодні
 2. yesterday – вчора
 3. the day before yesterday – позавчора
 4. tomorrow – завтра
 5. the day after tomorrow – післязавтра
 6. morning – ранок
 7. in the morning – вранці
 8. afternoon – день
 9. in the afternoon – вдень
 10. evening – вечір
 11. in the evening – увечері
 12. night – ніч
 13. at night – уночі
 14. often – часто
 15. always – завжди
 16. now – зараз
 17. usually – зазвичай
 18. never – ніколи
 19. rarely – рідко
 20. sometimes – іноді
4.
 1. часто – рідко
 2. завжди – ніколи
 3. пізно – рано
 4. зараз – потім
 5. довго – недовго
 6. швидко – повільно
 7. давно – нещодавно
 8. ніколи (не) – завжди
 9. вже – ще
 10. мину́лого ра́зу – наступного ра́зу

7.

8. Атланти́чний – океа́н
 Міссісіпі – ріка́
 Онта́ріо – о́зеро
 Еверест – гора́
 Саха́ра – пусте́ля
 Ніага́рський – водоспа́д
 Со́нце – зірка
 тюльпа́н – квітка
 магно́лія – дере́во
 жасми́н – кущ

11. to wait – чека́ти
 to be – бу́ти
 to hurry – поспіша́ти
 to be late – запі́знюватися
 to get up – встава́ти
 to brush – чи́стити
 to fall asleep – засина́ти
 to dream – мрі́яти
 to take a shower – прийма́ти душ
 to sunbathe – загоря́ти
 to tidy up- прибира́ти
 to do laundry – пра́ти
 to iron, to press – прасува́ти
 to sweep – заміта́ти
 to spend time – прова́дити час

12. прокида́тися
 to wake up
 зустріча́тися
 to meet
 одяга́тися
 to dress
 умива́тися
 to wash (one's) face
 витира́тися
 народи́тися
 to be born
 сні́тися
 to be in the dream
 голі́тися
 to shave
 мі́тися
 to wash oneself

to dry oneself
with a towel
взува́тися
to put shoes on
причісуватися
to do/brush hair
розчісуватися
to comb hair
почина́тися
to begin, to start
закінчува́тися
to end, to finish

14. а) світа́нок
б) неді́ля
в) зима
г) робо́чий день
г) квіте́нь
д) кварта́л
е) пого́да
є) рельє́ф
ж) температу́ра
з) океа́н
і) прийма́ти душ
ї) о́зеро
й) по́ле
к) час
л) лі́д
м) си́льний
н) грозови́й
о) високо́сний
п) позавчо́ра
р) дощ

* 17.

12 p.m. двана́дцята	10 a.m. деся́та	7 a.m. сьо́ма	8 p.m. во́сьма	11 p.m. одина́дцята	2 a.m. дру́га	Midnight опівночі	3 p.m. тре́тя
------------------------	--------------------	------------------	-------------------	------------------------	------------------	----------------------	------------------

* 18.

11:00 одина́дцята	12:00 двана́дцята	13:00 трина́дцята	2:00 дру́га	14:00 чотирна́дцята	17:00 сімна́дцята	5:00 п'я́та	23:00 два́дцять тре́тя
----------------------	----------------------	----------------------	----------------	------------------------	----------------------	----------------	------------------------------

- ** 19. 1. за́раз пе́рша годі́на (рівно).
2. пе́рша годі́на п'ятна́дцять хвили́н.
3. пе́рша годі́на три́дцять хвили́н.
4. пе́рша годі́на, два́дцять п'ять хвили́н.
5. дру́га годі́на двана́дцять хвили́н.
6. дру́га годі́на со́рок п'ять хвили́н.
7. тре́тя годі́на п'ятна́дцять хвили́н.
8. тре́тя годі́на два́дцять ві́сім хвили́н.

9. четвёрта година шістна́дцять хви́лін.
10. п'ята година три́дцять ві́сім хви́лін.
11. четвёрта година п'ятдеся́т одна́ хви́ліна.
12. сьо́ма година два́дцять чоти́ри хви́ліни.

- * 21. а) Конце́рт (о сьо́мій - о дев'я́тій); матч (о четве́ртій - о шосто́ій); уро́к (о дев'я́тій - об одина́дцятій); ле́кція (о дру́гій - о четве́ртій); хокéй (о п'я́тій - о сьо́мій).

- *** 24. *Мій день.*

Мій день розпочина́ється о сьо́мій годі́ні. О сьо́мій годі́ні я прокида́юся. О во́сьмій я снідаю, а о дев'я́тій розпочина́ються мої уро́ки. Мої уро́ки закінчу́ються о тре́тій годі́ні. Я йду́ додо́му. О четве́ртій годі́ні я обідаю́ вдо́ма чи в кафе́. По́тім я роблю́ мою́ дома́шню робо́ту, відпочива́ю, слуха́ю ра́діо та чита́ю. Звичайно́ я вече́ряю в кафе́. Я їм дома́шній сир чи м'ясо́ і п'ю́ чай чи молоко́.

26. * а) 1. Дру́зі слуха́ли му́зику.
 2. Я диві́вся телеві́зор.
 3. Ми танцюва́ли танго.
 4. Вони́ обідали́ в кафе́.
 5. Мій друг чита́в лист.
 6. Моя́ подруга́ готува́ла вече́рю.
 7. Студе́нти говори́ли украї́нською.
 8. Ніна́ їла пельме́ні.
 9. Діти́ пили́ молоко́.
 10. Дру́зі слуха́ли му́зику.

- ** б) 1. Ти бігав вчо́ра?
 2. Вона́ чита́ла детекти́в.
 3. Він працюва́в увече́рі.
 4. Мій брат диві́вся ціка́вий фі́льм.
 5. Я робі́в дома́шню вправу́.
 6. Діду́сь і бабу́ся гуля́ли вранці́.
 7. Ма́ма готува́ла обід.
 8. Сім'я́ відпочива́ла влітку́.
 9. Та́то мив по́суд.

* 27. 1. Вона́ спа́ла.	6. Він обіда́в.
2. Я сніда́в.	7. Ми працюва́ли.
3. Вони́ гуля́ли.	8. Вони́ слуха́ли.
4. Ми чита́ли.	9. Ви писа́ли.
5. Вона́ танцюва́ла.	10. Вона́ вече́ряла.

- ** 28. 1. відпочива́ла
 2. чита́в
 3. гуля́ли
 4. бігали́
 5. готува́ли
 6. вари́ла
 7. відпочива́ли
 8. вече́ряли
 9. говори́в російсько́ю
 10. диві́лася

- ** 33.** 1. робі́ли, диві́лися, писа́ли, малюва́ли
2. була́, працюва́ла, відпочива́ла, обіда́ла
3. подорожува́ли, вчі́ли українську мо́ву, співа́ли
4. відпочива́в, бу́в в Киє́ві, вчі́в українську
5. була́, обіда́ла, їла шашли́к
6. гра́в в бадмінто́н, говорі́в українсько́ю, готува́в борщ
7. любі́ли готува́ти, працюва́ли на комп'ю́тері, подорожува́ли
8. писа́ла лист, телефонува́ла додо́му
- *** 34.** **a)** 1. Де ви працюва́ли рані́ше?
2. Де ви жили́ два ро́ки тому́?
3. Він обіда́в/вона́ обіда́ла в цьо́му кафе́ ча́сто?
4. Що він писа́в/вона́ писа́ла вчо́ра?
5. Що він любі́в/вона́ любі́ла чита́ти рані́ше?
6. Він хоті́в/вона́ хоті́ла подорожува́ти мину́лого ро́ку?
7. Де він був/вона́ була́ вчо́ра?
8. Він подорожува́в/вона́ подорожува́ла бага́то рані́ше?
- b)** 1. Ви працюва́ли тут позавчо́ра.
2. Ви не жили́ тут рані́ше.
3. Вчо́ра ви вече́ряли вдо́ма.
4. Вчо́ра ви писа́ли лист.
5. В мину́лому ви не чита́ли цей детекти́в.
6. Ви хоті́ли відпочи́ти на мо́рі мину́лого міся́ця.
7. Вчо́ра на вечі́рці ви не танцюва́ли.
8. Дня́ми ви говорі́ли українсько́ю у ва́шій сім'ї́.
- ** 35.** 1. Три дні́ тому́.
2. П'ять днів́ тому́.
3. Два ро́ки тому́.
4. Сім ро́ків тому́.
5. Два дні́ тому́.
6. Неді́лю тому́.
7. Ро́к тому́.
8. Три міся́ці тому́.
- * 36.** 1. Я бу́ду...
2. Вони́ бу́дуть ...
3. Джо́н бу́де ...
4. Ме́рі бу́де ...
5. Ми бу́демо ...
6. Ви бу́дете ...
7. Я бу́ду ...
8. Ма́ма бу́де...
9. Мій бра́т бу́де...
10. Я бу́ду ...

- *** 39. a) 1. Що він/вона буде робити завтра?
2. Де він/вона буде вечеряти сьогодні?
3. Де він/вона буде наступного тижня?
4. Що він/вона буде купувати на базарі післязавтра?
5. Що він/вона буде читати завтра?
6. Що його/її мама буде готувати на вечерю?
7. Де він/вона буде жити скоро?
8. Чому він/вона буде жити і працювати в Україні?
- b) 1. Завтра ви будете відпочивати вдома.
2. Післязавтра ви будете працювати в офісі.
3. Наступного тижня ви будете купувати светр.
4. Скоро ви будете в Києві.
5. За місяць ви будете говорити українською краще.
- ** 40. 1. Я буду вечеряти за годину.
2. Я буду писати бізнес-план за два місяці.
3. Майк буде в бізнес-центрі за п'ять днів.
4. Директор буде тут за місяць.
5. Сара буде жити і працювати в Одесі за 3 місяці?
6. У мене буде семінар за 10 днів.
7. Екскурсія в Київ буде за 6 днів.
8. Ми будемо йти додому за 2-3 години?
- ** 41. 1) після/обіду, уроку, фільму, сніданку, пікніку, кіно, концерту, футболу.
2) після/роботи, екскурсії, вечірки, консультації, зустрічі, дискотеки, їжі.
- ** 42. 1. Наш учитель пояснював урок. 2. Він говорив українською мовою.
3. Учитель запитував, а студенти відповідали. 4. Студенти добре знали відповіді. 5. Удень ми працювали, а ввечері відпочивали. 6. Я писав лист.
7. Моя сестра слухала радіо. 8. Мій брат дивився телевизор. 9. Ми вечеряли о восьмій. 10. Після вечері я відпочивав, читав, грав в шахи.
- * 44. 1. Сьогодні середя, а завтра буде четвер .
2. Позавчора був четвер, а вчора була середя .
3. Післязавтра буде субота, а завтра буде п'ятниця .
4. Завтра буде неділя, а післязавтра буде понеділок.
5. Позавчора був понеділок, а сьогодні середя .
6. Вчора був четвер, а післязавтра буде неділя .
7. Вчора була неділя, а завтра буде вівторок .
- ** 52. 1. Сьогодні неділя, понеділок, четвер.
2. Завтра буде неділя, середя, субота.
3. Це буде в четвер чи в п'ятницю.
4. Мабуть, в суботу, у вівторок, в п'ятницю.
5. Я думаю, в понеділок, в середу, в четвер.
- * 53. 1. у січні.
2. у травні
3. у червні
4. у липні
5. у вересні

- * 54. а) тринадцяте серпня
двадцять шосте вересня
дев'ятнадцяте квітня
п'ятнадцяте жовтня
двадцять сьоме грудня
- б) десяте липня
чотирнадцяте травня
двадцять четверте вересня
тринадцяте липня
дев'ятнадцяте жовтня
двадцять третє грудня
- в) восьме вересня
третє жовтня
п'ятнадцяте березня
сімнадцяте квітня
двадцять третє липня
чотирнадцяте серпня
двадцять друге грудня
- ** 55. 1) п'ятнадцятого серпня, першого лютого, восьмого вересня,
дев'ятнадцятого квітня, чотирнадцятого травня, тридцять першого
грудня.
2) першого вересня, двадцять п'ятого червня, дев'ятнадцятого жовтня,
дванадцятого січня, шостого березня, сімнадцятого липня.
- *** 58. 1. п'яте лютого тисяча дев'ятсот вісімдесят четвертого року.
2. восьме березня тисяча дев'ятсот сімдесят п'ятого року.
3. четверте квітня тисяча дев'ятсот сімдесят третього року.
4. дев'яте травня тисяча дев'ятсот сорок п'ятого року.
5. вісімнадцяте червня тисяча дев'ятсот дев'яносто дев'ятого року.
6. двадцять липня двотисячного року.
7. перше вересня дві тисячі першого року.
8. двадцять п'яте серпня дві тисячі третього року.
- ** 61. 1. жарке (літо) – жарко
2. теплий (клімат) – тепло
3. прохолодний (ранок) – прохолодно
4. слизька (дорога) – слизько
5. похмурий (день) – похмуро
6. жарке (сонце) – жарко
- * 62. 1. Вчора було холодно.
2. Сьогодні буде холодно.
3. Завтра буде жарко.
4. Завтра і післязавтра буде тепло.
5. Вчора був дощ, а сьогодні сонце
- *** 67. 1. Коли ішов дощ, ми були вдома.
2. Коли я читала, Джон спав.
3. Коли Ганна готувала вечерю, Сергій мив посуд.
4. Коли Мишко і Олексій грали в шахи, Майкл учив українську мову.
5. Ми поїдемо в Карпати, коли мій брат приїде в Україну.

- *** 68. 1. Коли́ було́ хо́лодно, я не їв морóзиво.
2. Коли́ ми пи́ли́ чай, подзвони́в Макси́м.
3. Коли́ ми були́ на екску́рсії, ми ба́чили ціка́ві карти́ни.
4. Коли́ на ву́лиці те́пло, я ба́гато гуля́ю.
5. Коли́ ти бу́деш готува́ти, я тобі́ допоможу́.
6. Коли́ ти піде́ш в бібліоте́ку, я піду́ з тобо́ю.
7. Коли́ я куплю́ кни́гу, я дам її́ тобі́.
8. Я дивлю́ся телеві́зор, коли́ іду́ть нови́ни.
9. Я зазвичай́ замовля́ю деруни́, коли́ я обідаю́ в цьо́му кафе́.
- *** 71. 1. Якщо́ за́втра бу́де га́рна пого́да, ми бу́демо гуля́ти.
2. Якщо́ в субо́ту бу́де дощ, ми не підемо́ на пля́ж.
3. Якщо́ у нас бу́де вільний час, ми підемо́ в кінó.
4. Якщо́ Майкл бу́де жи́ти в Ки́єві два ро́ки, він бу́де до́бре розмовля́ти украї́нською.
5. Ми були́ ввече́рі вдо́ма, якщо́ пого́да булла́ пога́на.
- ** 74. 1. зустріча́лися
2. смія́лася
3. вчи́лися
4. сподіва́лася
5. ба́чився
6. посміха́лася
7. не сумніва́лися
8. зустріча́лися
9. ціка́вилися
- * 96.
a) - Який сьогодні́ день?
- Сьогодні́ середа́.
- Яке́ сьогодні́ число́?
- Сьогодні́ п'яте́ січня́.	c) - Який день бу́де за́втра?
- За́втра бу́де понеділок.
- Яке́ число́ бу́де за́втра?
- За́втра бу́де два́дцять пе́рше січня́.
b) - Який день був учо́ра?
- Учóра була́ неді́ля.
- Яке́ число́ було́ вчо́ра?
- Вчо́ра було́ двана́дцятье́ тра́вня.	d) - Скажіть, будь ла́ска, ко́тра го́діна?
- Сьо́ма го́діна три́дцять хви́лін.
- * 99. a) 1. Оди́н рік – це двана́дцять міся́ців.
2. Ти́ждень – це сі́м днів.
3. Доба́ – це два́дцять чоти́ри го́дини.
4. Го́діна – це ші́стдесят хви́лін.
5. Оди́н місяць – це чоти́ри ти́жні.
6. Сі́чень – це пе́рший місяць ро́ку.
7. Лі́пень – це дру́гий місяць лі́та.
8. Субо́та – це шóстий день ти́жня.
9. Тра́вень – це п'я́тий місяць ро́ку.
10. Поне́ділок – це пе́рший день ти́жня.

Grammar Index

Accusative case :

- Adjectives P I, p. 111
- Nouns P I, p. 99-101, 178
- Personal Pronouns P I, p. 24-25

Adjectives:

- Accusative case P I, p. 111
- Genitive case P I, p. 111
- Nominative case P I, p. 109, 111
- Degrees of comparison of adjectives P I, p. 112-114

Adverbs:

- Adverbs and adverbial phrases of time P I, p. 172, 173, 174, 175, 176; P II, p. 86, 166, 167
- Adverbs, modifying other adverbs P III, p. 83, 92
- Adverbs of physical and emotional condition P I, p. 185; P III, p. 8, 91, 145
- Adverbs of place and direction P II, p. 95
- Degrees of comparison of adverbs P III, p. 145-146, 147
- Negative Adverbs P II, p. 241-242

Adverbial clauses :

- cause P II, p. 169.3
- condition P I, p. 188
- place P II, p. 103
- purpose P II, p. 34-35
- time P I, p. 187

Aspects of Verbs P II, p. 165, 167

Attributive clauses P II, p. 243-244

Cardinal Numerals P I, p. 26, 29

Cases of Nouns P I, p. 94

Collective Numerals P I, p. 27

Complex sentences P III, p. 148 with:

- Adverbial clauses of cause P II, p. 169.3
- Adverbial clauses of condition P I, p. 188
- Adverbial clauses of place P II, p. 103
- Adverbial clauses of purpose P II, p. 34-35
- Adverbial clauses of time P I, p. 187
- Attributive clauses P II, p. 243-244
- Conjunction «ЧИМ – ТИМ» P III, p. 148

Conjugation of Verbs P I, p. 34-38, 98

Conditional Mood of Verbs P I, p. 101

Dative case :

- Nouns P II, p. 156-157
- Personal Pronouns P I, p. 28, 38; P II, p. 158

Degrees of comparison :

- Adjectives P I, p. 112-114
- Adverbs P III, p. 145-146, 147

Demonstrative Pronouns P III, p. 36-37

Future Tense of Verb P I, p. 174; P II, p. 83, 100-101, 166

Gender of Nouns P I, p. 30

Genitive case :

- Adjectives P I, p. 111
- Nouns P I, p. 33, 102-103, 104-106; P II, p. 24, 93, 159-160, 162
- Personal Pronouns P I, p. 28; P II, p. 161

Imperative Mood of Verb P I, p. 115; P II, p. 32; P III, p. 32

Imperfective Verbs P II, p. 165, 166

Impersonal Verbs P III, p. 92-93

Indeclinable words P I, p. 108; P II, p. 91, 96

Instrumental case:

- Nouns P I, p. 39-40, 107; P II, p. 27, 95, 97, 162, 232; P III, p. 147
- Personal Pronouns P II, p. 97

Interrogative Particles P I, p. 41

Locative case of Nouns P I, p. 181; P II, p. 22-24, 88, 91, 93, 232, 233-234, 235

Modal Verb «Могти» (can, be able to) P III, p. 86-87

Modal words:

- «можна», «не можна» (to be allowed to, may) P II, p. 33; P III, p. 87, 89
- «повинен» (have to, must) P III, p. 89-90
- «треба», «потрібно» (need, should) P II, p. 33; P III, p. 33-34, 35

Mood of the Verb:

- conditional P I, p. 101
- imperative P I, p. 115; P II, p. 32

Negative Pronouns P II, p. 241-242

Nominative case :

- Adjectives P I, p. 109, 111
- Nouns P I, p. 30, 94-95, 97, 98
- Personal Pronouns P I, p. 23
- Possessive Pronouns P I, p. 31

Noun:

- Cases P I, p. 94
- Accusative case P I, p. 99-101, 178; P III, p. 147
- Dative case P II, p. 156-157
- Genitive case P I, p. 33, 102-103, 104-406; P II, p. 24, 93, 159-160, 162
- Instrumental case P I, p. 39-40, 107; P II, p. 27, 96-97, 162, 232; P III, p. 147
- Locative case P I, p. 181; P II, p. 22-24, 88, 91, 93, 232, 233-234, 35
- Nominative case P I, p. 30, 94-95, 96, 97, 98
- Gender of Nouns P I, p. 30
- Number of Nouns P I, p. 94-95, 96, 97; P II, p. 93

Number of Nouns P I, p. 94-95, 96, 97; P II, p. 93

Numerals:

- Cardinal Numerals P I, p. 26, 29
- Collective Numerals P I, p. 27
- Ordinal Numerals:
 - Genitive case of Ordinal Numerals P I, p. 166, 182, 184
 - Locative case of Ordinal Numerals P I, p. 167, 184
 - Nominative case of Ordinal Numerals P I, p. 164, 165, 181, 184

Ordinal Numerals:

- Genitive case of Ordinal Numerals P I, p. 166, 182, 184
- Locative case of Ordinal Numerals P I, p. 167, 184
- Nominative case of Ordinal Numerals P I, p. 164, 165, 181, 184

Past Tense of Verb P I, p. 170, 172, 190; P II, p. 83, 100

Perfective Verbs P II, p. 165, 166, 169.2-169.3

Personal Pronouns: Cases:

- Accusative case P I, p. 24-25
- Dative case P I, p. 28, 38; P II, p. 158
- Genitive case P I, p. 28; P II, p. 161
- Instrumental case P II, p. 97
- Nominative case P I, p. 23

Plural of Nouns:

- Dative case P II, p. 157
- Genitive case P II, p. 160
- Instrumental P II, p. 97
- Locative case P II, p. 93
- Nominative case P I, p. 94, 97

Possessive Pronouns P I, p. 31; P II, p. 32

Prepositions P II, p. 29, 94

- Prepositions of location/direction P II, p. 89, 235, 239
- Prepositions of temporal relations P I, p. 177

Present Tense of Verb P I, p. 34-38, 98, 190; P II, p. 26, 82, 83, 84, 85

Pronoun:

- Demonstrative Pronouns P I, p. 22; P III, p. 36-37
- Determinative Pronoun P II, p. 29
- Interrogative Pronouns P II, p. 22
- Negative Pronouns P II, p. 241-242
- Personal Pronouns: Cases:
 - Accusative case P I, p. 24-25
 - Dative case P I, p. 28, 38; P II, p. 158
 - Genitive case P I, p. 28; P II, p. 161
 - Instrumental case P II, p. 97
 - Nominative case P I, p. 23
- Possessive Pronouns P I, p. 31; P II, p. 32
- Relative Pronouns P I, p. 111
- Reflexive Pronoun «себе» P II, p. 31; P III, p. 82

Question words P I, p. 23, 39, 41, 187; P II, p. 22, 94, 161

Reflexive Pronoun «себе» P II, p. 31; P III, p. 82

Reflexive Verbs P I, p. 39

Relative Pronouns P I, p. 111

Singular of Nouns P I, p. 94-95, 96

Tense of Verbs:

- Future Tense P I, p. 174; P II, p. 83, 100-101, 166
- Past Tense P I, p. 170, 172, 190; P II, p. 83, 100-101
- Present Tense P I, p. 34-38, 98, 190; P II, p. 26, 82, 83, 84, 85

Verb:

- Aspects of Verbs P II, p. 165, 167
 - Be P I, p. 172, 175; P II, p. 236
 - Conjugation of Verbs P I, p. 34-38, 98
 - Conditional Mood of Verbs P I, p. 101
 - Future Tense P I, p. 174; P II, p. 83, 100-101, 166
 - Imperative Mood of Verb P I, p. 115; P II, p. 32; P III, p. 32
 - Imperfective Verbs P II, p. 165, 166
 - Impersonal Verbs P III, p. 92-93
 - Modal Verb «могти» (can, be able to) P III, p. 86-87
 - Modal word «можна», «неможна» (to be allowed to, may) P II, p. 33; P III, p. 87, 89
 - Modal word «повинен» (have to, must) P III, p. 89-90
 - Modal word «треба», «потрібно» (need, should) P II, p. 33; P III, p. 33-34, 35
 - Motion verbs P II, p. 82-85, 98-101, 237-238, 240
 - Past Tense P I, p. 170, 172, 190; P II, p. 83, 100-101
 - Perfective verbs P II, p. 165, 166, 169.2-169.3
 - Present Tense P I, p. 34-38, 98, 190; P II, p. 26, 82, 83, 84, 85
 - Reflexive verbs P I, p. 39, 189-190, 191
-